ከወያኔ ተለዋዋጭ ባሕርይ አንዱ የዝንጀሮ ባሕርይ ነ ው።ዝንጀሮ አንድን ከምር በልቶ ከጠገበ በኋላ ከምሩን አፈ ራርሶና በታትኖ እንደሚሔድ ወያኔም ኢትዮጵያን አፈራርሶ ሕዝብን ለያይቶ ታሪክንና ባሕልን ደምስሶ ለመጥፋት የቆረ ጠ ነው።

ወያኔ ከመንግሥት ተራ ገብቶ መጠራት የማይገባው ቢሆንም በጥፋቱ መነሳቱ አይቀርምና ዓፄ ኃይለ ስላሴና ደር ግ የገረፉበት ጅራፍ ለእርሱም ተላልፎለት መግረፊያ ጅራፉ አንድ ዓይነት ነው። ልዩነቱ ገራፊዎቹ ናቸው። የሚገርፉበት ጅራፍ ስሙ አፍን የሚባል ድንቁርና ነው። አፍን በሚባለው ድንቁርና እየተለዋወጡ ገርፈውበታል። የሚገርፉበት ዓቢይ ምክንያታቸው ተፈጥሮን በሕገ መንግሥታችን ውስጥ አውለን እያለን መሰባሰብንና መደራጀትን፣ መናገርንና መቃወምን የ መሳሰሉት የተከለከሉ ሲሆን፣ ለምን ትደራጃለህ? ለምንስ ትናገራለህ? ለምንስ አስተዳደሩን ትቃወማለህ? በተለይም ደር ግና ወያኔ ዘር በሚመትር አኳኋን እያሰቃዩ አባለ ዘርን አኮ ላሽተዋል። እንሰሳ አፉን እንደሚለጎም የሕዝብን አፍ ለጉመ ው ምንም እንደማያውቅ እንሰሳ አድርገው የ፳፩ኛውን ምዕተ ዓመት ሰው ለመግዛት ከዓፄአዊ ሥርዓት በእጅጉ የከፋ ምዕ ዓት አውርደዋል።

'ብልህ ያመቱን፣ ደንቆሮ የዕለቱን' እንደተባለው ዓ ዋቂዎች ከሳንቃ በተሠራ ጀልባ፣ ደንቆሮዎች ከኩበት በተሠ ራ ጀልባ ውቅያኖስን ለመሻገር ሲወዳደሩ በሳንቃ ጀልባ የተ ሳፈሩት ውቅያኖስን ቀዝፈው ሲያቋርጡ፣ በኩበት ጀልባ የተሳ ፈሩ በውቅያኖስ ላይ ጉዞ እንደጀመሩ በውኃው እርጥበት ኩ በቱ ሲፈርስ ወደ እበትነት ተለውጠ በመፈረካከሱ ተሳፋሪዎች እንዳሉ ሁሉም ተያይዘው እንደሰጠሙት እንዲሁም ወያኔ (ማሌሊት) ሟቹ ደርግ አመቻችቶ በሰጠው የኩበት ዙፋን ላይ የኩበቱ ጀልባ ውኃ ሲነካው ወደ እበትነት እንደተለወጠ ወያኔም ወደ ነበረበት ሥርዓት የለሺነት አጋሚዶነቱ ተመል ሶ ዓይን ባወጣ ዝርፊያ በአፈናና ግድያ፤ በጎሳና ቋንቋ መከ ፋፈልን እንደ አብዮት ቆጥሮ ይመጻደቅበታል።

ከፊቱ ተፈረካክሶ የወደቀውን የኢሠፓን አወዳደቅ እን ዳያስተውልም ልቦናው በትዕቢትና በማን አለብኝነት ተነፍቶ የኢዲ አሚንን የቦካሳንና የሲያድ ባሬን ዕድል ይጠብቃል። ነገ ምን እንደሚመጣ አያስተውልም።

ምዕራፍ 23
የኤርትራውያን ምስቅልቅል ሁኔታዎች

ኢጣሊያ ተባራ ኤርትራ በእንግሊዝ ሞግዚትነት ለ፤ ዓመታት ያህል ቆይታ የራሷን ዕድል በራሷ እንድትወስን በ ተባበሩት መንግሥታት ሽንጎ በተወሰነላት መሠረት አብዛኛው የኤርትራ ሕዝብ ከኢትዮጵያ ጋር ለመቀላቀል ያቀረበው ጥያ ቄ ከታሪካዊ ግንኙነት፣ ከዝምድና ከኢኮኖሚ ግንኙነት፣ ከባ ህል አንድነትና ከጋራ ታሪክ አንፃር እንጂ የኢትዮጵያ አስተ ዳደር ስቧቸው አልነበረም።

ቀደም ብሎም በ፤፱፻፳፰ ዓ ም ኢጣሊያ ኢትዮጵያን ስትወር ስመ ጥር ሐማሴኖች ስር መሠረታችን የሆነች ኢት ዮጵያ እናታችንን አናስወርርም በማለት ኢጣሊያንን ከድተው ከኢትዮጵያ ጎን ተሠልፈው ኢጣሊያንን የወጉ ኢትዮጵያ የታ ሪካቸው መነሻ፣ የባህላቸው መፍለቂያ፣ የማንነታቸው መታ ወቂያ በመሆኗ ነበር። የኤርትራ ደጋማው ክፍል ከኢትዮጵያ ጋር ለመቀላቀል ያደረገው ተጋድሎ ስነ ልቦናዊ መሠረቱ አ ንድ በመሆኑ ነበር። የኢትዮጵያ መንግሥትም ኤርትራን ወደ ኢትዮጵያ ለመቀላቀል ፖለቲካዊና ዲፕሎማሲያዊ ትግል ማ ድረጉ ግልጽ ነው። በሽምቅ ውጊያ የተሠለፉትን ከሠራዬ አ ስረሳኸኝን፣ ከአካለ ጉዛይ ወልደገብርኤልን ይረዳ እንደ ነበር የምናውቀው ነው።

ወደ ኢትዮጵያ አንቀላቀልም በሚሉ ሰብሰቦችም በእነ ራቢጣ አል ኢስላሚያና ኤርትራ ለኤርትራ የሚለውን ሊበራ ል ፕሮግሬሲብ ፓርቲና ፕሮ ኢጣሊያ ላይ ስነ ልቦናዊ ሽብር በመልቀቅና በጉልበትም ጭምር የኃይል ሥራ ይካሔ ድ ነበር። እነዚህ የተጠቀሱትን አሸባሪ መሪዎች ጎንደር በ፤ ፱፻፶፩ዓ ም መጥተው አይቻቸዋለሁ።

የኢትዮጵያ መንግሥት ኤርትራን ከኢትዮጵያ ለመቀላ ቀል በውጭ አገርና በኤርትራ ውስጥ ያደረገውን ከፍተኛ ተ ጋድሎ ድሮ አምባሳደር የነበሩ አቶ ዘውዴ ረታ 'የኤርትራ ጉዳይ' በሚለው መጽሃፋቸው በሚገባ አብራርተው ገልጸው ታል። የኤርትራ ጉዳይ የፖለቲካ መነታረኪያ እንዲሆን ያደ ረጉት የተቋቋሙት ማኅበሮች ይገፉ የነበሩት ከግል ስሜት አንፃር እንጂ በሕዝቡ ፖለቲካዊና ኤኮኖሚያዊ ዘላቂ ጥቅሞች ላይ ያተኮረ አልነበረም። በኤርትራ በወቅቱ ተፈልፍለው ከነበ ሩት የፖለቲካ ማኅበራት ውስጥ ታሪካዊነትን መሠረት አድር ጎ ያቀደ 'የአገር ፍቅር የአንድነት ማኅበር' ብቻ ነበር ማለ ት ይቻላል። የአገር ፍቅር ያንድነት ማኅበር ኤርትራን ከእና ት አገሯ ከኢትዮጵያ ለመቀላቀል የታገለበት ዋና ምክንት ማኅበራዊና ተፈጥሮአዊ የግንኙነት ማተብን ለአለመበጠስና ኤርትራውያን ለብዙ ሺህ ዓመታት የኖሩትን ታሪካቸውን ደ ምስሰው ኤርትራን ቅኝ ገዢ የመሠረታት አዲስ አገር አለመ ሆኗን በተግባር ለማሳየት ነበር።

እነ ፕሮ ኢጣሊያ፣ እነ ራቢጣ አልኢስላሚያ ከኢትዮጵያ ለመቀላቀል ፈቃደኞች ያልነበሩት ከሃይማኖትና ከግል ጥላቻ ከአፍቅሮ ባዕዳን እንጂ ከኤርትራ ሕዝብ መሠረታዊና ዘላቂ ጥቅም ጋር የተገናዘበ አልነበረም። እነዚህ ማኅበሮች ለአለመቀላቀል ምክንያት ያደረጉት በኢትዮጵያ ውስጥ ዴሞክራሲ የለም ስብዓዊ መብት አይከበርም፣ አገሪቱ በኋላ ቀር ስርዓት ነው የምትመራ እያሉ ያሳብቡ ነበር። የሚሉትን ማስ ተባበያ ግን አልነበረም። ጎረቤቶቻችን የጎንደርንና የትግሬን ክፍለ አገሮች ኋላ ቀርነት እያየን እንደነርሱ ለመሆን መቀላ ቀል አይገባንም። በኢትዮጵያ ሕዝባዊ መንግሥት ተቋቁሞ ዴሞክራሲያዊ ሥርዓት ተመስርቶ ስብዓዊ መብት እስኪከበር ድረስ ኤርትራ ከኢትዮጵያ መቀላቀል አይገባትም፤ ኢትዮጵ ያ አሁን ባለችበት ሁኔታ ኤርትራ ከኢትዮጵያ ትቀላቀል ማ ለት አስመራን እንደ ጎንደር ወና ያድርጓት (ይውረሯት) ማለት ነው ወይ? ብለው አቶ ወልደ አብ ተናገሩ ተብሏል።

አቶ ወልደ አብ ለኤርትራ ሽንጣቸውን ገትረው የታገ ሉት ኢትዮጵያን በመጥላት ሳይሆን አስተዳደሩን ነበር። ኤር ትራውያን በሙሉ እስላሙም ይሁን ክርስቲያኑ ከኢትዮጵያ ጋር ተቀላቅሎ መኖርን ይፈልግ ነበር። አንዳንዶች እንዲሸሹ ያደርጋቸው የነበረው በትግራይና ጎንደር የሚያዩት ብልሹ አ ስተዳደር እንደነበር ግልጽ ነው። ይህን ማንም ሊከደው አይ ችልም።

'የፈሩት ይደርሳል የጠሉት ይወርሳል' እንደተባለው በድምጽ ብልጫ ኤርትራ በፌደሬሽን ከኢትዮጵያ ከተቀላቀለ ች በኋላ የንጉሠ ነገሥቱ እንደራሴ ሁነው ወደ ኤርትራ የተ ላኩት የጎንደር ጠቅላይ ገዥ ሁነው በኢጣሊያዊው በቡስኪ ማርዮ አማካኝነት ጎንደርን በንግድ ሲመዘብሩ፣ ከተማውን ሲያፈራርሱ የሚያወቋቸው ኤርትራዊያን ነጋድራስ ብለው የ ሚጠሯቸው፤ የቤት መሥሪያ ብረታ ብረትን ከጎንደር ወደ ምፅዋ እያስላኩ የሸጡ በእንደራሴነት የተላኩት ራስ አንዳርጋ ቸው መሳይ የዓፄ ኃይለሥላሴ አማች ወደ ኤርትራም በእንደ ራሴነት እንደሔዱ ጎንደርን በቡስኪ ማርዮ እንደመዘበሩ ኤር ትራም ባራቶሎ የተባለን ኢጣሊያዊ በባለሟልነት ይዘው በን ግድ ሥራ በመሠማራት የኤርትራዊያንን ጥቅም ተሻምተዋል እያሉ ኤርትራዊያን ቅሬታቸውን በኃዘን ይገልጹ ነበር። ከም ፅዋ ወደ አስመራ የተዘረጋውን የዕቃ ማመላለሻ (ኬብል)የመ ዳብ ሽቦም ሸጠዋል ተብለው ታምተዋል።

የዓፄ ኃይለሥላሴ መንግሥት በውጭ ፖሊሲው ጠቃ ሚ ተደናቂ ሥራዎችን አከናውኗል።ይሁን እንጂ በአገር ው ስጥ የነበረው አስተዳደር ግን እጅግ ኋላ ቀር ስለነበር ከው ጭ ያለውን ለመሳብ ቀርቶ ከውስጥ የነበረውንም የሚያስበረግ ግ ነበር። በ፤ፀ፤ኛው ምዕተ ዓመት እነ ዓፄ ዮሐንስና ዓፄ ምኒ ልክ ከመሩበት ሥርዓት የከፉ እንጂ የተሻለ አልነበረም።

ዓፄ ኃይለ ሥላሴ ሳይንስና ቴክኖሎጂ ባደገበት የ፳ኛ ው ምዕተ ዓመት ሰው ሲሆኑ ከሥልጣኔው ጋር አብረው አ

ልተጓዙም። ሕዝባቸውን አፍነው ይዘው በቆራጭ ፈላጭነት አመራራቸው ሶማሊያን ከኢትዮጵያ ለመቀላቀል ቀርቶ ኤርት ራዊያንንም እንዲበረግጉ አድርጓቸዋል። ዘመናዊ አመራርን ተከትለው ዴሞክራሲያዊ ሥርዓትን ዘርግተው ንቅዘትንና ቅን ቅንን ቢያስወግዱ ጥንት የኢትዮጵያ ግዛት የነበሩት ሶማሌና ጂቡቲም ለምነው ከኢትዮጵያ እንቀላቀል ይሉ ነበር።

በሻዕቢያ የቀረበው ጥያቄ "ናጽነት ባርነት!"

በዓለም ታሪክ እንደ ተገለጸው፤ ክፉ ሰዎች መንፈስ ቅዱስ ሲለያቸው መልካም መስሎ የሚታያቸው መጥፊያቸው ን ማድረግ ነው። ከኖኅ ዘመን ጀምሮ፣ በሶዶምና ኅሞራ በ ፈርዓን ሠራዊት ላይ የደረሰውን ጥፋት በታሪክ የሰማነውን በ ዘመናችንም በአንደኛውና በሁለተኛው የዓለም ጦርነት ተከሰ ቶ በብዙ ሕዝብ እልቂት መደምደሙን አይተናል።

በቅርቡም በካምቦዲያ በፖል ፖት መሪነት አሰቃቂውን ዕልቂት፣ በዩጋንዳ በኢዲ አሚን አረመኔአዊ ጭፍጨፋ፣ በ ኢትዮጵያ በመንግሥቱ ኃይለ ማሪያም መሪነት የተፈጸመው ግፋዊ የእብደት ሥራዎች የራሳቸው መጥፊያ ሁኗል። የፋሽ ስቱ ኢጣሊያ መሪ ዱቼ ሙሶሊኒ ኢትዮጵያን ሲወር ለኢጣ ሊያ መልካም ነገር የሠራ መስሎት ነፃይቱን አገር ሲወር መጥፊያው መሆኑን አላወቀም ነበር። ደርግም መጥፊያውን ነ በር የሠራው።

ሽዕቢያውያንም ነፃነት ወይም ሞት ብለው ሲንቀሳቀሱ መጥፊያቸው መሆኑን አላወቁም ነበር።የባርነትና የነፃነትን ት ርጉም ከኤርትራዊያን የበለጠ የሚያውቅ ያለ አይመስለኝም። ዳሩ ግን ያን የከፉ የቅኝ ገዥ የባርነት አገዛዝ የሚያውቁ አባቶቻቸው ሙተው በእነርሱ የተተኩት ልጆቻቸው ባርነት ምን እንደሆነ የማያውቁት (ኤርትራ ከኢትዮጵያ ጋር ከተቀ ላቀለች በኋላ የተወለዱ)በትኩስ ስሜትና መንፈስ ተነሳስተው ከባርነትና ከድኅነት ነፃ የወጣውን የኤርትራ ሕዝብ ወደ ባ ሰ ችግር ውስጥ አስገብተውታል።

ኤርትራ ከኢትዮጵያ ከተቀላቀለች በኋላ ፍጹም ነፃነት አግኝተው በፖለቲካውም፣ በኤኮኖሚውም መስክ ዋና ዋና ቁ ልፍ ቦታዎችን ይዘው በምቾትና ድሎት ተዝናንተው ይኖሩ እንደነበር ማስረጃ አያስፈልገውም። የዓፄ ኃይለ ሥላሴ መን ግሥት ከዘውድ በቀር ሁሉንም አመቻችቶ ሰጥቷቸው እንደነ በር ይዘውት የነበረው ሥልጣንና ሃብት ይመሰክራል።

ፋሽስቱ ኢጣሊያ ኤርትራን በሚገዛበት ወቅት የአገሩ ተወላጆች ለመግባቢያ ያህል እስከ ፫ኛ ክፍል እንዲማሩ ከዚ ያ እንዳያልፉ በሕግ ደንግጎ ነበር። ነጭ በሚጠባበት መሸታ ቤት ጥቁር እንዳይገባ የተከለከለ ነበር። ጥቁር በጣሳ እንጂ በብርጭቆ እንዳይጠጣ፣ ከሳጹ ኮሌታ ያለው ኮት እንዳይለብ ስ፣ ሽፍን ኩፍ ጫማ እንዳያደርግ ከልከል ነበር። ለአገሩ ተ ወላጅ የተፈቀደው አንገቱ ጉርድ ኮት፣ ነጠላ ጫማ ብቻ ነ

በር። የአገሩ ተወላጆች ከነጩ ጋር በመኪና አብሮ መጓዝ፣ በነጭ ሠፈር መዘዋወር ፈጽሞ ክልክል ነበር። ነጩ ጥቁሩን ቢገድለውና ቢደበድበው ጠያቂ አልነበረም።ሻዕቢያውያን ይህን ትዝታ ነው ነፃነት የሚሉት። በውትድርና ለሚያገለግሉ ኤርትራውያንም ከሹምባሽ (ከሃምሳ አለቃ) ማዕረግ በላይ አ ይሰጥም ነበር።

ናጽነት ወይም ባርነት በሚለው በሻዕቢያ የይስሙላ ም ርጫ(ሬፌሬንደም) ለምርጫ የተዘጋጀው ሁለት የምርጫ ሳጥ ን አንደኛው ናጽነት የሚል ሲሆን ሁለተኛው ደግሞ ባርነት የሚል እንደነበር ይታወቃል። በናጽነቱ ሳጥን የሚገባው ኤ ርትራ ተገንጥላ የራሷን መንግሥት እንድታቋቁም የሚል ሲ ሆን ባርነት የሚለው ደግሞ ከኢትዮጵያ ጋር በባርነት መኖር የሚል መሆኑ ግልጽ ነበር።

ኤርትራዊያን በመሣሪያ በማስፈራራት በሰነ ልቦና ተጽ ዕኖ ያለፍላጎታቸው የምርጫውን ካርድ ናጽነት በሚለው ሳጥ ን ውስጥ እንዲያስገቡ ተገድደዋል። በዚያ ሠይፍ በተመዘዘበ ት የምርጫ ጣቢያ በኤርትራዊነታቸው ሐደው የኤርትራን መገንጠል ተቃውመው ባርነት በተባለው ሳጥን ውስጥ የምር ጫውን ካርድ ያስገቡ ቢኖሩ የክቡራን ክቡር፣ የብልሆች ብ ልህ አርቆ ተመልካቹ ቢትወደድ አስፍሃ ወልደ ሚካኤል ብ ቻ ነበሩ። የኤርትራን መገንጠል ከተቃወሙ ሻዕቢያ አደጋ ያደርስብዎታል ብለው ወዳጆቻቸው ቢመክሯቸው የፈለጉትን ያድርጉ እንጂ ታሪክን በሐሰት አለውጥም። ኤርትራ የምትባ ል አገር በታሪክ ኑራ አታውቅም። ከኢትዮጵያ ተገንጥላም መኖር አትችልም ብለው የመለሱላቸው ለመሆኑ በወቅቱ ካነ ጋገሯቸው ሰዎች አንደበት ተሰምቷል። ነፃነት ሁለት የተለያዩ ትርጉሞች የያዘ መሆኑ የታወቀ ነው። ምንም ዓይነት ጥሪት የሌለው መናጢ ድኃ፣ የሚበላው፣ የሚልሰው የሌለው ምንም ነገር የሌለው ነፃ ነው ይባላል። ወደ ፊት የሚመጣውን አ ርቆ የማያስተውል፣ አእምሮው የተራቆተ ማለትም ዕውቀት የ ሌለው ነፃ ነው።ምንም ዓይነት ዕውቀት በአንጎሉ ከሌለ ራሱ ባዶቅል ይባላል።

አንጎል ካላሰበ፣ ልብ ካላስተዋለ (ሕሊና) ዓይን ካላዩ ጆሮም ካልሰማ (በድን ከሆነ) አፍ መሸበብን እግሩ መቀየ ድን የማያውቅ ደደብ፣ ደንቆሮ ምንም ዕውቀት የሌለው ነፃ ባዶ ቅል ነው ይባላል። በሌላ መልኩ ነፃነት ማለት ከባርነትየ ተላቀቀ አርነት የወጣ፣ በቅኝ ያልተገዛ፣ የመፍጠር፣ የመንቀሳቀ ስ፣ የመሥራት፣ የመናገር፣ የመማር፣ የመጻፍ፣ ሕሊናዊ መብቱ የተከበረለት፣ ማኅበር አቋቁሞ ለመደራጀት ምንም ዓይነት ፖ ለቲካዊና ኢኮኖሚያዊ መብቶቹ በዘር፣ በቋንቋና በኅሳ ያልተገ ታበት፣ አድልዎ የሌለበት ሰብዓዊ ክብሩ የተጠበቀለት ነፃ ሕ ይወት ያለው ማለት ይሆናል።

ታዲያ ሻዕቢያ ናጽነት ብሎ ኤርትራዊያንን ገንጥሎ የሠጣቸው ድኅነትንና ችግርን፣ ጥሪት አልባነትን፣ ምንም የማ

ይገኝበት ነፃነትንና ባዶነትን ነው። በውስጡ ምንም የማይገኝ በት ቤት ባዶ ነፃ ነው ይባላል።

ባርነት ደግሞ ብዙ ነገሮችን አጠቃሎ ይይዛል። ተገድ ዶ በቅኝ መገዛትን፣ በመሣሪያ ኃይል ተገድዶ መሥራትን፣ እንዳይንቀሳቀስ መገታትን፣ የመማር፣ የመጻፍና የመናገር መብ ትን መንፈግን፣ እንደእንሰሳ ያለ ሕግ መታሠርን፣ በዘፈቀደ መገደልና መሰቃየትን፣ ለንብረቱም ሆነ ለሕይወቱ የሕግ ዋ ስትና የሌለበት፣ በማህበር ተደራጅቶ በፖለቲካና በኢኮኖሚ የ ማይሳተፍ፣ የመማር ዕድል የተነፈገው፣ በጭቆና የሚገዛ ማ ለት ነው። ባሪያ ማለት የተቸነፈ፣ አቅም ያጣ፣ በጦርነት ተ ማርኮ የሚገዛ ማለት ነው።

ታዲያ ይህን ባርነት የሚባል ቃል ሻዕቢያ በኤርትራዊ ያን ላይ፤ ወያኔ በኢትዮጵያዊያን ላይ በመርህ ደረጃ ተግባራዊ አድርገውታል እንጂ ኢትዮጵያስ ኤርትራን በምታስተዳድርበ ት ወቅት ኤርትራዊያንን በላቀ ሁኔታ አክብራና ተንከባክባ፣ በጊትነትና በክብር የሚኒስትርነት፣ የአምባሳደርነትና የጀኔራል ነት ማዕረግ እየሰጠች፣ ዩኒቨርሲቲ ከፍታ እያስተማረች፣ ፋብ ሪካ እየከፈቱ እንዲበለጽጉ በማድረግ በየትኛውም ክፍለ አገር እንዲነግዱ፣ በከፍተኛ የመንግሥት መሥሪያ ቤቶች ያለገደብ እንዲሠሩ አድርጋ አንደላቃ ይዛቸው እንደነበር በሕይወት ያ ሉ ኤርትራዊያን የሚያረጋግጡት ሐቅ ነው።ኤርትራዊያን በ ፈቃዳቸው ከኢትዮጵያ ጋር ተቀላቀሉ እንጂ በጦርነትና በኃ ይል አልነበረም።

ኢትዮጵያ ኤርትራዊያንን በባርነት የምትገዛ ከሆነች በ ካቢኔው ብዛት ያላቸው ሚኒስትሮች፣ በዲፕሎማሲው መስክ ብዙ አምባሳደሮች፣ በጦር ኃይሉ ውስጥ አብዛኛውን ሥልጣ ን ይዘው የነበሩ ጀኔራሎች ኤርትራዊያን ሲሆኑ በሲቪሉም አገልግሎት በኩል በንግድ ተቋማት ዋና ዋናውን የሥልጣን እርፍ በመያዝ ተጠቃሚዎቹ ኤርትራዊያን እንደነበሩ እየታ ወቀ፤ በፖለቲካው፣ በኢኮኖሚውና በማኅበራዊ ኑሮ ዘርፎች ሁ ሉ ተሰግስገው ከማኅል አገሩ ይልቅ ይበልጥ ተጠቃሚዎች ኤርትራውያን ከሆኑ ባርነቱና ቅኝ ግዛቱ ከምን ላይ ነው።

እስኪ በዓፄ ኃይለሥላሴ ዘመነ መንግሥት ከፍተኛ ሥ ልጣን ከነበራቸው አንዳንዶቹን እንጥቀስ፤

<u>ሚኒስትር የነበሩ፣</u>

1. ብላቴን ጌታ ሎሬንሶ (መብራቱ) ታዕዛዝ
2. ደጃዝማች ሥዩም ጎረጎት
3. ደጃዝማች ተሰፋ ዮሓንስ በርሔ
4. አቶ ሳልህ ሒነት
5. ቢትወደድ አስፍሓ ወልደ ሚካኤል
6. ደጃዝማች ሰለሞን አብርሃ
   (የኢሳያስ አፈወርቂ አጎት)
7. መላከ ሰላም ዲሜጥሮስ ገብረ ማርያም

፰. ብላታ ዳዊት ገብረ እግዚ
፱. አቶ ተስፋዩ ገብረ እግዚ
፲. አቶ ገብረ መስቀል ክፍለ እግዚ
፲፩.አቶ ገብረ እግዚአብሔር ፍራንሷ
፲፪.አቶ ኃይቶም ጴጥሮስ
፲፫.ብላታ ኤፍሬም ተወልደ መድኅን

በኢትዮጵያ ጦርና የፖሊስ ኃይሎች ከፍተኛ ማዕረግ የነበራቸው ኤርትራዊያን

፩. ጀኔራል ያዕቆብ ገብረ ልዑል (በጦር ኃይሎች)
፪. ጀኔራል ኢሳያስ ገብረ ሥላሴ (በጦር ኃይሎች)
፫. ጀኔራል ኢያሱ መንገሻ (በጦር ኃይሎች)
፬. ጀኔራል አማን ሚካኤል አንዶም (በጦር ኃይሎች)
፭. ጀኔራል መብራቱ ፍስሓ (በፖሊስ ሠራዊት)
፮. ጀኔራል ምሕረተአብ ተድላ (በጦር ሠራዊት)
፯. ጀኔራል ኃይቶም (በፖሊስ ሠራዊት)
፰. ጀኔራል መስፍን አምባዬ (በፖሊስ ሠራዊት)
፱. ጀኔራል ገብረ ግርያም አዛዚ (በፖሊስ ሠራዊት
፲. ጀኔራል በረኸት (በፖሊስ ሠራዊት)

እንዲህ ያለ ከፍተኛ ማዕረግና ሥልጣን እየሠጠ አተግጥሎ በክብር የያዘ መንግሥት በባርነት ገዛ ማለት ያስችላል ወይ? እውነት እንነጋገር ከተባለ በዓፄ ኃይለ ሥላሴ መንግሥት ኤርትራዊያን ከዘውድ በስተቀር ማንኛውንም ሥልጣን በፖለቲካውም ሆነ በኢኮኖሚው ዋናዋናውን ሥልጣን ይዘውት ነበር። ያ ዘመን ለኤርትራዊያን ወርቃማ ዘመን፣ የተንደላቀቁበት፣ የከበሩበት፣ ያጌጡበት፣ የተፍነሸነሹበትና የዘመኑበት ነበር። ያን መሳይ ግዜ ምንግዜም አያገኙትም። ቢያጠፉ አይከሰሱ አይወቀሱ፣ እንደሚሠበር ዕቃ በእንክብካቤ ተይዘው ነበር። ለምሳሌ ያህል የኮሎኔል ተክሌ ጎሹ አባት ሹምባሽ ጎሹ (የአማረ ተክሌ አያት) የኢጣሊያን ወታደር ሁነው በ፤፱፻፳፭ ዓም ዘምተው ኢትዮጵያን ሲወጉ ግይጨው በጦር ሜዳ ተገድለው የተቀበሩትን ኮሎኔል ተክሌ በ፷ኛ ክፍለ ጦር በአስተዳደር መኮንንነት ደሴ በነበሩበት ግዜያት ግይጨው ከነበረው ከ፷ኛ ሻለቃ ጦር አዘው (በመንግሥት ጦር) የአባታቸውን የሹምባሽ ጎሹን አጽም አስወጥተው ወደ ትውልድ ቦታቸው ኤርትራ አከለ ጉዛይ ወሰደው በመቅበራቸው ቢከሰሱም ቅሉ ምንም ዓይነት ቅጣት ሳይወሰንባቸው ወደ ምክር ቤት (ፓርላማ) ተዛውረዋል። ኤርትራዊያን በቅኝ ገዥዋ በኢጣሊያ ተጨቁነው ስለኖሩ ተውአቸው እንዳሻቸው ይኑሩ እየተባሉ ጥፋታቸው ሁሉ እየተተወላቸው ሲቀማጠሉ የኖሩ ናቸው። በአኳያውም የሰመጥር ሓማሴኖች ውለታ ስለነበርም ነው።

የሻዕቢያ ባለሥልጣኖች የጠገበች አህያ እያፏነች ጅብ ጠርታ እንደምታመጣ ሰላሳ ዓመት ተዋግተው ለኤርትራ ሕዝብ ያመጡለት ችግርን፣ የጉስቁልናን ኑሮን፣ ረኃብን፣ ሞትን፣

ምስቅልቅልነትን ነው። ባርነት ግን አሁን ዓይኑን አፍጥጦ በኤርትራ ሕዝብ ላይ መጥቷል። ትዳር መሥርቶና ልጅ ወልዶ የማይደሰትበት፣ ልጆቹ የሚነጠቁበት፣ የኑሮ ዋስትና የሌለው ሕይወቱ በሕግ የማይጠበቅለት፣ በስለላ አሽክላ የተተበተበ፣ በካድሬ ዳኝነት አድልዎ የሚካሔድበት፣ ተዘዋውሮ የመሥራት ዕድሉ የተዘጋበት፣ ዓይኑ እንዳያይ የተጋረደበት፣ ዴሞክራሲያዊ መብቱ የታፈነበት፣ ኢኮኖሚው ወደ አዘቅት የወረደበት፣ ማኅበራዊ ኑሮው የተፋለሰበት እንደ አሁን ያለ ውስብስብ ችግር ደርሶበት አያውቅም። ያን የመሰለ ጭዋና ባሕል አክባሪ፣ ወግና ሥርዓት ጠባቂ የኤርትራ ሕዝብ ከእንደዚህ ያለ ሥቃይ ውስጥ መውደቁ ያሳዝናል።

'ናጽነት' የተባለው ይህን የመሰለ ጭቆናን፣ ብዝበዛን፣ ድኅነትንና የእርስ በርስ ጦርነትን አምጥቷል። በሻዕቢያ 'ባርነት' የተባለው ሥርዓት ግን እንዲህ አልነበረም። ኤርትራዊያንን በማይነጥፍ ጥገት፣ በጌትነት ኑሮ በክብር በሞገስ አቀማጥሎ ነበር ይዟቸው የኖረ። ዛሬ ሻዕቢያና ወያኔ ኢትዮጵያን ለማጥፋት የተዋዋሉት ሽርክናና ሚዜነት ፈርሶ በይዋጣልን ጦርነት ለሻዕቢያ ድርጅት የገንዘብ አስተዋጽኦ አድርጋችኋል እያለ ወያኔ ኤርትራዊያንን ንብረታቸውን እየቀማ ሲያባርራቸው ጥለውት የሔዱት ንብረት በባርነት ያፈሩት ሳይሆን በገደብ የለሽ ነፃነት ተንደላቀው ያፈሩት ነበር። በባርነት ቢገዙ ኑሮ የተትረፈረፈ ሃብት አይኖራቸውም ነበር። ከባርነትና ከነፃነት አንዱም ምረጥ የሚለው የሻዕቢያ መፈክር በጥሪት የለሽ በባዶ በጠብመንጃ አፈሙዝ የተገኘው ነፃነት ጦርነትን፣ ድኅነትን፣ የጉስቁልና ኑሮን፣ ውርደትንና መከራን አጎናጥፏቸዋል።

በእርግጥ ያለ ሃብት ነፃ አድርጓቸዋል።

'ከቤትሽ ዝንብ አይግባ' ብላ ኢትዮጵያ የረገመቻት እርግማን ደርሶባታል። ዝንብ የማይገባበት ቤት የሚበላ የሌለው መናጢ ድኃ ሲሆን ነውና ትልቅ እርግማን ነው። እንደ መዝገበ ቃላቱና እንደአማርኛው ፍቺ ከሆነ ሻዕቢያ በጦርነት አቸንፎ በባርነት ኤርትራዊያንን እየገዛ ነው። የኤርትራ ሕዝብ ተማርኮ ያለፍላጎቱ እየተገዛም ነው።

ነፃ የሚለው የተለያዩ የቃላት ትርጉሞች የያዘ ነው። ነፃ ማለት ምንም ነገር የሌለው ማለት መሆኑ የማያሻሙ ቃላቶች አሉ፤ ባዶ ቤት፣ ባዶ ሰፍራ፣ ባዶ ገላ (የተራቆተ)፣ ባዶ ጭንቅላት (ዕውቀት የሌለው) ነፃ መናጢ ድኃ ይባላል። እነሻዕቢያ ሳያውቁት ትንቢት ተናግረዋል (ትንቢትን ነገር ይቀድመዋል ተብሏልና)። ከሠፊ ምድር አውጥቶ በጠባብ ክልል ውስጥ መወሰን በአጥር ውስጥ (ዙ) እንደሚኖር እንስሳ ሰብዓዊ ፍጡርን መቀየድ ወይም እንደሰርዲን ማሸግ ፍጹም ባርነት ማለት ያ ነው።

ሻዕቢያና ወያኔ ጋብቻቸውን አፍርሰው በጦር ሜዳ ቢፋለሙም፣ በፕሮፓጋንዳ ቢዘላለፉም ኢትዮጵያን በታትኖ ሕልውናዋን ለማጥፋት ከወረ ኢትዮጵያ የውጭ አገር ሰዎች ጋ

ቋጠረ ነው። የምስጢሩን ስልቻ ፈትተው ያልዘከዘኩት ሁለቱ ንም እኩል የሚያስጠይቃቸው በመሆኑ አሳፋሪው ጉዳቸው ገ ና አልተፈታም። ስለዚህም ነው ኢሳይያስ ከመለስ ዜናዊ ጋ ር በስልክ እንነጋገር እያለ ይወተውት የነበረው።

ሻዕቢያና ወያኔ የትግራይ ትግሪኝን መንግሥት ለማቋ ቋም አቅደውት የነበረውን አገር ወዳዱ የትግራይ ሕዝብ በኢ ትዮጵያ አንድነት ላይ ባለው ጠንካራ አቋም የማይበገር መሆ ኑን በመገምገም እንዲሁም ደርግ ያስረከበው መንግሥታዊ ሥልጣን ስለ ጣመውና ወያኔ ለሻዕቢያ እያሳለፈ ይሰጥ የነበ ረውን የኢትዮጵያ ሃብት እየቀነሰ ትግራይን በማልማት የኤር ትራን ጥቅም የሚሻሙ ፋብሪካዎችን በማቋቋሙና ከስምምነቱ የማፈንገጥ ዝንባሌ ወያኔ በማሳየቱ ሻዕቢያ ተስፋ ቆርጦ ድን በር ጥሶ የትግራይን መሬት ከመያዝ ደረሰ።አሁንም ቢሆን የ ሴራው ስልቻ ተፈትቶ ምስጢሩ ተዘከዘከ ወጥቶ ሁኔታው ካ ልተስተካከለ በስተቀር የሻዕቢያና የወያኔ በሥልጣን ላይ መቆ ዬት ለኤርትራም ሆነ ለኢትዮጵያ የሚበጅ አይደለም። ኢት ዮጵያና ኤርትራ አንድ አካል ስለሆኑ ጣት ገማ ተብሎ እን ደማይቆረጥ ሁሉ ኤርትራዊያን ወገኖቻችን ከኢትዮጵያ የሚገ ነጠሉ አይደሉም። ምንም እንኳ አስተዳደሩ ሳይጥማቸው ቀር ቶ መስሏቸው የራሳቸውን አስተዳደር ቢመሠርቱም ከኢትዮጵ ያዊያን ጋር የማይለያቸ ው አንድ ዓይነት ሥነ ልቦናዊ ግንዛ ቤ ያለ በመሆኑ በባዕዳነት የሚተያዩ አይደሉም። ኢትዮጵያ ያለ ኤርትራ፣ ኤርትራምያለ ኢትዮጵያ መደጋገፍና መረዳዳት መኖር አይችሉም።

ይኸውም በዚያ ከፉ ግዜ ጣላት ኢትዮጵያን ሲወር ከኤ ርትራዊያን በቀር ማነው ለኢትዮጵያ የረዳ? የጎረቤት አገሮች ከሚባሉት ከሶማሊያ፣ ከሱዳንና ከኬንያ ኢትዮጵያን ለመርዳ ት የመጣ አልነበረም። አሁንም ቢሆን ኢትዮጵያዊያንና ኤር ትራዊያን በስሜተኞች ፕሮፓጋንዳ ሳይለያዩ ማኅበራዊ ሕይወ ታቸውን አጠንክረው መያዝ ይኖርባቸዋል።

ታሪክ በስሜተኞች እልህ አይሞትም። ሥር ሰድዶ የ ቆዩ ማኅበራዊና ኤኮኖሚያዊ ግንኙነት በምንም ተዓምር ሊቋ ረጥ አይችልም። በወታደራዊ ስትራቴጂና በፖለቲካም ቢሆን ኤርትራ በሰሜን ጫፍ ግንባር ቀዳሚ በመሆኗ ኢትዮጵያን ለ መውረር የሚመጣ የባሕር ወደቦችን መንደርደሪያ አድርጎ የ ዘመተን ከ፤ኛው ምዕተ ዓመት ጀምሮ ኢትዮጵያውያን እየዘ መቱ ኤርትራዊያን ወንድሞቻቸውን ከመወረር አድነዋል። በ ሺኛው ምዕተ ዓመት ዋዜማ በሰሜን ምዕራብ የሱዳን ደርቡሾ ች ጎንደርን መላልሰው በመውረራቸው የኢትዮጵያ ሠራዊት መተማ በመዝመቱ ኢጣሊያ ኢጋጣሚውን ዕድል ተጠቅማ በ ነራስ ወልደ ሚካኤል መሪነት ከምፅዋ ወጥታ ደጋውን የሐማ ሴንን ምድር አስመራን ይዛ ቀስበቀስ ለመስፋፋት አስቻላት። እንጂ ከዚያ በፊትማ ቱርኮችም ግብጾችም ለመውረር ሙከራ አድርገው ድል እየሆኑ ተመልሰዋል። ኢጣሊያም ዶጋሌ ላይ ድል ተመትታ ቀይ ባሕር ውስጥ ገብታ ተደብቃ ነበር።

ምንም እንኳ ራስ ወልደ ሚካኤልን የመሳሰሉ አንዳን ድ በነፃነታቸውና በታሪካቸው የማይኮሩ ለጠላት ጥቅም መሣ ሪያ እየሆኑ ያገራቸውን ነፃነት ያስደፈሩ ቢኖሩም የኤርትራ ሠፊ ሕዝብ ግን በውስጡ እንደ ጽላት የተቀረጸውን ኢትዮጵ ያዊነት ሊፍቀው አልቻለም። በሻዕቢያዊያንም የኢትዮጵያዊነት ን መንፈስ ከሕዝቡ ሕሊና ለመፋቅ የሚደረገው ፕሮፓጋንዳ እንደ ነፋስ በጆሮ አልፎ የሚሔድ እንጂ ወደ ውስጥ ገብቶከ ደም ጋር የተዋሐደውን የኢትዮጵያዊነት ስሜት በዋገምት መ ጥጠ ሊያወጣው አልቻለም።

ኤርትራዊያን ከዚህ በፊት እንዳደረጉት ወደ ፊትም ለ ኢትዮጵያ ክብርና ነፃነት እንደሚቆሙላት የታመነ ነው። አን ዳንድ ሰዎች የኤርትራዊያንን ምንነት ጠልቀው የማያውቁ ከ ጥናትና ከመመራመር ጉድለት የሚጠራጠሩ አሉ። እኔ ግን ኤርትራዊያንን ስድሳ ዓመት ያህል በወዳጅነት፣ በጓደኝነት፣ በገ ጠብትና አብሮ በመስራት ደኅና አድርጌ ስለማውቃቸው ኤ ርትራዊያን የነበረው አስተዳደር አልጥማቸው ብሎ የራሳቸው ን አስተዳደር አቋቁመው፤ ከኢትዮጵያ በአስተዳደራዊ ረገድ ቢ ለዩም ኢትዮጵያ በሚደርስባት ማናቸውም ጥቃት ቀድመው የ ሚደርሱላት መሆናቸው አያጠራጥርም። ኤርትራዊያን ወደ ፊት በጦር መሣሪያ የሚደረግባቸው ከባድ ተጽዕኖ ሲነሳላቸ ው በሆነ መንገድ ከኢትዮጵያ ጋር መቀላቀላቸው አይቀርም። የትውልድ ጉዳይ ነው።

ኤርትራዊያን ባይቀላቀሉም ባዕዳ ሁነው እንደ ጎረ ቤ ት አገር የሚታዩ አይደሉም። ከዚህ በፊት ኤርትራዊያን እኮ ኢትዮጵያን የረዷት ጥቅም አግኝተው አይደለም። በኢጣሊያ ወረራ ግዜ ኤርትራዊያን ኢጣሊያንን እየከዱ ከኢትዮጵያ ጎን የተሰለፉት የታሪካቸው መነሻ፣ የማንነት መታወቂያቸው በመ ሆኗ ቅርሳቸው እንዳትጠፋባቸው ነበር።ወደፊትም ቢሆን ለኢ ትዮጵያ ያላት ቁርጠኛ (ስትራቴጂክ) ወዳጅ አንዲት ኤርት ራ ብቻ ናት። ለዚህም ነው ኤርትራዊያን ኢትዮጵያ ውስጥ ሠርተው ያፈሩትን (ዛሬ ወያኔ የወረሰውን) ልዩ ልዩ ተቋማ ት አቋቋሙበት እንጂ ወደ ኤርትራ አልወሰዱትም። ይህም አገራችን ነው ብለው በመዝናናት ነበር።

ኢትዮጵያን እወዳለሁ የሚል ሁሉ በሻዕቢያና በወያኔ እኩይ ድርጊት ሳይወናበድ ከአጋሮቹ ከኤርትራዊያን ጋር እየ ተቀራረበ ወዳጅነትን ማጠናከር ይገባዋል። ታሪክ ይቅርታ በ ማያደርገው ከባድ ጥፋት ላይ የተጠመዱት ጠባብ ቡድኖች 'የኤርትራ ሕዝባዊ ግንባር' እና 'ሕዝባዊ ወያኔ ሓርነት ት ግራይ' መሪዎች እንደ ጉም ያልፋሉ። ኢትዮጵያና ኤርትራ ግን ለዘለዓለም ነዋሪ ናቸው። ስለዚህ ማንኛውም ነገር መታ ዴትና መታሰብ ያለበት ቋሚ ሁኖ ከሚኖር እውነተኛ ነገር አንፃር እንጂ ከመቅጽበት በሚያልፍ በቡድኖች የሐሰት ፕሮ ፓጋንዳና ዘላቂ በማይሆኑ አለመጣጣሞች ላይ ማተኮር የጠባ ብ ጎጠኞችን ዓላማ ማራመድ እንዳይሆን መጠንቀቅ ያስፈ

ልጋል። ለሚያልፍ ነገር የማያልፈውን ዝምድናና አጋርነት ማጣት አይገባም።

የሻዕቢያ (EPLF) እና የወያኔ (TPLF) መሪዎች ከአንድ ማኅጸንና ከአንድ እንቁላል ተፈልፍለው የወጡ መሆ ናቸውን ባሕሪያቸውና ሥራቸው አረጋግጧል። ሻዕቢያ ሲ ታመም ወያኔም ይታመማል፤ ሻዕቢያ ሲያብድ ወያኔም ያብ ዳል፣ ሻዕቢያ ጦርነት ሲከፍት ወያኔም ጦርነት ይከፍታል፤ ሻዕቢያ ኢትዮጵያን ሲከድ ወያኔም ከዷል። ሻዕቢያ ኤርትራ የኢትዮጵያ ቅኝ ግዛት ናት ሲል ወያኔ ደግሉ የአሁኗ ኢትዮ ጵያ ቀርቶ የጥንቱ ያክሱም መንግሥት እንኳ ያሁኗን ኤርት ራን ጠቅልሎ ገዝቶ አያውቅም፤ ሻዕቢያም የሚያደርገው ፀረ ቅኝ ግዛት ትግልም ፍትሐዊ ነው ብሏል። ሻዕቢያ የግዕዝን ፊደል ለማዳከም የዓረብኛ ፊደል በኤርትራ በሥራ ላይ እን ዲውል ሲደነግግ ወያኔ ደግሞ የላቲን ፊደል በኦሮሞ አካባቢ እንዲሠራበት በማድረግ የግዕዙን ፊደል ከአገልግሎት ውጭ አድርጓል። ሻዕቢያ የኢትዮጵያዊያንን ንብረት እየቀማ ሲያባር ር ወያኔ ደግሞ የኤርትራዊያንን ንብረት እየቀማ አባርሯል።

እነዚህ ከአንድ እንቁላል ተፈልፍለው የወጡ መንትያዎ ች ሻዕቢያና ወያኔ በጠባይም፣ በአሠራርም፣ በአስተሳሰብም፣ በአጥፊነትም፣ በአጭበርባሪነትም፣ በመልቲነትም፣ በቅጥረ ኝነትም አንድ ዓይነት እንቅስቃሴ አድርገዋል። የሻዕቢያና የ ወያኔ መሪዎች ከኤርትራና ከትግራይ ተገላብጠው የሚወለዱ መንትያዎች ናቸው። በትግራይና በኤርትራ በሽፍትነት ሳሉ ወገናቸውን የጨፈጨፉና ያስጨፈጨፉት አልበቃ ብሏቸው የ መንግሥት ሥልጣን ያዝን ካሉ በኋላም በጦርነት እሳት ውስ ጥ ማገደው እርስ በርሱ ያጋደሉ ዕብዶች ናቸው። ታሪክ በ አንድ ዓይነት ጥይት መትቶ የገደላቸው ናቸው።

የሚገርመው ከወያኔም ሆነ ከሻዕቢያ ባለሥልጣኖች አ ስተዋይ ጤናማ አእምሮ ያለው አንድም እንኳ ማግኘት አለ መቻሉ ነው። 'የእብድገላጋይ ዱላ ያቀብላል' እንደተባለው ሁሉም ጠብ ጫሪ፣ ጉረኛና የማያስተውል ነው።

ክፍል ስድስት
ኢትዮጵያ ካፈራቻቸው ተደናቂ አገር ወዳዶች

ምዕራፍ 23
የአገር ወዳድ መከንኖች ገፀ ባሕርይ

ዘመናዊ ውትድርና በሳይንስና ቴክኖሎጂ ከፍተኛ ደረ ጃ ላይ ደርሷል። ጠላት ለጠላት ፊት ለፊት በጦር ሜዳ እየ ተያዩ ሳይሆን በብዙ መቶ ሺህ ማይል ተራርቆ የሚዋጉባቸ ው አጥቂ መሣሪያዎች ተፈልስፈዋል። ተወንጫፊ ሚሳይሎች አህጉር አቋርጠው ተጉዘው አጥቂ ቢሆኑም ከታለመላቸው ግ ብ ሳይደርሱ በሩቅ በአየር ላይ እንዲፈነዱ የሚያደርጉም የ መከላከያ መሣሪያዎች ተፈልስፈዋል። የኑክሊዩር ባለቤት የሆ ኑ አገሮችም በመሣርያዎቻቸው ተመክተው የኑክሊዩር መሣሪ ያ በሌላቸው ትናንሽ አገሮች ላይ የግፍ ሥራዎችን ሲሠሩ ይታያል።

እንደ አሜሪካ ያለ ኃያል መንግሥት ዓለምን በቁጥጥ ሩ ሥር ለማዋል በመሣሪያዎቹና በገንዘቡ እያስፈራራ ብዙ አገሮችን በመዳፉ ውስጥ አስገብቷል። የዓለም ባንክ ተብሎ የሚጠራውና የዓለም የገንዘብ ድርጅት (አይ ኤም ኤፍ) ለ አሜሪካ ተንበርክኮ ለአልሰገደ የገንዘብ ብድር ስለማይሰጥ ለብ ድሩ ተብሎ አብዛኛዎቹ ታዳጊ አገሮች የገንዘባቸውን ዋጋ ምንዛሪውን ዝቅ እያደረጉ በመበደር አገራቸውን ዕዳ ከፋይ በማድረግ ከፉኛ ጎድተዋል።

በአሁኑ ግዜ አሜሪካ እንደ ኑክሊዩር መሣሪያው ገንዘ ቡንም ማስፈራሪያ አድርጎታል። በተወንጫፊ መሣሪያዎች በ ኢራቅና ዩጎዝላቪያ ከፍተኛ ጉዳት ማድረሱ ብቻ ሳይሆን ለ ሌሎችም አገሮች ማስፈራሪያ አድርጎታል።

ይሁን እንጂ የገንዘቡንም ሆነ የአውዳሚ መሣሪያዎቹን ኃይል እንዴት መቋቋም እንደሚቻል ቬትናሞች አስተምረዋ ል። አንድ ሚሊዮን ቶን ቦምብ ዘንቦባቸው፣ ከሚሊዮን በላይ ሠራዊት ዘምቶባቸው፣ ፶ቴ ቢሊዮን ዶላር የተከሰከሰበትን ጦር ነት ድል አድርገው በአቸናፊነት የወጡት በአገር ወዳድነት ነ ው። አገር ወዳድነት ከማንኛውም ገንዘብና መሣሪያዎች በላ ይ ኃይል አለው። የታመነ ፍቱን መሣሪያ ነው። ከመቶ ሺህ ሠራዊት ይልቅ አስር ቆራጥ አገር ወዳዶች ይበልጣሉ።

ክቡር ጀኔራል አስፋው ወልደ ጊዮርጊስ

ከጠላት ወረራ በፊት ወደ ውጭ አገር ተልከው የውትድርና ትምህርት የተማሩ ጥሩ አገር ወዳድ ጀኔራል ነበሩ። የሁለተኛ ክፍለ ጦር አዛዥ በነበሩበት ግዜያት የአምስተኛ ሻለቃ አዛዥ የነበረው እንግሊዛዊ ሜጀር (ሻለቃ) ሙስ የተባለ አፄ ቴዎድሮስና እንግሊዞች እነ ጀኔራል ናፒየር የተዋጉበትን ሥፍራ ለመጎብኘት መቅደላ ሒዶ የውጊያ ወረዳዎችን እየተዘዋወረ ሲጎበኝ የማዕድን ጠባይ አላቸው የሚላቸውን ደንጊያዎች ሰብስቦ ለምርመራ ወደ እንግሊዝ አገር መላኩን ስለሰሙ አስተርጓሚ የነበረውን ሻለቃ ክፍሌ ወልደ ሰንበት(ብ/ጀኔራል) አስጠርተው ሜጀር ሙስ ከመቅደላ ደንጊያዎች ሰብስቦ ወደ አገሩ ኢንግላንድ ሲልክ ለምን አልተቃወምህም። መቃወሙን እንኳ ብትተወው ለምን አላመለከትክም ብለው ተገቢ የሆነ ሥነ ሥርዓታዊ ርምጃ ወስደውበታል።

አገር ወዳዶች በአገራቸው ምድር ላይ ያለውን ማንኛውንም የሚንቀሳቀስና የማይንቀሳቀሰውን፣ አፈሩንና ደንጊያውን፣ ዕጽዋቱንና ማዕደናቱን፣ የዱር አራዊትንና ዓዋፍን፣ ማንም እንዲነካባቸው አይፈልጉም። የውጭ አገር ሰው እየዘረፈ እንዳይወስድ ይከላከላሉ። ታላቁ መሪ አፄ ቴዎድሮስ የአገራቸው አፈር በጫማ እንዳይሄድ የውጭ አገር ሰዎችን ጫማቸውን አሳጥበው የአፈሩን ብናኝ ያስቀሩት መልካም ምሳሌና አርዓያ ነትን ጀኔራል አስፋው ተጠቅመውበታል። ይህ ለሚያስተውል ትልቅ ትምህርት ነው።

ክቡር ጀኔራል ኢሳይያስ ገብረ ሥላሴ

የምድር ጦር ዋና አዛዥ የነበሩ የውትድርና ትምህርታቸውን ከጠላት ወረራ በፊት በገነት ጦር ትምህርት ቤት ያጠናቀቁ፣ ወደ ውጭ አገር ሒደው ከፍተኛ የውትድርና ሙያ የቀሰሙ፣ አምስት ዓመት ወራሪውን ጠላት በዓርበኝነት የታገሉ አገር ወዳድ ጀኔራል ነበሩ።

ጀኔራል ኢሳያስ የምድር ጦር ዋና አዛዥ በነበሩበት ግዜያት ለአገሪቱ ወደ ኋላ መቅረት ምክንያት የሆነው በሥልጣን ብልግና ተወጥሮ በመያዟ ነውና የተበላሸውን አስተዳደር አስወግዶ አገሪቱን በሁሉም መስክ የሚገነባና የሚያራምድ መንግሥት መቋቋም አለበትና መፈንቅለ መንግሥት በእርስዎ መሪነት መደረግ አለበት ብለው ተቆርቋሪ አገር ወዳዶች ጠይቀዋቸው ነበር።

ብልሁና አስተዋዩ ጀኔራል ኢሳይያስ ግን ዝናንና ሙገሳን ወይም ሥልጣን ሳይፈልጉ የአገሪቱን ተጨባጭ ሁኔታ ገምግመው ሕዝቡ ተቀስቅሶ ከመደራጀቱ በፊት መፈንቅለ መንግሥት መደረግ የለበትም ብለው ተቃውመዋል። የተቃወሙበትም ዋና ምክንያት አንደኛ ንጉሠ ነገሥቱ ዓፄ ኃይለ ሥላሴ ለአገራቸው አገልግለዋልና በእርጅናቸው ግዜ ሊያዝኑ አ

ጀኔራል ኢሳኢያስ ገብረ ሥላሴ

ጄኔራል ኢሳኢያስ ገብረ ሥላሴ

ይገባም።ሁለተኛ ሕዝቡ ነቅቶ አልተደራጀምና ብጥብጥ ይነሳ ል። ሦስተኛ ንጉሠ ነገሥቱ ዓፄ ኃይለ ሥላሴ ከሞቱ በኋላ የመንግሥት ለውጥ ሲደረግ ብዙ ግርግርና ችግር ስለሚፈጠ ር ከአሁኑ ተደራጅቶና ተሰናድቶ መቆየት ይገባል። ከሕዝብ ንቃት በፊት መፈንቅለ መንግሥት ማድረግ አገሪቱን ከባሰ ቀውስ ውስጥ ማስገባት ይሆናልና ከሁሉ በፊት መቅደም ያለ በት ሕዝቡን መቀስቀስና ማስተማር ነው። ከዝግጅት በፊት በችኮላ የሚደረግ መፈንቅለ መንግሥት አገሪቱን ለውጭ ጠላ ት አጋልጦ መስጠት ይሆናል ብለው አስተዋዩና አርቆ ተመ ልካቹ የመለሱላቸው መሆኑን ወዳጃቸው የነበሩ ኮሎኔል በላይ አብተው ነግረውኛል።

እኔም ጀኔራል ኢሳያስን ቀርቤ አውቃቸዋለሁ። የማያ ወላውሉ ቀጥተኛ፣ ደፋርና ቆራጥ ሰው መሆናቸውን አውቃ ለሁ። እንዲህ ያሉትን ብርቅና ድንቅ ምን ግዜም የማይገኙ ትን አገር ወዳድ ጀኔራል ኢሳይያስን ነው ታመው በፖሊስ ሠራዊት ሆስፒታል በጣረ ሞት ላይ (ኮማ ውስጥ) እንዳሉ በድናቸውን በቃሬዛ ከሆስፒታል ወስዶ ደርግ የረሸናቸው። መቶ ሃያው የደርግ አባል ቢጨፈለቅ አንዱን ኢሳይያስን ሊ መዝን አይችልም። 'ግዜ የሰጠው ቅል ደንጊያ ይሠብራል' ሆነና ነገሩ ኢትዮጵያ የሞተላትን ጀግና አጣች። ጀኔራል ኢ ሳይያስ እንዳሉትም ኢትዮጵያ ከታጎሣሥ ፤፱፻፺፫ ዓ ም ጀምሮ ጤና አግኝታ አታውቅም። በመፈራረስና በመመሰቃቀል ላይ ነው ያለችው።

ክቡር ጀኔራል አማን ሚካኤል አንዶም

ሱዳን ውስጥ ከሚኖሩ ኤርትራውያን ወላጆቻቸው ሱዳ ን ውስጥ ተወልደው አድገው የመጀመሪያ ደረጃ ትምህርታቸ ውን በዚያው በተወለዱበት አገር ሱዳን ውስጥ አጠናቀዋል።

በ፤፱፻፴፫ ዓ ም ሱዳን ውስጥ ከካርቱም ወጣ ብሎ ሶ ባ ከተባለው ቦታ ተቋቁሞ በነበረው የኢትዮጵያ ግዜያዊ የሠ ራዊት ማሰልጠኛ ትምህርት ቤት ገብተው በዕጩ መኮንንነት ተወዳድረው በመቶ አለቃነት ማዕረግ ተመርቀዋል። በዚያም ወራሪውን የኢጣሊያ ጦር ከኢትዮጵያ ለማስወጣት በአንደኛ ሻለቃ ጦር ተመድበው በአዛዥ መኮንንነት አዝምተው ተዋግ ተዋል። ጀኔራል አማን በእንግሊዝ የጦር አካዳሚ ገብተው በ ከፍተኛ የሠራዊት አመራር (ጀኔራል ስታፍ ኮሌጅ) ተመር ቀው የወጡ በወታደራዊ ሳይንስ ብቁ ችሎታ የነበራቸው ና ቸው። የመጀመሪያው ኮርያ ዘማች የቃኘው ሻለቃ አዛዥ ሁ ነው ዘምተዋል። የ፫ኛ ክፍለ ጦርን በአዛዥነት መርተዋል። ሶማሊያ በ፤፱፻፹፫ ዓም በኦጋዴን ግንባር የከፈተችውን ጦርነ ት የኢትዮጵያ ሠራዊት ድል አድርጎ ያንኳታከተው በጀኔራል አማን ዕቅድና አዛዥነት ነበር። በዚሁም በጠረፍ ጦርነት ንጉ ሠ ነገሥቱ አዜ ኃይለ ሥላሴ ከወሰኑ እንዳታልፍ ብለው ከል ከለዋቸው ነው እንጂ ጀኔራል አማን በአላቸው ኃይል በ፫ኛ

ጀኔራል አማን ሚካኤል አንዶም

ጄኔራል አማን ሚካኤል አንዶም

ክፍለ ጦር ብቻ ለአንድ ግዜና ለመጨረሻ የሶማሊያን ጦር ደምስሰው መላዋን ሶማሊያን ለመቆጣጠር አቅደው ነበር።

ጀኔራል አማን የተሰጣቸውን የጀኔራልነት ማዕረግ በብ ቃት የተወጡ ለማንም ያላጎበደዱ፤ለገንዘብ ያልሰገዱ፤ ለይሉ ኝታ ያልተገዙ፤በግብዝነት ተታለው የጀኔራልነት ማዕረጋቸው ን አዋርደው ያልቸረቸሩ ፊት ለፊት የሚናገሩ፤ አንደበታቸው ለሓሜት ያልተከፈተ፤የግል ርስትና ቤት ያልነበራቸው፤በሥል ጣን ያልባለጉ፤ከምንም ነገር ያልተልከሰከሱ፤ ወሬ የማያነፈን ፉ፤ የሚመሩት ሠራዊት በጭዋነታቸውና በአርዓያነታቸው የ ኮራባቸው ድንቅ ኢትዮጵያዊ ጀኔራል ነበሩ። ኩሩ ኢትዮጵያ ዊነትንም በተግባር ገልጸዋል።

ጀኔራል አማን በኦጋዴን በየቦታው ለፀጥታ ጥበቃ የሠ ፈረውን ጦር እየተዘዋወሩ ለመጎብኘት ሲሔዱ ምግብና መጠ ጥ አይዙም ነበር። የመመገቢያ ግዜያት ከደረሰ ለሠራዊቱ የ ሚታደለውን አሸር ባሸር ከሠራዊቱ ጋር አብረው ይሳተፉ ነ በር። ምክንያቱም ሠራዊቱ ከሚመገበው የተለዩ ማለፊያ ምግ ብ መመገብ የሠራዊቱን መንፈስ ይጎዳል የሚል አስተሳሰብ ነበራቸው። የጦር አዛዦች ልዩ ምግብ እንዳያዘጋጁ በማለት በድንገት ከጦር ሠፈሩ እየደረሱ ሠራዊቱን አንድ ባንድ እየ ጠየቁ ችግሩን እያቃለሉ መንፈሱን በማደስ ያነቃቁት ነበር።የ አዛዥና የታዛዥ የማዕረግ ልዩነት እንጂ በምግ ብልዩነት የለ ም ባይ ነበሩ።

ጀኔራል አማን የቪኛ ክፍለ ጦር አዛዥ በነበሩበት ግዜ ያት በአመራር ችሎታቸው የሚመካባቸው፤ በአስተዳደር ጥበ ባቸው ከመጠን በላይ የሚወዳቸው የሚመሩት ሠራዊት ብቻ አልነበረም።ከአዋሽ በታች የፖሊስ ሠራዊት ባልደረቦችና ሲቪ ሉ ሠራተኛ ሁሉ አማን፣ አማን እያለ ይወዳቸው ነበር። ም ክንያቱም የሁሉንም ችግር ለማቃለል ይጥሩ ነበርና።

ጠፍ ያለት ኩሩው ጀኔራል አማን ሚካኤል አንዶም ሠራዊቱን እየተዘዋወሩ በሚጎበኙበት ግዜ የቀን አበል ወስደ ው አያውቁም። ሌሎች የክፍለ ጦር አዛዦች ግን በኦጋዴን የሠፈረውን ጦር ለመጎብኘት ሲያስቡ ከአንድ ወር በፊት የ ጉብኝት ተከታታይ ፕሮግራም ሲያስተላልፉ የየጦር ክፍል አ ዛዦች ልዩ ልዩ የምግብ መሰናዶ አድርገው ይጠብቃሉ (ው ስኪው ከአዲስ አበባ፣ ሙክቱ ከኦጋዴን ይዘጋጃል ማለት ነ ው)። በምግብ መሰናዶ የሚጠበቀው የክፍለ ጦር አዛዥ በየ ጦር ሠፈሩ ጉብኝቱን ሲቀጥል የተዘጋጀለትን መስተንግዶ እ የተመገበ በዚያው በጦር ሠፈሩ እየደረ ምንም ሳያወጣ ሲመ ለስ የቀን አበል ተቆጣጥሮ ይወስድ ነበር።

የጀኔራል አማን ምክትል አዛዥ የነበሩት የወለጋ ተወላ ጅ ጀኔራል ደግአህ ጉግሳም ጥሩ ኢትዮጵያዊ መኮንን ነበሩ። ስምን መልአክ ያወጣዋል እንደተባለው ምግባራቸውም ስማቸ ውን የተከተለ ነበር። ክፋት፣ ምቀኝነት፤ ተንኮል፣ ሓሰትና ትዕቢትን የመሳሰሉ በደግአህ ጉግሳ ሕሊናዊ አካል ውስጥ ቦ ታ አልነበረውም። በጎሳ፣ በዘርና ወገን የማያምኑ ፍጹም ኢ

ትዮጵያዊ ነበሩ። ለእኒህ ጨዋ ጀኔራል ትልቅ አክብሮት ነበረ ኝ።

ጀኔራል አማን ሚካኤል አንዶም በርዕሰ ብሔርነት ተ ሰይመው ሊቀ መንበር ከሆኑም በኋላ በኤርትራ ክፍል በአው ራጃዎችና ወረዳዎች እየተዘዋወሩ ለሕዝብ ንግግር ሲያደርጉ ሕዝቡ በጎቂስ እየወጣ በማድመጡና የክብር አቀባበልም ስለ አደረገላቸው ደርግ ቀንቶ የሆነ ያልሆነውን በመቀላመድ ከስ ም ማጥፋት ዘመቻ አልፎ ተወዳዳሪ ያልነበራቸውን በንቃታቸ ው ላይ ያልተኙትን ንቁ ጀኔራል ለአገራቸው ብዙ ሥራ የ ሠሩትንና ወደ ፊትም ሊሠሩ ያቀዱትን ፕላን አሰናክሎ ወደ መቃብር እንዲወርዱ አድርጓል።

ከቡር ጀኔራል አማን ሠፊና ድንቅ ታሪክ ያላቸው ና ቸው። በሕይወት ዘመናቸው የሠሯቸው ድንቅ ሥራዎች ለ ትውልደ ኦርአያ የሚሆኑ ናቸው። በዚህ ላይ ቀነጣጥቤ ያቀ ረብኩት በአመራራቸው ስር ጥቂት ግዜአት ስለ ሠራሁ የማ ውቀውን በአጭርም ቢሆን ለማስታወስ ያህል ሲሆን በአንፃሩ ም ወደ ፊት ታሪካቸውን ለሚጽፉም መንደርደሪያ ይሆናል ከሚል ነው።

ሰውዬው!
ሜ/ጄ/ሙሉ ጌታ ቡሊ

በትውልዳቸው ኦሮሞ ጅባትና ሜጫ በምዕራብ ሸዋ ከ አዲስ አበባ ፩፤፲ ኪ/ሜትር አካባቢ በወለጋ መንገድ ሲሆን በልጅነት ከአባታቸው ጋር በራስ ደስታ ዳምጤው ሠራዊት ውስጥ ከትውልድ አገራቸው በግምት ከ፤፲-፤፮ ዓመት በነበራ ቸው ዘመን ወጥተው ሲዳሞ ክፍለ ሀገር ጌዴ። ሲዳሞ ይር ጋ ዓለም በተባለው ከተማ በሰዊድን ሚሲዮን ዘመናዊውን ት ምህርት ጀመሩ። ከዚያም ወደ አዲስ አበባ መጥተው ከከበ ጽባሕ የቀዳማዊ ኃይለ ሥላሴ ትምህርት ቤት አዲስ አበባ አ ራት ኪሎ አጠገብ ባለው ትምህርታቸውን ቀጠሉ (ተከታተ ሉ)።

ለመጀመሪያ ጊዜ በተከፈተው የገነት ሆሎታ ጦር ት ምህርት ቤት ተመርጠው በ፤፱፻፲፰ ዓ ም የኮርሱ ተካፋይ ሆ ኑ። በ፤፱፻፲፰ዓም ተመርቀው ወዲያው ሻምበል ሆኑና ለተከ ታዩ ኮርስ አስተማሪ ሆኑ። የኢትዮጵያና የጣሊያን ጦርነት በ ፤፱፻፲፰ ዓ ም ስለተጀመረ በዚያን ግዜ በአዛዦቸው ካፕቴን ዲ. ታም በሚባሉ ስዊድናዊ መኮንን መሪነት የጣሊያንን ጦ ር ለመከላከል ጣርማ በር ላይ ምሽግ አዘጋጁ። ሙሉ ጌታ ቡሊ ያንዱ ክፍለ ጦር አዛዥ ሆነው በጊዜው ዘመናዊ የጦር ምሽግ በማደራጀታቸው በአዛዦቸውና በጓደኞቻቸው ዘንድ ዝናን አገኙ።

የጣሊያን ጦር በጣም በተጠናከረ ኃይል ስለመጣና የስዊ ድንም አዛዥ መኮንኖች በኢንተርናሽናል ደንብ በሌላ የውጭ

አገር ለውጊያ መሰለፍ ስለማይፈቀድላቸው ወደ አገራቸው እንዲመለሱ ስለተደረገ የነዚህ ወጣት መኮንኖች የውጊያ መንፈስ ከመዳከሙም ሌላ የጠላትን ጦር የመቋቋምያ በቂድርጅት ስለአልነበራቸው ወደ ኋላ ማፈግፈግና ሌላ አማራጭ መፈለግ ግድ ሆኖባቸው ወደ አዲስ አበባ ተመልሰው ወደ ምዕራብ ወለጋ ከሌሎች ጓደኞቻቸው ጋር ተቀላቅለው ውጊያውን ለመቀጠል ሲያስቡ ንጉሡ ከታሰበው ዕቅድ ውጭ ወደ አውሮፓ ስለተሰደዱ የእነሙሉጌታ ቡሊም ዕድል እጣ ግራ የተጋባ ሆነ። ከዚህም በላይ የኢጣሊያን ጦር በጥድፊያ አዲስ አበባን ተቆጣጠረ።

ሙሉ ጌታ ቡሊና ሌሎችም ጓደኞቻቸው ምድር ባቡር በሚሠሩና ሌሎች መልካም አድራጊዎች እርዳታ እንዲሁም በመንግስቱ ንዋይ አባት በአለቃ ንዋይ ታግዘው በሚስጢር ወደ ጂቡቲ በባቡር ውስጥ ተሸሽገው ተሰደዱ። ጅቡቲ ለተወሰኑ ዓመታት የተገኘውን አነስተኛ ሥራ እየሠሩ ቆዩ። በዚህን ጊዜ ሙሉ ጌታ ቡሊ በድምጽ ብልጫ የጎበዝ አለቃ ሆነ ው የጓደኞቻቸው ተጠሪ ነበሩ።

የሁለተኛው የዓለም ጦርነት ሲፈነዳ እንግሊዝ በምስራቅ አፍሪካ ያላትን ጥቅም ለማስጠበቅ በማሰብ ከጀርመን ጋር አብሮ የነበረውን የኢጣሊያን ጦር ከምስራቅ አፍሪካ ማስወጣት አንዱ ከፍተኛ እስትራቴጂ ስለነበር። በዚህም መሠረት ኢትዮጵያ፣ ኤርትራ፣ ሶማሊያና ሊቢያ የነበረውን የኢጣሊያ ጦር ወግቶ ለማስወጣት ሱዳን ላይ ጦር ማዘጋጀት ነበረባት። ሙሉ ጌታ ቡሊና ጓደኞቻቸው ካርቱም ሄደው ለጥቂት ጊዜ በእንግሊዞች ከሠለጠኑ በኋላ ወደ ኢትዮጵያ ለመዝመት ተዘጋጁ።

በዚህ ጊዜ ነው በኮሎኔል ዊንጌትና በኮሎኔል ሣንፎርድ የሚመራ ጊዲዮን የተሰኘ ጦር ከሱዳን በጎጃም በኩል ወደ ኢትዮጵያ እንዲዘምት የተደራጀው። አሁን ሻለቃ ሙሉ ጌታ ከጓደኞቻቸው ከሻለቃ አቢይና ከሻለቃ ነጋ ጋር በመሆን በኮሎኔል ሣንፎርድ ይመራ የነበረውን ግዳጅ ፩፲፩ የተባለ ሚስጥራዊ ዘመቻ ይዘው ወደ መሐል አገር በመግባት አርበኞችን የማስተባበር ግዳጅ ከፈፀሙ ሰዎች አንዱ ሻለቃ ሙሉ ጌታ ቡሊ ናቸው።

ንጉሡ ከእንግሊዝ ጦር ጋር ደብረ ማርቆስ እንደደረሱ ሻለቃ ሙሉ ጌታ ከቢትወደድ መኮንን እንዳልካቸው ጋር በመሆን ቀደም ብለው አዲስ አበባ ገቡ።

ሻለቃ ሙሉ ጌታ ቡሊ በጠባያቸው፣ በሥነ ሥርዓት አዋቂነታቸው፣ በአስተያየታቸው ክብራቸውን በመጠበቅ፣ በጨዋነታቸው፣ በአስተዳደር ችሎታቸውና በወታደራዊ ሥነ ሥርዓ ትአስከባሪነታቸው በኢትዮጵያ ተወዳዳሪ የማይገኝላቸው በጣም የታወቁ ታላቅ ሰው ነበሩ። ይህንን ሁሉ በማየት ንጉሡና የቅርብ ሰዎቻቸው ለክብር ዘበኛ አዛዥነት መረጧቸው።

ሻለቃ ሙሉ ጌታ የክብር ዘበኛ አዛዥነት ሥልጣንን ካገኙ በኋላ ወዲያው የኮሎኔልነት የማዕረግ ዕድገት ተሰጣቸ

ው።ከሚያዝያ ወር ፲፱፻፴፫ ዓ ም እስከ ጥቅምት ወር ፲፱፻፴ ፬ ዓም ድረስ የክብር ዘበኛ አቋም የተዘበራረቀና በደንብ ያ ልተደራጀ ነበር።ወዲያው ሙሉ ጌታ ለሥራ መቃናት የሚጠ ቅሟቸውን መኮንኖች በመደልደል ሥራቸውን ጀመሩ።

በተከታታይ ጊዜ ሠራዊቱን ወደ ከፍለ ጦር ደረጃ አ ሣልተው አዘጋጁት። ይህም የክብር ዘበኛ ሠራዊት በሙሉጌ ታ ቡሊ መሪነት ተዋጊ ሠራዊትነቱን ኮሪያ በመዝመት በዓለ ምፊት አስመስክሯል፤ በአገሪቱም ውስጥ በሚነሳው የፀጥታ መታወክ በየቦታው እየተገኘ ሠላም እንዲሰፍን ከፍ ያለ አስ ተዋጽኦ አድርጓል።

ኮሎኔል ሙሉ ጌታ የሚያሳዩት የሥራ ውጤት አጥጋ ቢ ሆኖ በመገኘቱ ፲፱፻፶፩ ዓም የብሪጋዲዬር ጀኔራልነት ማዕ ረግ ተሹመዋል። ብ/ጀ/ሙሉ ጌታ ቡሊ በሰዓት አክባሪነታቸ ውና በተጠሩበት ሁሉ በትክክል ሰዓት ጠብቀው በመገኘታቸ ውበአዲስ አበባ በሚያውቃቸው ሕዝብ ዘንድ ትክክለኛ ሰዓት የሚል የቅጽል ስም አሰጥቷቸዋል።

ብ/ጀ/ሙሉ ጌታ የዓለምን ሁኔታ በየዕለቱ እየተከታተ ሉ ለንጉሡ በማቅረብ ንጉሡ የበለጠ በዓለም የሚሆነውንና የሚደረገውን እንዲያውቁ በማድረግ የውጭ ጉዳይ ችሎታቸ ውን ከፍ እንዲል እንዲዳብር አድርገዋል። ጀ/ሙሉ ጌታ ይ ህን ለማድረግ የተጠቀሙበት ዘዴ የኢትዮጵያ መንግሥት የ ጋዜጣና ማስታወቂያ ሚኒስቴር የሌለውን የራዲዮ ድርጅት ማለት የመገናኛ አውታር በክብር ዘበኛ ውስጥ ለየት ባለ አ ቋም ስለመሠረቱ የውጭ ባለሙያዎችን ቀጥረው የተወሰኑ ኢ ትዮጵያውያኖችን በማሰልጠን ከፍተኛ አስተዋጽኦ ለቀዳማዊ ኃይለ ሥላሴ መንግሥት አበርክተዋል።

ብ/ጀ/ሙሉ ጌታ ቡሊ ልዩ ጽሕፈት ቤት አቋቁመው አገርን በተመለከተ ጉዳይ ሁሉ መረጃ እያሰባሰቡ ለንጉሠ ነገሥቱ በማቅረብ የሃገርን ጥቅምና ጉዳት በሚመለከት ሁሉ ንጉሡ መልካምና ጠቃሚ ውሳኔ እንዲያደርጉ ከፍተኛ እገዛ ያደርጉላቸው ነበር።

ሯ. የክብር ዘበኛ ጦር ዘመናዊ እንዲሆን ለማድረግ ከስዊድን መንግሥት ጋር በመስማማት የመኮንኖች ማሠልጠ ኛ ትምህርት ቤት እንዲከፈት ከፍተኛ ጥረት አድርገዋል። ከዚህ ት/ቤት ተመርቀው የወጡ መኮንኖች ሃገራቸው ኢትዮ ጵያ በዓለም ታዋቂነት እንድታገኝ ባሳዩት ጥረት ኢትዮጵያ ከፍ ያለ ስምንና ዝናን አግኝታለች። ለእውነተኛ ታሪክ ተመ ራማሪዎች ኢትዮጵያ በስፖርት በኩል ያስመዘገበችው ውጤት ከላይ ከተጠቀሰው የጦር ትምህርት ቤት ተመርቀው በወጡ መኮንኖች በእነ ሻምበል አበበ ቢቂላ እና በእነ ሻምበል ማሞ ወልዴና በመሳሰሉት በዓለም ታዋቂ የሆኑ አትሌቶች ነው። በኮሪያም ጦርነት ኢትዮጵያ ተካፋይ ሆና ታላቅ ዝናን ልታ ተርፍ የቻለችው በነኚህ መኮንኖች ታታሪነት ነበር።በኪነጥበብ በተለይ በሙዚቃ በኩል ዝናን ያተረፈውና እስካሁንም ቢሆ ን ተወዳዳሪ ያልተገኘለት የሙዚቃ ቃና እንደነካሣ ተሰማ ባ

ሉ ለዘለዓለም የማይሞት የክራር ሙዚቃ ቅኝትና ጣዕም፤ የእ
ንጥላሁን ገሠሠ፣ የነእሳቱ ተሰማ፣ የነመሐሙድ አሕመድ፣ የነብ
ዙነሽ በቀለ ዜማና የሙዚቃ ቅንብር በነኮ/ል ሣህሌ ደጋጎናበ
ዝነኛው ደራሲና ባለ ቅኔ ሻምበል አፈወርቅ ዮሓንስ የተደራ
ጀና የተቀነባበረ ነበር። በተለይ ሻ/ዮሓንስ አፈወርቅ 'ሳይን
ስና ሕይወት' በሚል ፕሮግራም በኢትዮጵያ ሬዲዮ ጣቢያ
ያቀርብ የነበረው ፕሮግራም ብዙውን የአገራችን ሬዲዮ አድ
ማጭ ከፍተኛ ንቃትና እውቀት ስጥቶት ነበር። ሻ/አፈወርቅ
የኢትዮጵያን ሕዝብ ንቃተ ሕሊና በጣም ከፍ አድርጎት ነበ
ር። አፈወርቅ ዮሓንስ ከሕዝቡ ቀደም ብሎ በንቃተ ሕሊና
ው የመጠቀ ነበር። ምሁር በአገሩ ላይ እንደ እብድ ይቆጠራ
ል እንደሚባለው ሁሉ አፈወርቅ ዮሐንስ ምን ማን እንደሆነ
ሣይታወቅለት ከዚህዓለም ይኸ ታላቅ ምሁር ተለየ። ሀገርን
የሚያሳድግ፣ የሚያነቃ፣ የሚያስተምር፣ አይዞህ ባይ ቢኖረው እ
ንደአፈወርቅ ያለ ምሑር በከንቱ አይጠፋም ነበር። ዳሩ ግን
ምን ይሆናል እንደ ማንም አነስተኛ ነገር አፈወርቅን የመሰለ
ምሑር ኢትዮጵያ አጣች። በብ/ጀ/ሙሉ ጊታ ታሪክ ውስጥ
አፈወርቅን የጠቀስኩት በመድፈኛ ትምህርት ቤት ውስጥ እ
ጩ መኮንን ሆኖ እንዲማር የጀኔራሉ አስተዋጽዖ አለበት ለ
ማለት ነው።

ሯ.ብ/ጀ/ሙሉ ጊታ ቡሊ ለአገራቸው ዋናው መፍት
ሔ ትምህርት መሆኑን በመረዳት የትምህርት ዝንባሌ ያላቸው
ን መኮንኖች ሁሉ በአገርም ውስጥ ሆነ በውጭ አገርም ትም
ህርታቸውን እንዲከታተሉ ከፍተኛ ድጋፍ ያደርጉ ነበር። በዚ
ህም መሠረት ከዩኒቨርሲቲ ኮሌጆችና ከከፍተኛ ትምህርት ቤ
ቶች ብዙ መኮንኖች ትምህርታቸውን እንዲከታተሉ ሰፊ ድጋ
ፍ ሰጥተዋል።

ሯ፱. ንጉሠ ነገሥቱ ከፍተኛ እምነት በጀ/ ሙሉ ጊታ
ቡሊ ላይ ስላላቸው በቤተመንግሥቱ የጀ/ሙሉ ጊታ ክብር
ከልዑላኖችና ከመኳንንቶች በጣም ብልጫ ነበረው። ንጉ
ሡ ማንኛውንም ሰው አልጋወራሻቸውን ጭምር ሲቆጡና ከባ
ድ ቃላትም ሲናገሩዋቸው ሙሉ ጊታ ቡሊን እስከ ሕይወታ
ቸው መጨረሻ ድረስ አንድም ጊዜ ከፉ መልክ እንዳላሳይዋ
ቸው በቅርብ የንጉሡ ባለሟሎች ይናገራሉ።ንጉሡ በአንዳንደ
አጋጣሚ በዓል ወይም ከወታደር ትርእይት በኋላ ንግግር
ሲያደርጉ ይህ ሥራ ውጤታማ ሆኖ እንዲደራጅ ጥረት ያደ
ረገውን ሙሉጊታን እናመሰግነዋለን በማለት ስማቸውን እየጠ
ሩ በሕዝብ ፊት ሳያመሰግኗቸው አልፈው አያውቁም። እንዲ
ህ ዓይነቱን ሙገሳ ለማንም ጀኔራል ሲያደርጉ አልተሰማም።
ጀ/ሙሉ ጊታ ከሞቱ በኋላ ንጉሡ ስለጀኔራሎች ሁኔታ አ
ንስተውለራስ እምሩ ሲያጫውቷቸው ሙሉጊታ ምን ያህል እ
ንዳንደለን በግልጽ እየታዩ መጣ ሲሉ አማረዋል የሚል ከራስ
እምሩየሰሚ ሰሚ ተነግሯል። (ከሻለቃ ለማ ገብረጻዲቅ ማስ
ታወሻ የተወሰደ።)

የሜ/ጀ/ሙሉ ጊታ ቡሊ የልብና የቅርብ ወዳጆቻቸ
ውስዚህ ታላቅ ሰው በመቃብሩ ላይ ምን የማይረሳ ስም እን
ስጠው ብለው በመስማማት 'ሰውዬው' ብለው የማይሞትና
የማይረሳ ስም ሃውልታቸው ላይ ቀረፁላቸው።

ስመ ጥር አርበኛ
ደጃዝማች ነጋ ዓለሙ

ደጃዝማች ነጋ ዓለሙ

ደጃዝማች ነጋ ዓለሙ ወይም ነጋ በጎራዴ " ቀሪን ገረመው " በሚል ዘይቤአቸው ይታወቃሉ። ኢትዮጵያ ከወለደቻቸው ምርጥና ድንቅ ልጆቿ አንዱ ክቡር ደጃዝማች ነጋ ዓለሙ ናቸው። እኒህ ጀግና በሠሩት ታላቅ ጀብድና ቆራጥ ጀግንነት ለነበሩበት ትውልድ ብቻ ሳይወሰኑ በየዘመኑ እየቀጠለ የሚሄደው ትውልድ ሁሉ የሚኮራባቸው ናቸው።

ኢጣሊያ በዘመናዊ የጦር መሣርያዋ ተመክታ በ1928. ዓ.ም. ኢትዮጵያን በወረረችበት ወቅት ወራሪ ሠራዊቷ የተዋጋው በአውሮፕላንና ታንክ ታጅቦ ነበር። ዘመናዊ የጦር መሣሪያ ያልነበራት ኢትዮጵያ ሠራዊቷ የተሟላ ትጥቅ አልነበረውም። ጥቂት የጦር መሣሪያ ቢኖሩም ግዜው ያስፈልባቸው የቃታ ብረቶች ነበሩ። አብዛኛው ጎራዴና ጦር የያዘ ጀሌ ነበር።

ክቡር ደጃዝማች ነጋ ከፋሽስቱ ጦር ጋር በጦር ሜዳ ፊት ለፊት በአደረጉት ፍልሚያ የጠላት ታንክ ይደፈጥጠኛል በአውሮፕላን በቦምብ ይበጣጥሰኛል ብለው ሳይፈሩ የያዙት መሣሪያ ሲግልባቸው ከጠላት ታንክ ላይ ወጥተው በታንኩ ውስጥ የነበሩትን የጠላት ወታደሮች በጎራዴ የጨፈጨፉ (አንጡ ድገሙ ቢባል ምሥል የሌላቸው ጀግና ናቸው።) በቆራጥነታቸውና በድፍረታቸው በፈጸሙት ጀብድ ያልተደነቀና ያልተገረመ አልነበረም። "ነጋ በጎራዴ" የሚለው ቅጽል ስም የወጣላቸውም በዚያን ግዜ ነው። በየዘመኑና በየትውልዱ አንድ አንድ ጀግኖች ይወለዳሉ። በሃየኛው ምዕተ ዓመት ከተወለዱት ጀግኖች ነጋ በጎራዴ አንዱ ናቸው።

ለአንድ አገር ሠላምና ጸጥታ አስተማማኝ ዋስትና የሚኖረው በአገር ፍቅር የታነፀ ሠራዊት ሲኖረው ብቻ ነው። ለአገር መከላከያ ብዙ የጦር መሣሪያ ከመሸመት ይልቅ ወጣቶችን በአገር ፍቅር ትምህርት ኮትኩቶ በማነጽ ያሳደገ አስተማማኝ የመከላከያ ሃይል ይገነባል ማለት ነው።

በአገር ፍቅር የታነጸን ሠራዊት ለደመወዝ ሲል የሚያገለግል ዘመናዊ መሣሪያ አስታጥቆ አገርን ከአጥቂ ለማዳን ማሰብ ቋያ እሳት ሲነሳ በገለባ ምሽግ የመከላከል ያህል ነው። በአንድ ሺህ ልጥ ከተማገረ ግድግዳ ይልቅ በአንድ ምስማር የተማገረ ይጠነክራልና ከብዙ ሠራዊት ይልቅ ጥቂት አገር ወዳዶች ይጠነክራሉ። ለምሳሌም ያህል ቢጠቀስ ወራሪው የኢጣሊያ ሠራዊት ኢትዮጵያን ሲወር የኢትዮጵያ ሠራዊት ምንም ዓይነት ፀረ ታንክ መሣሪያ ሳይኖረው በክቡር ፊታውራሪ ሽፈራው ጌታሁን አባ ከንትር (ጋይንቴው) የተመራው ሠራዊት በሽሬ ግንባር እንዳአባጉና ላይ ብዛት ያላቸውን የጠላት ታንኮች ማርከው አቃጥለዋቸዋል። እንደዚሁም ክቡር ደጃዝማች መንግሥቱ ጎሹ (ስማዴው) የአውሮፕላን ማውረጃ ፀረ አውሮፕላን ሳይኖራቸው አነጣጥሮ በመተኮስ የጠላትን አውሮፕላን መትተው ጥለዋል። እንደነዚህያሉ ቆራጥ ጀግኖች በየጦር ግንባሩ ቢኖሩ ኑሮ ኢጣሊያ የፈለገችውን ያህል መርዝ ብትበትን በአውሮፕላን ብትደበድብ ኢትዮጵያን ለመውረር እድል አይቀናትም ነበር።

ጀግንነት በየ ትውልዱ እየተወራረስ የሚሄደው ጀግኖቹ ለሠሩት ሞያ በክብር እንክብካቤ ሲያዙ ጀግንነትን በአርአያነት ያስተላልፋሉ። ሞያ የሠሩ ጀግኖች የትም የተጣሉ እንደሆነ የመጥፎ አርአያ ምሳሌ ስለሚሆኑ

ስመ ጥር አርበኛ
ደጃዝማች ነጋ ዓለሙ

ጀግንነት ከትውልድ ወደ ትውልድ ሳይተላለፍ ተቋርጦ ይቀራል። ይኸውም በኢትዮጵያ አርበኞች ላይ የተፈጸመው ግፍ ጀግንነትን አኮላሽቷል።

ክቡር ደጃዝማች ነጋ ዓለሙ ኢትዮጵያዊያንን የሚያኮራ ትልቅ ጀብድ የሠሩ ጀግና ሲሆኑ ወራሪዋ ኢጣሊያ ተባራ ነፃነት ከተመለሰ በኋላ በአርአያነት የሚታዩበት የክብር ቦታ አልተሰጣቸውም ነበር። ግዜአቸውን ሁሉ ያሳለፉት በደጅ ጥናትና አንዳንድ ግዜም ለክብራቸው ተመጣጣኝ ወደ አልሆነ ዝቅተኛ ሥራ ይወረወሩ ስለ ነበር ተደሳች ህይወት አልነበራቸውም።

ንጉሡ ዓፄ ሃይለ ሥላሴ ደጃዝማች ነጋ ዓለሙን የሚያስታውሷቸው በክብረ በዓል ቀን ነበር። ምክንያቱም በኢትዮጵያዊያን ባህል መሠረት በክብረ በዓል ቀን ጀግኖች የፈጸሙትን ሞያ በቆክራ ከገለጹ በኋላ የሚደመደመው በጀግንነት ብልጫ ባለው ሰው ቆክራ በመሆኑ ነጋ በጎራዴ በመጨረሻው ፎካሪ ስለ ነበሩ ነው። ክቡር ደጃዝማች ነጋ ከፎከሩ በኋላ የሚፎክር አልነበረም። ዓፄ ሃይለ ሥላሴ በክቡር ደጃዝማች ነጋ ቆክራ መደሰት ብቻ ሳይሆን የሠሩት ሞያ ወኔን የሚቀሰቅስ በመሆኑም ነበር።

አንድ ግለ ሰብ አቶ ሃይሌ የሚባል ኤርትራዊ ኢንስፔክተር የነበረ ደጃዝማች ነጋ የነበሩበትን አውራጃ እየተዘዋወረ ሲጎበኝ ክቡር ደጃዝማች ነጋ በጠና ታመው ወደ ከፍተኛ ሃኪም ቤት ሄደው ለመታከም የሚሄዱበት መኪና አጥተው ሲሰቃዩ አግኝቼ ላንድ ሮቨር መኪና ይዜ ስለነበር አሳፍሬ ህክምና ወደሚያገኙበት ወስጀ እንዲታከሙ አድርጌአለሁ ብሎ በ1976.ዓ.ም. ሱዳን ውስጥ ተገናኝተን አዝኖ ነግሮኛል። ለኢትዮጵያ የታገሉትና የሞቱላት ይህን የመሳሰለውን የችግር ገፈታ የተቀበሉትን የጉስቁልና ኑሮአቸውን ያዩ ትውልድ ከወላጆቹ የአገር ፍቅርን ለመውረስ ስነ ልቦናዊ ተጽዕኖ አላደረበትም።

ቀሪን ገረመው

አውሮፕላን በቦምብ ምድርን ሲያርስ፡
ታንኩ በምድር ላይ ሲርመሰመስ፡
አሞራ አይሉት የሎስ፡
ዘሎ ጉብ አለ ሲተራመስ።
ጀምበሯ ስትጠልቅ ጨረቃ ሳትደምቅ፡
ጅብ ሲያኮተኩት ቀበሮ ስትጎርቅ፡
ጠላት በየአለበት መንፈሱ ሲጨነቅ፡
ነጋ በጎራዴ የጠላትን ራስ ወደላይ ሲያመጥቅ፡
ጠላት ከአንገት በላይ ታይቷል ሲስቅ፡
እጅግ ተገርሞ ተቆራርጦ (አይቶ) ሲራራቅ።
መቸ ተሰምቶት ያውቃል ጎራዴ አናት ሲፈልጥ፡
ያን የብረት መዝሊያ ፈነቃቅሎ ሲቆርጥ፡
ነጋ ዓለሙን አየን ሠርሳሪውን ምስጥ።
ደግ አይሉት ክፉ ሰው፡
ራስን ካንገት ለየው።
ምን ትል ሮግዊት ወላጅ እናቱ፡
ልጁ ተለይቶ ሲበር አናቱ።
ፈሪ ሲባባ እንደ እርጉዝ ሲያምጥ፡

አላመነታም ነጋግ ሲቆርጥ።
ታንክ ላይ ወጣ ደም ሲቀላውጥ፡
ክፉ ራስ ምታት ይዞት አንቀጥቅጥ፡
ደም ሳይቆደስ የማይስቅ (ክፉ) ጭራቅ።
ነጋ ዓለሙ ምግባረ ቀና፡
እንዳይቀር ብሎ ደመና
ነጭ በግ ሰዋ በገና።
ካፋፍ ላይ ቁሙ እንደ ገዴ፡
ነጋ ዓለሙ ሲገሸልጥ ያንን መደዴ።
አልበቃው ብሎ መግደል በጓንዴ
ታንኩን ፈለጠው በጎራዴ።
በጨለማው ዘመን በማያወላዳው፡
ስም አውጥተው ነበር ነጋ ዓለሙ ብለው።
አራሙቻ በዝቶ አንቆ ቢያስቀረውም፡
ስሙ ገናና ነው (ፈንቅሎ ወጣ) ታወቀ በዓለም።
ለአገሩ ክብር ለነፃነቱ
ለእምነቱ ብሎ ለነፃነቱ
ለባድማው ብሎ ለአጽመርስቱ
ለባህሉ ብሎ ለወግ ሥርዓቱ
ከህፃንነት እስከ ሽበቱ
አለአጎአደለም ታግሏል በእምነቱ፡
ይቁምለት መታሠቢያ ሀውልቱ።
አንቺ የጀግና እናት
ውለጅ(መንታ መንታ) ሦስት አራት፡
ነጫጭ አምራቹን በደረሰበት።
ነጋ በጎራዴ ሥራ ተጀምሯል፡
ተነሳና ቁረጥ ሁሉም ባንተ ያምራል፡
እሾህ አሜኬላው ቁጥቋጦው በዝቷል፡
ኢትዮጵያ ትሻለች ነቃቅሎ የሚጥል።
ደብተራ አይሉት ደበሎ ለባሽ
ገበሬ አይሉት እህል አፋሽ
ለያይቶ ጣለው ነጫጩን በመንሽ።
አያችሁ ወይ ያንን ጎፈሬ፡
የጀግኖቹን ምሽግ አይበገሬ፡
ባለ ጽኑ ግተብ ታግኙን ጎንደሬ።
በጎራዴ አጭደህ ሁሉን ያበላህ
ምነው ለአንተ ግዜ ፈንታ አጣህ።
ፀሀይዋ ከወጣች ከሄዱ ጅቦቹ
ብቅ ብቅ አሉ ከስታርቦ ሸሾቹ።
ከንጉሡ የተገኘው ሽልማት፡
ነጋ ፎክር ነው፡ በክብረ በዓላት።

ክቡር ፊታውራሪ ኃይሉ ክብረት

ክቡር ፊታውራሪ ኃይሉ ክብረት በአምስቱ የጠላት ወ ረራ በዓርበኝነት የታገሉ ስመጥር ጀግና ነበሩ። ጠላት ከኢት ዮጵያ ተደምስሶ ከተባረረ በኋላ የሕይወት ግዜያቸውን ያሳለ ፉት በእስር ቤት በግዞትና በእንግልት ነበር። እኒህ ስመጥር አርበኛ በአገራቸው መልካም አስተዳደር ተዘርግቶ አገራቸውበ ምጣኔ ሃብት አድጋና በልጽጋ የሕዝቡ ኑሮ ተሻሽሎ ከጉስቁ ልና ሕይወቱ ተላቆ ማዬትን አጥብቀው ይመኙ ነበር። በአገ ሪቱ ወደኋላ መቅረት፤ በሕዝቡ የኑሮ ጉስቁልና ያዝኑ ነበር።ከ ክቡር ደጃዝማች ኃይሉ ከበደ ጋር ወራሪውን የኢጣሊያን ሠ ራዊት ሲታገሉ ክቡር ደጃዝማች ኃይሉ በጦር ሜዳ ከተሰዉ በኋላም ትግላቸውን አላቋረጡም።

በአስተዳደርና በዳኝነት ከመጠን በላይ ይባልግ የነበረው የዓፄ ኃይለሥላሴ መንግሥት ወድቆ በአገሪቱ ዴሞክራሲያዊ ሥርዓት እንዲሰፍን ከሚፈልጉ አገር ወዳዶች ክቡር ፊታው ራሪ ኃይሉ አንዱ ነበሩ። ሕዝብን ለዓመጽ ቀስቅሰሃል ተብለ ው ነሐሴ ፤፪ ቀን ፤፱፻፶፪ ዓ ም ተከሰው ዓለም በቃኝ በእስ ር ላይ እንዳሉ ሃሳባቸውን እንዲሰጡ በንጉሡ በታዘዘው መ ሠረት የወህኒ ዘበኛ ቁሞ የጻፉትን አስራ ዘጠኝ ገጽ ወረቀት የወህኒ ቤቱ አዛዥ ለቤተ መንግሥቱ አስረከበ። ንጉሡም ጽ ሁፉን ከተመለከቱ በኋላ ፊታውራሪ ኃይሉን ወደ እርሳቸው እንዲቀርቡ አድርገው በዘበኛ ታጅበው ሲቀርቡ በመጀመሪያ ይህን ጽሁፍ ማነው የፃፈልህ? አሏቸው። ፊታውራሪ ኃይሉም 'የጻፍኩት እኔ እራሴ ነኝ፣ እርሳስና ወረቀት ተሰጥቶኝ የጻ ፍኩትን ወዲያው ቁሞ የሚያጽፈኝ ዘበኛ ይወስደዋል' ብለው ሲመልሱላቸው የጻፍከው ትክክለኛ ነው። ጉድለት አለ የሆነ ሆኖ ይህን በጽሁፍ ላይ ያሰፈርከውን ፍርድ ቤት ስትቀርብ እንዳታቀርብ ብለው ያዘዟቸው መሆኑን ራሳቸው ፊታውራሪ ኃይሉ ተናግረዋል።

እንደ እውነቱማ ከሆነ ዓፄ ኃይለሥላሴ መንግሥታቸው ጥፋተኛ መሆኑን ከአመኑ በአጥፊነት የተያዙትን መፍታት ወ ይም እንደተለመደው ማጋዝ ሲገባቸው 'ፍርድ ቤት ስትቀር ብ በጽሁፍ ላይ ያሰፈርከውን እንዳትናገር፤ ጽሁፉን አታቅ ርብ፣ ብለው የተናገሩት የመንግሥታቸውን ብልሹ አመራር ለ መሸፈን ሲሉ ነው። ለነገሩማ አንድ ሰው በፖለቲካ ከተጠረ ጠረ ፍርዱ የሚወሰነው ከመያዙ በፊት ነው። ፍርድ ቤት የ ሚያቀርቡት በፍርድ ተቀጣ ብለው በማሳበብ መንግሥቱን ከ በደል ነፃ ለማድረግ የሚሸርቡት ተንኮል ነበር። ፍርድ ቤቶ ች በፖለቲካ የሚከሰስን ብያኔ የሚሰጡት እንዲህ ብለህ ፍረ ድ ተብሎ በሚሰጣቸው ትዕዛዝ መሠረት እንጂ ከተጽዕኖ ነፃ ሁነው መፍረድ አይችሉም ነበር። ፊታውራሪ ኃይሉ ክብረት

ፊታውራሪ ኃይሉ ከብረት

ና የመቶ አለቃ ናደው በስቅላት መገደል ቀርቶ ዴሞክራሲ ቢኖር አያስከስሳቸውም ነበር።

ክቡር ፊታውራሪ ኃይሉ ክብረት ለንጉሡ በጽሁፍ ያቀረ ቡት ብዙ ጉዳዮችን አጠቃሎ ከያዘው አንዳንዶችን እጠቅሳለ ሁ።

ፍ. ሕዝብ በአስተዳደርና በፍርድ አድልዎ የሚደረግበት ፍት ህ የተጓደለበት መሆኑን
ፈ. ሕዝብ ሕክምና አጥቶ በልዩ ልዩ በሽታ የሚሰቃይ መሆ ኑን
ፐ. ሕዝቡ ከአቅሙ በላይ ግብር እንዲከፍል መገደዱን
ፀ. ሕዝቡ ሰብሉን ወደ ገበያ የሚወስድበት መንገድና መጓጓ ዣ ማጣቱንና በበዝባዥ ነጋዴ የድካሙን ዋጋ ያለ አግባ ብ የሚወሰድበት መሆኑን
ፀ. የአገለገሉ ዓርበኞች ቤታቸው የፈረሰባቸው፣ ንብረታቸው ለወደመባቸው መቋቋሚያ አልተሰጠም
ፀ. በዓርበኝነት ሲታገሉ ወላጆቻቸው የሞቱባቸው ልጆች መ ንግሥት ተረክቦ እንዲማሩ አለማድረጉ
ፀ. ልጆቻቸው በጦር ሜዳ ተሰውተው ሟሪ ያጡ ወላጆች በ ከፋ ችግር ስለሚሰቃዩ መንግሥት እንዲጠሩ አለማድረጉ
ፀ. ሕዝብ ዴሞክራሲያዊ መብቱ በመታፈኑ የመፃፍና የመና ገር ሕሊናዊ ነፃነቱ ተነፍጎ ክብረነክ ዘለፋ እየተባለ እንደ ሚቀጣ
ፀ. በሕዝብ ላይ የተሸሙት ገንዘብ የሌለውን መናጢ ደሃ ሳ ይቀር እያስገደዱ ጉቦ የሚወስዱ። ጉቦ ያልሰጣቸውን በው ኃ ቀጠነ እያሠሩ የሚያሰቃዩ የቀን ጅቦች ሕዝብን ስለሚ ገፉ የሚል ነበር።

ወጣቱ ምሁር ልጅ ገርማሜ ንዋይ

በጀኛው ክፍለ ዘመን ኢትዮጵያ ካፈራቻቸው ወጣት ምሁራን ውስጥ ልጅ ገርማሜ ንዋይ አንዱ አገር ወዳድ ም ሁር ነበሩ። ወጣቱ ምሁር የበለጸገ ታሪክ ያላቸው ስለሆነ ታሪካቸው ወደፊት ራሱን ችሎ ሊፃፍ የሚገባው ነው። አሁ ን ከታሪካቸው ቆንጥሬ አጭር ማስታወሻ ለማቅረብ የገፋፋኝ ፊታውራሪ ደስታ ፍስሓ ጠና ስለ ልጅ ገርማሜ ንዋይ አ ቃቂ ወሀኒ ቤት በኅበርንበት ጊዜ ያጫወቱኝን ለመግለፅ ማለ ትም የኑዛዜ ያህል የነገሩኝን ለማስተላለፍ ነው።

ልጅ ገርማሜ የወላሞ አውራጃ አስተዳዳሪ ሁነው በሠ ሩባቸው ዓመታት የወላሞን ሕዝብ ኑሮ ለማሻሻል ከፍተኛ ጥ ረት አድርገዋል። መሬት ለሌላቸው መሬት እንዲሰጡ አድር ገው ወደ አዲሱ የሠፈራ ጣቢያ ገበሬዎቹን በራሳቸው መኪ ና እያሳፈሩ በመውሰድ ያበረታቷቸው ነበር።

ከዕለታት አንድ ቀን ይላሉ ፊታውራሪ ደስታ ከአዲስ አበባ ወደ ወላሞ ሄጄ መኪናዬን ከመንገድ ሳቆም ባ ላገሮች ከየአሉብት ግርብለው ወደኔ መኪና መጥተው እኔን ከ መኪናው ውስጥ ሲያዩኝ የሚባላን አውሬ እንደሚሸሽ ሲያነጋ ግሩኝ በርግገው በመሄዳቸው ምንሁነው ነው ሲያነጋግሩኝ ሸሺ ተው የሄዱት ብዬ ብጠይቅ በመጀመሪያ እየተሯሯጡ የመጡ ት ገርማሜ መሰሏቸው ነው አሉኝ። ጋፍኛ እኔን ባላባቱን ፈ ርተው እየሸሹ ገርማሜን እንዴት ይቀርቡታል ብዬ ብጠይቅ ገርማሜን እኮ እንደ አባት አድርገው ነው የሚወዱት፣ በመ ንገድ ሲያገኛቸው ከነ ቆሮ ቡሆአቸው ሳይፀየፍ አሳፍሮ ይ ወስዳቸዋል። ችግራቸውን ያቃልልላቸዋል ብለው መለሱልኝ።

ከሁሉም ነገር እኔን አጥብቆ ያስገረመኝ ይላሉ ፊታው ራሪ ደስታ ገርማሜ ከወላሞ ተዛውሮ ሲሔድ ሕዝቡ ይወደ ው ስለነበር ተሰብስቦ ሲሸኘው ላንድ ሮቨር መኪናውን በትላ ልቅ እንጨት አስሮ (ገርማሜ መኪናው ውስጥ ተቀምጦ) አ ንድ ኪሎ ሜትር ያህል ተሸክሞ መሸኘቱ በሕዝብ ዘንድ ከ ፍተኛ ተወዳጅ እንደነበር ይገልፃል ብለውኛል።

ማንም እንደሚያውቀው ቆሮ ሳይጋገር ቡሆው በሩቅ ሽታው ያውዳል፣ ያንገፈግፍማል፤ ገርማሜ ግን እውነተኛ የነቃ ምሁር በመሆኑ የቆሮው ጠረን ለሰው ካለው ፍቅር ሊለየው አልቻለም። ምሁር ማለትም እንደ ገርማሜ ለንቃቱ ወሰን ያላደረገ ነው።ምሁር አገልጋይ እንጂ ተገልጋይ አይደ ለም፤ ምሁር ያለውን ሁሉ ሰጭ እንጂ ተቀባይ አይደለም። ምሁር ብርሃን እንጂ ጨለማ አይደለም። ምሁር መሪ እን ጂ ተመሪ አይደለም። ምሁር ለድሆች ሰብዓዊ መብት የሚቆ ም የፍትህና ርትዕ ተሟጋች ነው።

ልጅ ገርማሜ ንዋይ የወላሞ ሕዝብ ኑሮ እንዲሻሻል ተስማሚ የልማት መርሃ ግብር ዘርግቶ ቅን አገልግሎት በመ

ስጠቱ ሕዝብ ስለወደደውና ስለአከበረው ወንጀል ሆኖበት 'ቅ ንዓት ያስወጣል ከቤት' ሆነና ነገሩ ከወላሞ ወደ ጅጅጋ እን ዲዛወር በመደረጉ ለወላሞ ሕዝብ አቅዶት የነበረው የልማት መርሃ ግብር እንዲሰናከል ተደርጓል።

ልጅ ገርማሜ ንዋይ በሸዋ ሞጃ ከሚባሉት ሃብታም ቤተሰብ የተወለዱ ይሁን እንጂ በዘመዶቻቸው ብልፅግናና በትምህርታቸው ሳይመኩ የሠራተኛ ልብስ ካኪ ለብሰው ሕዝ ብን ለማገልገል የወሰዱት አቋም ከአንድ እውነተኛ ምሁር የሚጠበቅ ነበር።

ልጅ ገርማሜ የመጀመሪያ ትምህርታቸውን በአገራቸው አጠናቀው ለከፍተኛ ትምህርት ወደ አሜሪካ ተልከው ዝነኛ ና ታዋቂ ከሆነው ዩኒቨርሲቲ ገብተው ተምረው የተመረቁ ና ቸው። በዚህ ዩኒቨርሲቲ የቀሰሙት ዕውቀት ዓይናቸውን ከፍ ቶላቸው የአገራቸውን ወደ ኋላ መቅረትና በዘመናዊ ሥልጣ ኔ መቀደሟን በተለይም በሳይንስና ቴክኖሎጂ መበለጣን ለ ማወቅ ችለዋል። ዕውቀት ቀሰመው ወደ አገራቸው ሲመለሱ ይዘውት የገቡት ሱፍ ልብስና ሺቱ አልነበረም። ተራው ሕ ዝብ የሚለብሰውን ካኪ የሠራተኛ ልብስ ነበር። ይኸንኑ ካኪ ልብሳቸውን ለብሰው በጨለማ ውስጥ የሚደናበረውን ወገና ቸውን የብርሃን ጭላንጭል ለማሳዩት በፋና እየመሩ ለማውጣ ት ሲፍጨረጨሩ የጨለማው ሥርዓት እንዳይራመዱ ቀፍድዶ ያዛቸው።በመድረክ ሃሳብን መግለጽ በማይቻልበት ዴሞክራሲ በታፈነባት ኢትዮጵያ አማራጭ ሁኖ ያገኙት ጨለማውን ሥርዓት በኃይል ማስወገድ ብቻ መሆኑን የተረዱት ይመስላል የታህሣሱን ፤፱፻፶፪ ዓም መፈንቅለ መንግሥት ለማድረግ የ ተነሳሱት።

የመፈንቅለ መንግሥቱ ዋና ዓላማ ሕዝቡን ከተባዮች (Parasite) ለማላቀቅ እንደነበር በዚያችው በ፤ቀን ውስጥ በ ራ ዲዮ ያስተላለፉት መልዕክት ያረጋግጣል። መቼም የታህ ሣሱ ፤፱፻፶፪ ዓም መፈንቅለ መንግሥት ተጋሪ የሌለው የል ጅ ገርማሜ ንዋይ እቅድ ነው። ሙከራው የተካሔደው የክብ ር ዘበኛ አዛዥ የነበሩትን ወንድማቸውን ጀኔራል መንግሥቱ ንዋይን አግባብተውና አሳምነው ነበር። በዚያ መፈንቅለ መ ንግሥት ሙከራ ኢትዮጵያ ካጣቻቸው ልጆቿ ውስጥ ልጅ ገ ርማሜና ኮሎኔል ወርቅነህ ምትክ የማይገኝላቸው ናቸው። የ ክብር ዘበኛው መፈንቅለ መንግሥት ሙከራ የከሸፈ ቢሆንም በጨለማ ተዘግቶ ለነበረን ሕሊና በሩን ከፍቶ ብርሃን ያስገባለ ት በሦስት ቀናት ውስጥ ባስተላለፏቸው መልዕክቶች ነው። 'ወታደር የማሲኖዳ መሸከሚያ እንጂ ዕውቀት አያስፈልገው ም' ይባል የነበረውን ሕሊናው ነቅቶ ወደ ፖለቲካው መራ መድ የቻለው በመፈንቅለ መንግሥቱ ብሶቱን ከነገሩት በኋላ ነው።

ልጅ ገርማሜ ንዋይን በቅርብ ያውቋቸው የነበሩ የድ ሮው ክብር ዘበኛ ሻለቃ ለማ ገ/ጻዲቅ የሰጡትን ምስክርነት እንመልከት።ሻለቃ ለማ ልጅ ገርማሜ ንዋይ ለሕዝብ የነበራ

ቸውን ፍቅር ሲገልጹ በተማሩት ሰዎች ላይ ያዩትንና የታዘ ቡትን እግረ መንገዳቸውን የሚሉት አላቸው። 'እኔ አንድን ሰው የማየውና የምገምተው በተማረው ትምህርትና በአገኘው ከፍተኛ ዕውቀት ውጤት አይደለም።ያ ሰው ለአገሩ ምን አሰ በላት? በድህነት ለሚቆራመደው ሕዝብ ከድንቁርናና ከጸም አዳሪነት እንዲላቀቅ ምን ዕቅድ አለው? ለሕዝቡስ ያለው ስ ሜት እስከምን ድረስ ነው? በሚል እንጂ የራስ ዳሸንን ተራ ራ ያህል ዕውቀት ቢኖረው እንዲያው ከንቱ ነው።' ሻለቃ ለማ የልጅ ገርማሜ ንዋይን ትክለ-ሰውነት ወይም ምንነት የ ተከታተሉ ሰው ናቸው።

ገርማሜ በሥራ ላይ

፩. ገርማሜ በአገር ግዛት ሚኒስቴር የሚኒስትሩ ልዩ ፀሃፊ ሆኖ ነበር፣ ሆኖም ግን ከሚኒስትሩ ጋር ስምምነት አልነበረው ም።

፪. ገርማሜ የወላይታ አውራጃ ገዢ ሆኖ ተመደቦ ነበር፣ ይህ ለሱ ሹመት ነው ወይስ ሌላ የተደበቀ ምክንያት ነበረ ው?

፫. ገርማሜ እንደተሾመ በጥቂት ግዜያት ውስጥ ከሃገሩ ባላባ ቶች ጋር ከፍ ያለ ቅሬታና ሽኩቻ ነበረበት። ባላባቶቹም በአ ድማ እንዲነሣላቸው አቤቱታ ለንጉሡ አቅርበው ነበር።

፬. ገርማሜ ከሕዝቡ ጋር መልካም የሥራ መግባባት ስለፈጠ ረ እስካሁን ድረስ በሕዝቡ ልብ ውስጥ የገርማሜ ፍቅር በመ ኖሩ የሚያውቀው ሁሉ ስሙ ሲነሳ ያለቅሳል።

፭. የሶዶን ከተማ ቀደም ሲል ከነበረበት ገደል ሥር አውጥ ቶ አዲስ በዕቅድ የተመሠረተ ከተማ አቋቁሞ ውሃ፣ መንገ ድ፣ መብራትና አደባባይ በዘመናዊ መልክ ሠርቷል። ገርማሜ በተሰጠው የመንግሥት መኪና ለሕዝቡ እንጨት፤ ድንጋይና አሸዋ ይጭንበት ነበር። ገርማሜ ሌሊት ወጥቶ ለሊት ስለሚ ገባ ቁርስና ምሳ አልነበረውም። 'ዘወትር ያመኛው አገረ ገ ዢ' የሚል ቅጽል ስም ሰጥተውት ነበር። ገርማሜ ገዥ በነ በረ ጊዜ የተወለዱ ልጆች በብዛት ስማቸው ገርማሜ ነው።

፮. ገርማሜ የጂጂጋ አውራጃ ገዥ በነበረ ጊዜ ኦጋዴንን ከ ጫፍ ጫፍ ዞሮ ወሰናችንን በሚገባ ከልሎ ያወቀ እሱ ብቻ ነበር።

፯. እውነተኛ የኢትዮጵያ ወዳጅ፣ ፍቅሯ ያንገበገበውና የሞ ተላት ሰው ቢኖር ከጥቂቶች መካከል አንዱ ገርማሜ ንዋይ ነው።

፰. በአንድ ወቅት ኦጋዴንን ለማልማት ፰ ሚሊዮን ብር ተ መድቦ ነበር። ገንዘቡ የተመደበው ለውሃ ጉድጓድ ቁፋሮ፣ ለ ትምህርት ቤቶችና ክሊኒኮች ማሠሪያ ነበር። ስለሆነም ንጉሠ ነገሥቱ ኦጋዴንን ሲጎበኙ ለሕዝቡ ይህን ሠርተንላችኋል በማ ለት ዲስኩራቸውን ካሰሙ በኋላ ገርማሜ ለኦጋዴን ልማት ተብሎ የተወሰነው ገንዘብ ለታቀደለት ዓላማ ሣይውል ማንም

ዘረፈ ባለሥልጣን የተከፋፈለው መሆኑን ስለሚያውቅና ጓደኛ ው የነበረው አቶ ከተማ ይፍሩ በዚያን ጊዜ የጽህፈት ሚኒስ ቴር ም/ሚኒስትር ስለነበር ዲስኩሩ ሲነበብ ጎን ለጎን ቆመው ስለነበር ገርማሜ ወደ ከተማ ዞር ብሎ ይህን ዲስኩር አንተ ና አንተን የመሳሰሉ ቅንቅኖች አይደላችሁም የፃፋችሁት? እ ንዴት ሕዝቡን ብትንቁት ነው ያልተሠራውን ሥራ ተሠርቷ ል ብላችሁ ንጉሡን እትዝብት ላይ የምትጥሏቸው? መቼም እሳቸው እንደ ማይጽፉ የታወቀ ነው። አንተና እኔ እኮ የተ ማርነው ከላይኛው ግቢ ወይም ከታችኛው ግቢ በተሰጠን ገን ዘብ አይደለም። ይሔ የናቃችሁት፣ ለገላው መሸፈኛ የሌለው ንቃቃታም ሕዝብ በከፈለው ገንዘብ ነው።ዳሩ ምን ታደርግ ነ ጋ ጠባ ከንጉሥህ የምትሰማው አቡነ ዘበሰማያት ገንዘባችንን ከፍለን አስተማርናችሁ የሚለውን አይደለም? ስለዚህ ኃይለ ሥላሴን እንጂ የኢትዮጵያን ሕዝብ የት ታውቀዋለህ? ሲል ገርማሜ ቁጣና የስድብናዳ በከተማ ላይ አሰፈረበት። ይህን በ አጠገባቸው ቆሞ የነበር አንድ የክብር ዘበኛ መኮንን ነው ያ ጫወተኝ።(ከሻለቃ ለማ ማስታወሻ የተወሰደ)

ከሱዳን ስደተኞች ጥቂቶቹ ኢትዮጵያዊያን በጎ አድራጊዎች

በደርግ የመደዳ ጭፍጨፋ፤ ርስት፣ ቤት፣ ንብረቱን እየተወ ነፍሱን ለማዳን ወደ ሱዳን የተሰደደው በተለይም የት ግራይና የጎንደር ምዕራብ በሁመራ፣ አብደራፊ፣ በመተማና ማጠቢያ ኗሪ የነበሩ በእርሻና በንግድ ይተዳደሩ የነበሩ እንዲ ሁም ኤርትራውያን ተጠቃለው ሁለት ሚሊዮን ያህል ነበሩ።

የሱዳን የመሬት ስፋት ከአፍሪካ አንደኝነትን የያዘ ቢ ሆንም አብዛኛው ምድረ በዳ ነው። ለሙ መሬት ምስራቁ ክ ፍል ከኢትዮጵያ የሚያዋስነውና ደቡብ ሱዳን ብቻ ነው። የ ቀረው ዋናውን ከተማ ካርቱምን ጨምሮ በረሃማ፣ የሚያቃጥ ል ትኩሳት አለው። ካርቱም ነጭና ጥቁር ዓባይ የሚገናኙበ ት በመሆኑ ሰው ይኖርበታል እንጂ ወንዞቹ ባይኖሩ ሰው በ ዚያ ቃጠሎ ውስጥ መኖር አይችልም ነበር። (የሱዳንን ሁ ኔታ ጠቅለል ባለ መልኩ 'ዓረባዊ ዓዜነት' በሚለው መጽሐ ፌ ገልጨዋለሁ።)

አብዛኛው ስደተኛ የሚኖረው በምሥራቅ ሱዳን በከሰላ ክፍለ አገር፣ በገዳርፍ አውራጃዎችና በደግዚን አካባቢ የሣር ጎጆ መጠለያ እየሠራ (በካምፕ) በሠፈር ይኖር ነበር። ት ምህርት ያለው በየከተማው እየሔደ በተለይ ካርቱም ሥራ በ ማጣት በአንድ ትንሽ ጎጆ ውስጥ ከሰምንት እስከ አስር የሚ ሆኑ በአንድ ላይ በመቀመጥ ከመካከለቸው አንዱ ሠርቶ በሚ ያመጣው እየተጠቀሙ ለመኖር ጥረት ቢያደርጉም ገንዘቡ አ ልበቃ እያለ በረኃብ ይጎዱ ነበር። የሚገርመው ሱዳን ውስጥ የነበረው ስደተኛ በመተዛዘን እርስ በርሱ ይረዳዳ ነበር።

ከቡር ደጃዝማች ብርሃነ መስቀል ደስታ፣ ወይዘሮ አ ምባነሽ አያሌው፣ ወይዘሮ ማናህሎሽ ጎላ፣ ወይዘሮ ቦሰና ተስፋዬ(ሻምበል) የሥራ መስክ ከፍተው ብዙ ሰዎች ይረዱ ነበር። አቶ አሰፋው ደሴ ተከራይተው ከሚኖሩበት ቤት ግ ማሹን ለተቸገረ ስደተኛ ሰጥተው በምግብ ጭምር ይረዱ ነበ ር።

ወጣቱ መኮንን አያልሰው ደስዬ በመጨረሻ ግዜ የነበሩ በት ድርጅት የኢትዮጵያ አገር ወዳዶች ዴሞክራሲያዊ ድር ጅት (ኢአወዴድ) በአገር ውስጥ ለዴሞክራሲያዊ መብት፣ ለፍትህና ለርቱዓዊ አስተዳደር የሚታገሉትን የድርጅቱን አ ባላት ለመርዳት ሱዳን ውስጥ ተቋቁሞ በነበረው አመራር ሰ ጭ ኮሚቴ ውስጥ በንቁ ተሳታፊነት በሚሠሩበት ወቅት ከዓለ ም አቀፍ ልዩ ልዩ በጎ አድራጊ ድርጅቶች ልብስና ምግብ እየጠየቁ ሰብስበው በመኪናቸው እየወሰዱ ለተቸገሩ ስደተኞች ያድሉ ነበር። ከዚህም ሌላ ወጣቱ መኮንን በቤታቸው አስቀ ምጠው ብዙ ችግረኛ ስደተኞችን እየረዱ የደከመን መንፈስ ያነቃቁ ነበር። እንደዚሁም ጀኔራል ነጋ ተገኝና ዶክተር ዓለ ማዬሁ ከቤታቸው በማስጠጋት ብዙ ስደተኞችን ረድተዋል።

ዶክተር ዓለማዬሁ ኢትዮጵያዊ በመሆናቸው ጅ ሰዎችን ከቤ ታቸው አስቀምጠው ይረዷቸው የነበሩት ከተለያዩ ጎሣዎች ነ በሩ።

እነዚህን ለምሳሌ ያህል ጠቀስኩ እንጂ ስደተኛው በመ ተዛዘን እርስ በርሱ ይረዳዳ ነበር። ስደተኛው በአንድ ዓይነት ጅራፍ የተገረፈ በመሆኑ በላዬ ስብውን ለማስወገድ አንድ ዓ ይነት ራዕይ ነበረው። የዘር፣ የቋንቋ፣ የጎሣና የሃይማኖት ጉዳይ የሚያነሳ አልነበረም። የሕብረ ብሔር ድርጅቶችም ሆኑ የጎሣ ድርጅቶች የሚያተኩሩት በጋራ ጠላታቸው ላይ እ ንጂ በሜዳ እንዳደረጉት ቁርቁሶ ዓይነት በሱዳን ውስጥ የእር ስ በርስ ግጭት ተከስቶ አልታዬም።

ገዳርፍ የነበሩ የሱዳን ባለሥልጣኖች ክርስቲያንና እስላ ሙን በሠፈር ለመለያዬት ፍላጎት ስለነበራቸው የቤት መሥሪ ያ ቦታ ይሰጠን ብለው ለጠየቁቸው ኢትዮጵያዊያን እስላሞች ከክርስቲያኖች ተለይታችሁ የምትቀመጡ ከሆነ የከተማ ቦታ ቤት የምትሠሩበት እንሰጣችኋለን የሚል መልስ ስለሰጧቸው ከሰጣችሁን ለሁላችንም ኢትዮጵያውያን ስጡን እስላምና ክርስ ቲያን እያላችሁ በሃይማኖት ከወንድሞቻችን የምትለያዩን ከሆ ነ ግን እንፈልግም ብለው ሱዳኖችን አሳፍረዋቸዋል።

ሱዳን ውስጥ የነበሩ ኢትዮጵያውያን ስደተኞች ከሞላ ጎደል ያሳዩት ትብብርና መረዳዳት ይህን ሲመስል ቀደም ብ ለው ሱዳን ውስጥ የነበሩ የፖለቲካ ስደተኞች ያልሆኑ ኢትዮ ጵያውያን ሳይቀሩ የፖለቲካ ስደተኛውን አስጠግተው በመረዳ ዳት ያሳዩት ወገናዊነትና ፍቅር ይህ ነው የማይባል ግሩም የ ሆነ መስተንግዶና አቀባበል ነበር።

በአንድ ወቅት ጎሰኛው ወያኔ ብቻ ከትግራይ ምስራቅ አንጋፋቶ ወደ ሱዳን ወሰዶ ወዲ ከውሲና ወዲ ሽፋፎ ከተባ ለ ቦታ አስፍሮ በበሺታና በረሃብ ያረገፋቸውን ሰዎች አማራ የሆነ ሐዶ እንዳይጎበኛቸውና ወገናዊ እርዳታውን እንዳያደር ግላቸው አስከልክሎ ነበር። የከለከለበትም ዋና ምክንያት በቀ ን ከዘጠና ሰዎች በላይ በየካምፑ የሚሞቱት እንዳይታይና ጉ ዱ እንዳይገለጥበት ሽፍኖ ለመያዝ ነበር። ከሱዚያ ሁለት ሠፈ ሮች (ካምፖች) ከሰላሳ ሺህ በላይ የትግራይ ሰዎች አልቀው የሱዳን መሬት ማዳበሪያ ሁነው ቀርተዋል።

በንቅዘት (ኮረፕሺን) የደቀቀ ብልሹው የሱዳን አስተዳደርም በዚያን ወቅት በማናቸውም ረገድ ለወያኔ ይረዳ ስለ ነበር፣ ለሽፍታው ወያኔ ያላጎበደደን የትግራይ ተወላጅ ወያኔይገደል ልኝ ያለውን ሱዳን ይገድላል፣ ይታሰርልኝ ያለውን ያሰር ነበ ር።ከቤታቸው እየተፈነገሉ፣ ከመንገድ እየታፈኑ ተወስደው ድ ራሻቸው ጠፍቶ የቀረ የትግራይ ልጆች ብዙ ናቸው።

ማጠቃለያ

አስደናቂው የኢትዮጵያ ሥልጣኔ ከየት? እንዴት? ተጀመረ የሚሉ ጥያቄዎች በአዲሱ ትውልድ ዘንድ መነሳታቸው አልቀረም። አክሱም የፈለቀው ሥልጣኔ የዓባይ ሸለቆን ሥልጣኔ አፈራ። የስልጣኔው ፍሬ በሳስታ አድርጎ በአማራ ሳይንትና በሸዋ ተስፋፍቶ በጎንደር አብቦ በወላይታ በከፋና ኢናርያ ቅርንጫፉ ለምልሞ ኢትዮጵያዊያንን በጥላው ሥር ሰብስቦ ይዞ የኖረ መሆኑን የታሪክ ሰነዶች በሚገባ ያረጋግጡታል።

እነ ፕላቶን፡ ሩሶ ሔግልና ማርክስ ቴኦሪያቸውን ከመዘርጋታቸው በፊት ኢትዮጵያውያን ፍልስፍናን በርጎራጌ ላይ መሥርተውት እንደነበር ታሪክ በተግባር ገልያታል።

ኢትዮጵያ በረጅሙ የነፃነት ዘመና በሁሉም እረገድ ራሷን የሚያስችሉ የተሟላ ዕውቀት ያፈራች ስትሆን፣ በ20ኛው ምዕተ ዓመት ያለ ትውልድ ከውጭ አገር አስተማሪዎች ማምጣቱ በታሪክ የሚያስወቅሰው ነው። ትውልዱ ያፈራቸው ምሁራን እንዳንደቹማ ይግረማችሁ ብለው (በውጭ አገር ያሉ) በአገራቸው ቋንቋ የተጻፈን ታሪክ እንደ ጓላ ቀር እየቆጠሩ በመናቅ በውጭ አገር ሰው በአስተርጓሚ የጻፈውን ያነባሉ።

ከጠላት ወረራ ከ1928.ዓ.ም. በፊት ቀደም ብሎ የዓፄ ኃይለ ሥላሴ መንግሥት የውትድርና ሞያ አስተማሪዎች ፈረንሳይንና ቤልጅግን ከመሳሰሉ ኮሎኒያሊስት አገሮች አስመጥተው ነበር። ይህም አዲስ ሥልጣኔ ከጀመሩ ያውም አፍሪካውያንን በቅኝ እየገዙ ከሚያሰቃዩ አገሮች አስተማሪ ማምጣት የራስን ሥልጣኔ የሚያዳፍን የማስተዋል ጉድለት ነበር።

ወታደራዊው ቡድን ደርግም ሥልጣን እንደያዘ የኮምዩኒስትን ርዕዮት ካልተከተልክ መንግሥቱ አይፀናልህም ተብሎ ወደ ሶቪየት ቻይና ጎራ ብቅ ብለው የተመለሱ አክራሪ ምሁራን ባደረጉበት ግፊት የሕዝብን ዕድገት ሳይመረምር አጠቃላይ ሁኔታውን ሳይገመግም በጭፍን ያለወቅቱ ጎብረተሰባአዊነትን (ሶሻሊዝምን) ያወጀው በሥልጣን ለመቆየት እንጂ ሥርዓቱ ለሕዝብ ይበጃል አገሪቱን ያሳድጋል በሚል ሃሳብ አልነበረም። መሃይም የሚበዛበት ጥርቅሙ ቡድን የሥርዓት ለውጥ ለማምጣት ብቃትም ራዕይም አልነበረውም። ለውጥ ለማምጣት ቢያስፈልገውም እንኳ በአገራችን ገዳማት የሚሠራበትን ሕማኅበራዊ ሥርዓት እንደሚስማማ አድርጎ በማሻሻል ሊጠቀምበት ይችል ነበር። ዳሩ ግን ደርግየዕውቀተ ድኃ በመሆኑ የመመራመርና የማስተዋል ጉድለት ስለ ነበረው ግራ ቀኝ ማዬት አልቻለም ነበር።

ተገንጣዩ የትግሬ ሕዝብ ነፃ አውጭ ነኝ የሚለው ወያኔ ደግሞ ከሥልጣን ለመቆየት ያሰበው ዘዴ የሶቪየትን የእነ ስታሊንን የብሔር ጥያቄ አስመልክቶ "ብሔሮች የራሳቸውን እድል በራሳቸው መወሰን እስከ መገንጠል" ብሎ በሕገ መንግሥት ተብዬው ደንግጓል። ምንም

እንኳ ወያኔ ትግራይን ለመገንጠል ዓልሞ የተነሳበት ጉዳይ ቢሆንም ብሔር የሚያሰኝ ቅርፅ ያልነበራቸውን ጥቃቅን ጎሣዎች ብሔር እያለ የሰየማቸው ለጎሣዎች አስቦ ሳይሆን በሥልጣን ለመቆዩት ሲል የፈጠረው ማታለያ ዘዴ ነበር፡

ከታሪክና ከፖለቲካ አንፃር ሲታይ በኢትዮጵያ ውስጥ የትኛውም ጎሣ የብሔርን መስፈርት (ፎርሙላ) የሚያሟላ የለም። በየትኛውም መልኩ ቢታይ ተነጣጥሎ መኖር የሚያስችል ሁኔታ ፈጽሞ የለም። ኢትዮጵያ ሁሉንም ጎሣዎችና ነገዶችን አጠቃላ የያዘች አንዲት ብሔር እንጂ ሌላ ብሔር ኑሯት አያውቅም፣ ወደፊትም ሊኖራት አይችልም። የሚገርመው ውያኔ እነ ጋምቤላንና እነ አደሬን (ሐረሬ) ብሔር ብሎ መሰየሙ ነው። ይህ ዓይነቱ የወያኔ ፌደራላዊ መንግሥት አወቃቀር የህፃናት መጫወቻ የእምቧይ ካብን ይመስላል።

ከኢጣሊያ ወረራ በኋላ ኢትዮጵያ የባህል ብከላ ደርሶባታል። ይኼንኑ የተበከለ ባህል አጣርቶ ወደ ጥንቱ ባህል እንዲመለስ ለማድረግ ለከፍለ ዘመኑ ሰው የሚያስፈልገው ፈዋሽ መድኃኒት ምንነቱን ማወቅ ነው። አገራዊ የባህል ምንጭ እንዳይደርቅ መታገልም የሚያስፈልገው ማንነቱን በቅጡ ሲያውቅ ብቻ ነው። «ባለቤቱ የናቀውን እሞሌ ባለዕዳ አይቀበለውም።»

በኢትዮጵያውያን አራት ድንቅ ፍልስፍናዎችን ሁልግዜ አደንቃለሁ፡

1) <u>ስለ ርዕተ ዓለም ወይም ፍልስፍና</u>

በየገዳማቱ በተለይም በጎንደር ክፍል አገር በማኅበረ ሥላሴና በዋልድባ ገዳሞች የሚሠራባቸው ኅብረተሰቡታፌያዊ ሥርዓት እያለን በዘመናዊ አሠራር አሻሽሎ መጠቀም ሲገባ የነ ካርል ማርክስን የኮምዩኒስት ፍልስፍና ፍለጋ መስኮብ ድረስ መጓዝ ለምን ተፈለገ? ምንም እንኳን የገዳማቱ ሥርዓት በዖታ ላይ የተመሠረተ ሴቶችን ያገለለ መላውን ሕብርትሰብ ያላቀፈ ቢሆንም አመሠራረቱና አፈጣጠሩ ግን የሰውን ልጅ እኩልነት የሚያረጋግጥ አንዱ ከሌላው የማይበልጥ መሆኑን በተግባር ገልፆታል።

ትልቁን የማኅበረ ሥላሴን ገዳም ሁለት ግዜ ጎብኝቼዋለሁ። የገዳሙን ሥርዓት እንዳየሁት ሁሉም መነኮሳት እኩል ይተዳደራሉ። የገዳሙ አስተዳደር በአራት ዋና ዋና የአገልግሎት ክፍሎች ተመድቧል። አንደኛው የግብርና ክፍል (እህል አምራች) ሁለተኛው የከብት እርባታና ጥበቃ ክፍል ሦስተኛው የሕዝ አስተዳደር ክፍል (በገዳሙ ክልልውስጥ ለሠፈረው ሕዝብ) አራተኛው እንግዳ ተቀባይና ምግብ አዘጋጅ ክፍል ሲሆን ከነዚህም ሌላ ሃያ አራት ሰዓት ኪዳን የሚያደርሱ (ዘወትር በጸሎት ላይ ያሉ) እንዲሁም ከሰው ተለይተው በብቸኝነት ቤት ዘግተው የሚጸልዩ ከሰው የማይገናኙ መናኞች አሉ። እነዚህ የዚህን ዓለም ከንቱነት የተረዱ ለአገርና ለሕዝብ ደኅንነት የሚጸልዩ ናቸው።

እነዚህ ሥራን ለማከናወን በየመደቡ የተከፋፈሉት መነኮሳት የገዳሙ ዋና አስተዳዳሪም መምህሩም ሆኑ የከብት እርባታው ኃላፊ ራሱና የሕዝብ አስተዳዳሪው አለቃ ከሌሎች መነኮሳት በምንም ምክንያት ላቂያ ክፍያ ወይም ልዩ ክብር የለውም። ያው ለሁሉም

አንድ መርፌ፣ አንድ መርፌ ለሁሉም በሚል መመሪያ መሠረት በምግብም ሆነ በልብስ ልዩነት የለም።

እነ ካርል ማርክስ የኮምዩኒስት ፍልስፍና ከመቀመራቸው በፊት ኢትዮጵያዊያን በተግባር ላይ አውለውት ነበር። (ምናልባትም የኮምዩኒስቱ ፍልስፍና ከኢትዮጵያ ገዳማት የተቀዳ ሳይሆን አይቀርም።) ከነ ማርክስ የኮምኒስቱ ፍልስፍና የገዳማቱ ኅብረተሰቡታፌአዊ ሥርዓት የሚለየው እግዚአብሔርን በማምለክና ባለ ማምለክ ላይ በተመሠረተ ልዩነት ካልሆነ በስተቀር በሌላው አጠቃቀም ከቆሳቁስ ጀምሮ ተመሳሳይነት ያለው በመሆኑ ኢትዮጵያዊያን ሊቃውንት ይኸንኑ ነባር የራሳቸውን ፍልስፍና ዘመናዊ ቅርጽ በመስጠት መጠቀም ሲችሉ ለፍልስፍና ቅልውጥ ወደ ሶቪየቶቹ መሔድ ባላስፈልጋቸው ነበር።

2.<u>ስለ ዴሞክራሲ ሕዝባዊ አስተዳደር</u>

በጎንደር ክፍል አገር የቤጌምድር ሕዝብ በየዓመቱ የዘመን መለወጫ ዕለት በየደብሩ እየተሰበሰበ የጭቃ ሹም ሽር ያደርጋል። በየደብሩ ጭቃ ሹም ለመምረጥ የሚያሰባስበው በደብሩ ተወላጅ የሆነ ርስት ያለው ብቻ ነው። ጭቃ ሹምነትን በተራ መያዝ የሚችል ተወላጂ ብቻ ነው። " ሹመት በተርታ ሥጋ በገበታ " በሚል አባባሉ ተራው የነማን እንደሆነ ጉባዔው ከወሰነ በኋላ ያለፈውን ጭቃ ሹም ከምስለኔው ጋር ያስተዋውቀዋል።

አዲስ የተሾመው ጭቃ ሹም ለአንድ ዓመት ሕዝቡን በአስተዳዳሪነት ያገለግላል። ለአንድ ዓመቱ በየአውድማው አንድ ቁና ዕህል ይሠፈርለታል። ያም "የጭቃ ቆሎ" በመባል ይታወቃል። የመንግሥት መነሻው ከደብር ጭቃ ሹም ስለሆነ በደብሩ ውስጥ ለሚነሳ ክርክር በመጀመርያ ጉዳዩን የሚያይ ጭቃ ሹም ነው። ንጉሥ በጭቃ ይዳኛል የሚል አባባልም አለ። ማንኛውም ከፍተኛ ባለሥልጣን ቢሆን ነገሩ በደብሩ ክልል ውስጥ ከተነሳ ጭቃ ሹሙ በመጀመርያ ጉዳዩንም መርምሮና አጣርቶ ወደ ሚያስፈልገው ክፍል ለመላክ መብት አለው።

ይኸን የደብሩ ሕዝብ የሚሠራበትን ደንብና አሠራር ነበር ወስዶ በመንግሥት አስተዳደር በከፍተኛ ደረጃ ሊሠራ የሚችልበትን አስፋፍቶና አሻሽሎ ከመጠቀም ይልቅ ወደ ግሪክ ዴሞክራሲ የሕዝብ አስተዳደር ፍልስፍናን ለማምጣት መሯሯጥ ባላስፈለገም ነበር። የዴሞክራሲ እርሾ እያለ ቅልውጥ ባላስፈለገም ነበር።

3፡ <u>ስለ ጦር ኃይል ዕቅድና ስልት!!</u>

ኢትዮጵያዊያን የጦር ስልት ዓዋቂነትና በውጊያ ጥበብ ብቁ ችሎታ ያላቸው ለመሆኑ ከጥንት ጀምሮ ይታወቅላቸዋል። ለምሣሌ ያህል በጦር ስልት አዋቂነት ተወዳዳሪ ያልነበራቸው ዳግማዊ ቴዎድሮስ (ካሣ) በጦር ትምህርት ቤት ገብተው የውጊያ ጥበብ አልተማሩም። ዳሩ ግን ሕዝቡ በሚጠቀምባቸው ባህላዊ የውጊያ ስልቶች ዘመናዊ የጦር መሣርያ ከታጠቀው ከቱርክ ሠራዊት ጋር

እየገጠሙ ድል ያደርጉ ነበር፡፡

በኋላም መሳፍንቱን ያቸንፏቸው የነበረው በስልት ብልጫ እንጅ በሠራዊት ብዛት አልነበረም፡፡ በዚህ የተራቀቁ የውጊያ ጥበቦች በተፈለሰፉበት ሳይንሳዊ ዘመን እንኳን ዓፄ ቴዎድሮስ የተጠቀሙባቸው አልተሻሩም፡፡ እነርሱም !

የመነቃነቅ ችሎታ

የማታለል ዘዴ፡፡

የድንገት አደጋ መጣል፣ (ባልታሰበ ግዜያት (ወቅት) የመሳሰሉት ነበሩ፡፡ የደጃዝማች ጎሹን ስድሳ ሺህ ጦር ያሸነፉ አራት መቶ ለአንድ በሚሆን ስሌት መቶ ሃምሳ ሰው ይዘው ገጥመው ነው፡፡ ይህም ከውጭ በመጣ ስልት ሳይሆን በኢትዮጵያዊያን የውጊያ ጥበብ ነው፡፡

የኢትዮጵያ ብርሃን በመባል የሚታወቁት እቴጌ ጣይቱ ብጡልም መቀሌ ላይ መሽጎ የነበረውን የኢጣሊያ ወራሪ ጦር ያንበረከኩት በውጊያ ጥበብ ነው፡፡

የመስፍኑ የራስ ዓሊ አማች የዳሞቱ ገዥ ደጃዝማች ዘውዴ በመሳፍንቱ ላይ አምፀው በመነሳታቸው የአገው ምድር ገዥ ከነበሩት ከደጃዝማች ኤሊያስ ጋር ለውጊያ በተሰላለፉበት ወቅት ደጃዝማች ዘውዴ አንድ ሺህ ግልገል በቅሎ ደረቅ ቁርበት አስጭነው በሌሊት በደጃዝማች ኤሊያስ ጦር ማህል እንዲለቀቅ በማድረጋቸው፣ የደጃዝማች ኤሊያስ ጦር ጠላት ገባብን ብሎ ሌሊቱን ሙሉ ሲታኮስ አድሮ ጥይቱ ሲያልቅበት፣ ደጃዝማች ዘውዴ በጦራቸው ምንም ጉዳት ሳይደርስ ደጃዝማች ኤሊያስን ማርከዋቸዋል፡፡

እንዲሁም ከጎጃሙ ገዥ ከደጃዝማች ደስታ ጋር ለውጊያ በተሰለፉበት ወቅት ደጃዝማች ዘውዴ ያገሩን ሁሉ ከብት ሰብስበው ዙሪያውን በአጥር አስከብበው በመሐሪ ሜዳ ላይ ከብቱ እንዲነዳ አድርገው አቧራው ወደ ሰማይ ሲጎን ያዩ የደጃዝማች ደስታ ቃፊር ጦር የሚግተለተለው ሰው መስሎት ወደ ደጃዝማች ደስታ ጦር ሔዶ ከንጉሥ ሠራዊት የሚበልጥ ሺናሺ ነው የሚቻል አይደለም ብሎ በመንገሩ የደጃዝማች ደስታ ጦር ውጊያውን ጥሎ በመፈርጠጡ በደጃዝማች ዘውዴ ጦር ምንም ዓይነት ጉዳት ሳይድርስ ደጃዝማች ድስታን ማርከዋል፡፡

ደጃዝማች ዘውዴ ሁለቱንም ደጃዝማቾች ጉዳት ሳይደርስባቸው ከማረኩ በኋላ ሲፎክሩ "አገውን በቁርበት ጎጃምን በከብት ድል አደረኳቸው አንድ ሰው ሳይሞት" ብለዋል፡፡ በዚያ በ18ኛው ምዕተ ዓመት ይህን መሳይ ሥልት የተጠቀሙ ከሆነ የዛሬው የነቃው ማኅበር ሰብ ጠላቱን ለማንበርከክ የፈጠረው ሥልት ምንም የለም፡፡

ከቴዎድሮስም ሆነ ከሌሎች የውጊያ ጥብብ ሌላ በአምስቱ የኢጣሊያ ወረራ ወቅት የኢትዮጵያ ዓርበኞች በየጎራውና በየሽንተረሩ ግዙፉን የኢጣሊያ ወራሪ ሠራዊት በአነስተኛ ኃይል እያቸነፉ ወደ መጣበት ይመልሱት የነበረው ዘመናዊ የጦር መሣርያ ከያዘው ግዙፍ ሠራዊት ይልቅ የኢትዮጵያ ዓርበኞች የተሻለ የውጊያ ስልት ስለ ነበራቸው ነው፡፡ ታዲያ የሚገርመውና የሚከነክነው ይህን ተያይዞ

የመጣን የውጊያ ጥበብ ያስተዋለው ክፍል አለመኖሩ ነው፡፡

እኔ በጦር ትምህርት ቤት የተማርኩት ከፈርንጅ የመማርያ መጽሐፍ (ማኑዋል) በተተረጎመ እንጂ በኢትዮጵያዊያን ስነ ልቦና የተዘጋጀ አልነበረም፡፡ ያው በፈረንጂ ስነልቦና የተጻፈው ማንዋል የፈረንጅን የውጊያ ባህልና የመሬት የአየር ጠባይ የያዘ በመሆኑ ወኔን የሚያከላሽ እንጂ ለአዲስ የውጊያ ጥበቦች በር ክፋች አልነበረም፡፡ ምንም እንኳ ዘመናዊ የጦር ኃይል አስላለፍ በተወንጫፊ መሣሪያዎች የሚመጥን ቢሆንም የራስን የጦር ዕቅድና ሥልት ከማስፋፋትና ከማሻሻል በቀር ሌላ መመኪያ ሊኖር አይችልም፡ ወደፊትም የኢትዮጵያ የጦር ኃይል የውትድርና ሞያ ባገሩ የመሬት ቅርዕና ካርታ በኢትዮጵያዊ የውጊያ ስነ ልቦና ሊማር ይገባዋል፡፡

4.ስለ ርቱዓዊ ቀዳሚ ሃይማኖት!

ኃያሉ አምላክ ሁሉን አድራጊ እግዚአብሔርን በማወቅና በማምለክ ኢትዮጵያዊያን ቀዳሚውን ሥፍራ የያዙ በመሆናቸው በታሪክ ከቶ ተጋሪ የላቸውም፡፡ ከአዳም ተያይዞ የመጣና ከውኃ ጥፋት በኋላም ከኖኅ ዘመን ጀምሮ ኢትዮጵያዊያን እግዚአብሔርን በማምልክ ያለ ማቋረጥ ተጉዘዋል፡፡

የእስራኤል አባት አብርሃም ከክርስቶስ ልደት በፊት ሁለት ሺህ ዓመት ገደማ ተመራምሮ እግዚአብሔርን ከዓወቀ በኋላ ተሰድዶ የሔደው በዚያን ግዜ የኢትዮጵያን ይዞታ ወደ ነበረው እግዚአብሔርን ወደሚያመልኩት ወደ ከንዓን (ፓለስቲን) ነበር፡፡ ይህኑንም ነቢዩ ዳዊት በመዝሙሩ ምዕራፍ 87 ቁጥር 4 የኢትዮጵያ ወገን ከዚህ ተወለዱ" ብሎ አረጋግጦ መስክሯል፡፡ ምሥክሩንም ብዙ ሊቃውንት ተስማምተውበታል፡፡

ከክርስቶስ ልደት በፊት 1400 ዓመት ገድማ የእስራኤል መሪ የንበረው ሙሴ በሲናይ ተራራ ሕግ ኦሪትን ከተቀበለም በኋላ ኢትዮጵያዊያን የቃል ኪዳኑን ታቦት ተቀብለው በከፍተኛ ጥንቃቄና እንክብካቤ ይዘው ቅርሱን ሳያጠፉ ይገኛሉ፡፡ የክርስትናም እምነት በ34 ዓ.ም. ገደማ በጃንደረባው አማካኝነት በተቀዳሚነት ተቀብለዋል፡፡ ይህችው ብቸኛዋ ርቱዓዊ ሃይማኖት ብዙ ሃይማኖታዊ ትሩፋት ሠርታለች፡፡ ኢትዮጵያዊያን ይህን የመሰለ ከመጀመሪያው ሰው ከአዳም ጀምሮ ሳያቋርጥ የወረደ የሃይማኖት ትውልድ ያላቸው በመሆኑ ሃይማኖትን አዲስ ከተፈለፈሉት መረጠብ (ማንነትን) ራስን መካድ ነው፡፡

ተወደደም ተጠላም የኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ክርስትና የአገሪቱ ነፃነት እንዳይደፈር ፍትሕ እንዳይዛባ ዳኝነት እንዳይጓደል ከፍተኛ አስተዋጽዖ አድርጋለች፡፡ ከዚህም ሌላ ዕደ ጥበባትን ኪነትንና የፍልስፍና ሥራዎችን አበርክታለች፡፡ ፊደላትን ቀርፃ ስነ ጽሑፍን አስፋፍታለች፡፡ ቅኔን ድጓንና ዜማዎችን እስከ ኖታው (ዚቅ) ፈጥራ አስተምራለች፡፡ታላቅ የቱሩፋት ምንጭም ናት፡፡ እጅግ የሚያስገርመው ታዲያ ይህችን የራስ ወጥ የሆነች ልዩና ድንቅ የኢትዮጵያዊ መታወቂያና መመኪያ ለጥቁር ዘር አለኝታ የሆነች እናት ሃይማኖትን እየተው ወደ ሌላ መጤ ሃይማኖት የሚሔዱ በጣም የዋሆች ናቸው፡፡

እንዴት የዋሆች ባይሆኑ ነፃነት ያለበትን የራሳቸውን እምነት እየተው ነፃነት ወደ ሌለበት (ውስጡ በመርዝ ወድ ተሞላ) ይሔዳሉ? እግዚአብሔር እንደሆነ ፈረንጂ አረብ አይልም ለሁሉም ፍጥረቱ እኩል ነው። የፈረንጂና የአረብ ስብከት ትክክለኛ እምነት ነው ብሎ ከመቀበል የበለጠም የዋሕነት የለውም። " እግዚአብሔርን ያዬው አንድስ እንኳ የለም" ተብሏል። እኔ ግን "ጓደኛህን እንደራስህ ውደድ" የምትልውን አምላካዊ ትዕዛዝ በትክክል የፈጸመ እግዚአብሔርን አይቷል እላለሁ። እግዚአብሔር የፍጠረውን የወረረና የገደለ ሃይማኖት ጎድሎታልና እግዚአብሔርን አያውቀውም። ምክንያቱም ፈርንጆች ሌላውን ነፃ አገር እየወረሩ ቅኝ ግዛት በማድረግ ዘርፈዋል፤ ገድለዋል፤ ዘር አጥፍተዋል። በተለይም ቀይ ሕንዶች (ሬድ ኢንዲያንስ) በአሜሪካ አህጉር ዘራቸውን አጥፍተዋል፤መሬታቸውን ይዘዋል። ጥቁር አፍሪቃውያንን በባርነት ገዝተዋል። ዓረቦች የሰሜን አፍሪቃን በርበሮችንና የፈርኦንን ዘሮች ግብጻውያንን ወረው አጥፍተዋል። ምድራቸውን ይዘዋል። በተለይም ዓረቦች ጀሃድ በሚለው መመሪያቸው እግዚአብሔር የፈጠረውን ሰው እየገደለ ይጸድቃል እያሉ የእነርሱ ተከታይ ያልሆነን በግፍ ይገድላሉ።

ታዲያ የሰው ዘር አጥፊዎችን የፈረንጆችንና የዓረቦችን እምነት መቀበል ጽድቁ ቀርቶ ከነርሱ ጋር በነፍስ ገዳይነት ያስጠይቃል። ምንድነው የምናስታውሰው? የረሳነውስ ምንድን ነው? ባሕላዊና ሞራላዊ ሕይወት በአሁኑ ግዜ የሚጫወተው ሚና አለው ወይ? በራስ መመካትስ እየተረሳ አይደለምን? ለመሆኑ አምስቱን ሺህ የነፃነት ዘመን እናስታውሰው ይሆን? የትናንቱስ የዓርበኞች ትግል ምን ግዜ ተረሳ?።

እግዚአብሔርን የምናስተውልበት አእምሮ የምንመራበት ሕሊና የምንጠቀምበት ኃይል የሰጠን አንዱ አንዱን ሳይጎዳ ሁሉም ተስማምቶ በጎብረት በፍቅር ሰላምና ደስታ ተሳስቦ በእምነት ተያይዞ ሳይበላለጥ እንዲኖር እንጂ ለሌላ ጥገኛ እየሆነ እንዲያገለግል አይደለም።

መላው የኢትዮጵያ ህዝብ ኤርትራን ጨምሮ በጋራ ጠላታቸው ላይ እንዲዘምቱ የሕልውና ጉዳይ እያስገደደ ነው። የጋራ ጠላት ማነው? ብሎ መጠየቅም የተገባ ነው። ሻዕቢያና ውያኔ ወደ ገደል እየመራ ያለው እውሩ ደንቆሮ አጋንንት የራሳቸውን ታሪክ ያስካደ አንድን ሕዝብ በነሳና ቋንቋ እንዲከፋፈሉ ያደረገ በመሆኑ በእርሱ ላይ የተባበረ ዘመቻ ማድረግ ያስፈልጋል።

ኢራቅና ኢራን ብርቱ ጠላቶች ናቸው። የጋራ ጠላታችን ናት ብለው በሚጠሏት እስራኤል ላይ በሚወሰድ ርምጃ ግን የጋራ ግንባር ፈጥረዋል። ኢትዮጵያዊያንና ኤርትራዊያንም የጋራ ጠላታቸውን ድንቁርናን ለመውጋት ተባብረው መዝመት ያስፈልጋቸዋል።

ለሰው ልጅ ብርቱ ጠላቱ ሰይጣን ወይም ዲያቢሎስ ተብሎ የሚጠራው ድንቁርና ነው። በእርግጥ ድንቁርና ጭራቆችን ይወልዳል። ረኃብና በሺታን የሚፈለፍል ድንቁርና ነው። እርስ በርስ የሚያጋድልና አገርን የሚከድ ድንቁርና ነው። ርኅራኄ ቢሶችን ነፍስ የሌላቸው ጨካኞችን የሚፈጥራቸው ድንቁርና ነው። ጋኔል ዲያቢሎስ ሰይጣንና ጭራቅ በተለያዩ የግብር ስሙ ቢጠራም ያው ዋና ስሙ ድንቁርና ነው።

በድሮ ዘመን በጦር ሜዳ ተዋግቶ ድል ሁኖ የተማረከ ባርያ ይባል ነበር። ማራኪው ክፍል የማረከውን ይሸጥ ይለውጥ ነበርና፣ተፈንግለው የሚሸጡም በተለምዶ ባርያዎች ይባሉ ነበር። ይሁን እንጂ ባሮች ሊባሉ አይገባም። እውነተኛው የባርነት ሳይንሳዊ ሐቁ ግን ሳይገደድ በፈቃዱ ራሱን እንደ ሽቀጥ ዕቃ ሺጠ የአገሩን ታሪክ የሚክድ ለባዕዳን በሎሌነትና በጋሻ ጃግሬነት የሚያገለግል ከዳተኛ የአገሩን ጥቅም አሳልፎ የሚሰጥ ነው። አገሩን የሚሰልል ባርያ ተብሎ ሊጠራ ይገባል።

ዴሞክራሲና ትምህርት በኢትዮጵያ

ሀ፡ ዴሞክራሲ

አዳምና ሔዋን "መልካምና ክፉን የምታስታውቅ ከገነት የዛፍ ፍሬን ከበሉ በኋላ ዓይናቸው ተከፈተ" (ዘፍጥ 3 - 4) ክፉና ደጉንም ለይተው ዓወቁ ይላል። እንግዲህ የሰውል ልጅ አእምሮ በእውቀት እንደገና እየተለጠጠ በመስፋት እነሆ ዛሬ ከምድር ከርስ ምርምር አልፎ ሰማየሰማያትን (ጋላክሲዎችን) መመራመር ጀምሯል። ይህም የሰው ልጅ በተከፈተለት አእምሮ በረጅም ጉዞ በሂደት የደረሰበት ታሪካዊ እድገቱ መሆኑ ነው።

የሰለጠነው የሰው ልጅ ሕሊናው በእውቅት መጥቆ አስገራሚ ታሪክ ሲሰራ ያልሰለጠነውና ያልነቃው ሕሌናስ ምን እየሠራ ነው? መልሱ በምቀኝነትና በተንኮል ራሱን ተብትቦ አስሮ ሳይንቀሳቀስ የዓለም ሕልፈት እየቀረበ ነው። ነብዩ ኢሣያስ ሕሊናቸው ላልነቃ ሰዎች በመጻፍ ቅዱስ በምዕራፍ 44 ቁጥር 15-17 "ሰው እንጨትን ቆርጦ እንጀራ ይ.ጋግርበታል ከእርሱም አምላክ አበጅቶ ይሰግድለታል በፊቱም ተጎንብሶ ይሰግድለታል ይላል።

ቅዱስ ጳውሎስም ውድ ሮሜ ሰዎች በላከው መልዕክት በምዕራፍ 1 ቁጥር 25 - 26" የእግዚአብሔርን እውነት በውሸት ስለ ለውጡ በፈጣሪም ፈንታ የፈጠረውን ስለአመለኩና ስለአገለገሉ ለሚያስንውር ምኞት አሳልፎ ሰጣቸው" ይላል። ያልነቃና የማያስተውል ሕሌና የማይጠቅም ምናምቴ ከንቱ ነገር ራሱን ያስገዛል። ማረጃውን ካራ እንደማያይ እንሰሳ ማለት ነው። ወደ ጥፋት ሲጓዝ አይታየውም።

ሰው መብቱን ከአላወቀና መብቱን ለማስከበር ካልተከራከረ ብልጣብልጦችና ጮሌዎች ምንም እንደማያውቅ እንሰሳ እንደፈረስ ይጋልቧቸዋል እንደ አህያም ይጭኗቸዋል። እንደ ላምም ያልቧቸዋል። እንደ ፍሪዳም ያርዷቸዋል። ለዚህም አንድ ምሳሌ መጥቀስ ይቻላል። 120 የደርግ አባላት የ50 ሚሊዮን ሕዝብን ንብረት የቀሙ፤ ልጆቹን ገለው ሬሣ እየሸጡ ያሰቃዩ፤ ሕዝብ ለመብቱ ባለመታገሉ ነበር። የሚገርመው ደርግ በቀይ ሽብር ያለልዩነት በመደዳ ከጨፈጨፈው ይልቅ በፍርሃት የሞተው በአራት እጥፍ ይበልጣል ተብሏል።

ፍርሃትን ምን አመጣው? ፍርሃት ከንቃት ጉድለት ካለማውቅ ወይም ባለሥልጣንን በማምለክ የሚመጣ ነው። ሟችን ሰው ምፍራት እሳት የሚበላውን እንጨት ከማምልክ ልዩነት የለውም። ሰው ሕሌናው በእግዚአብሔር ቅዱስ መንፈስ ካልተሞላ ባዶ ከሆነ ፍጡርን እኩል አድርጎ ማየት ስለማይችል ሰውነቱ በፍርሃት ስለሚቀልጥ ደፋርና

ቆራት ለመብቱ ተከራካሪ አይሆንም። የፍርሃት ዋና ምንጩ በራስ አለመተማመን ነው። እራሱን ዝቅ የሚያደርግ ሁሉ ተገዢነትን አገልጋይነትን እንጂ ነፃነትና ክብር አይፈልግም።

በ20ኛው ምዕተ ዓመት በአለፉት ሦስት ትውልዶች በኢትዮጵያ ሕዝብ መራራና ጣፋጭ ሕይወት ተፈራርቀውበታል። ሕዝብ የሥልጣን መውጫና መውረጃ ሁኖ ተረግጧል። በመሰላሉ ሲወጡና ሲወርዱ ረግጠውታል። በዴሞክራሲ ሥርዓት በጠቅላላው ሕዝብ ሳይመርጡ ወደ ሥልጣን የወጡት ሁሉ ወደ ሥልጣን ሲወጡ ይቃወሙናል የሚሏቸውን ረግጠው አጥፍተዋል።ሥልጣን በሚወርዱበት ግዚያት ብዙዎቹን ገድልው ለመቃብራቸው ጉዝጓዝ አድርገዋል።

ለምሳሌም ዓፄ ኃይለ ሥላሴ ወደ ሥልጣን የውጡት በልጅ ኢያሱ ሠራዊት መቃብር ላይ መሰላል ሠርተው ነው። ዓፄ ኃይለ ሥላሴ ሂደታቸውን ጨርሰው ወደ ታች ሲወርዱ ባለሥልጣኖቻቸውን ለደርግ እጃችሁን ስጡ እያሉ በትዕዛዝ እጃቸውን አሰጥተው ደርግ ያለፍትሕ ሲረሽናቸው ለመቃብራቸው ጉዝጓዝ አድርጎአቸዋል።

ድርግም በተራው የዓፄ ኃይለ ሥላሴን ሹማምንት በግፍ ገድሎ በመቃብራቸው ላይ መሰላል ሰርቶ ወደ ላይ ውጥቶ ነበር። ይሁን እንጂ ደርግ የወጣበት መሰላል ሒደቱን ጭርሶ ወደ ታች ሲታጠፍ ለውጊያ ያሰለፈውን ግዙፍ ሠራዊት አስጨፍጭፎ የመቃብሩ ጉዝጓዝ አድርጎታል።

ትግራይን አርነት አወጣለሁ የሚለው ተገንጣዩ ወያኔም በደርግ ሠራዊት መቃብር ላይ መሠላል ሰርቶ እንደወጣ በደርግ ዓይነት አወዳደቅ ይወድቃል። በወጡበት መውረድ አለና። በኢትዮጵያ ዴሞክራሲ የሞተ ቢሆንም በማኅበረሰቡ መካከል በጌታና ሎሌ በገባሮችና በባርያዎች መካከል የነበረው ልዩነት በአንድ ግዜ በሥር ነቀል ለውጥ ባይሰበርም በመጠነኛ መሻሻል ሒደቱን ቀጥሏል። በጨዋዎቹና በገባሮቹ መካከል የነበረው ልማዳዊ መናናቅ ከመሠረቱ ጠፋ ባይባልም ሽቀጦችንና የምርት መገልገዮችን የመጋራት መንገድ ከፍቷል።

የነቃው ማኅበረ ሰብ የኮሌጅና የከፍተኛ ትምህርት ቤት ተማሪዎች ከገዥ መደቦች ጋር ምንግዜም የማይጣጣሙ አስቸጋሪ ሁኔታዎች አሉ። ምክንያቱም የገዥ መደቦች ሕዝብ እንዳይደራጅና እንዳይነቃ እየከለከሉ ሕሌናዊ ነፃነቱን እያፈኑ በባርነት ሥርዓት ቀንበር እንጫን የሚሉ ናቸውና።

የኢንዱስትሪ ጥበባት በዓለም አካባቢ ከፍተኛ ሚና ሲጫወት ወደ ኢትዮጵያ ጭላንጭሉ የታዬው ዘግይቶ ነበር። በሥልጣን ላይ የነበረው መንግሥት ሕዝብ እንዳያድግ ስለ ማይፈልግ በመጀመሪያ የገባውን የሲኒማ ሥራ የሠይጣን ሥራ እያሉ ቀኖናውያን ይቃወሙት ነበር። (በመጀመሪያ ሲኒማ የታዬበት ቤት እስከ ዛሬ የሰይጣን ቤት ይባላል።) ማኅበረሰቡ ውሉ አድሮ ግን መልካም ውጤት መስጠቱን ሲያይ ተቀብሎታል።

ተንቆ የቆየው አገር በቀል ስነ ጥበባትም በማኅበረ ሰቡዕ

እየተወደደ በመሔዱ አብዮታዊ ርምጃዎች በዕደ ጥበብ ባለ ሞያዎች (ገባሮች) የነበረውን ንቀትና ጥላቻ እያሻሻለው በመሔዱ የዘር ሐረግ እስከ ስምንት ትውልድ ተቆጥሮ እንከን የለሽ ምርጥ ምርጥ ዘር ተፈላጎ መጋባት እየቀረ፤ ጋብቻው በጥቅም ላይ ያተኮረ ሆነ። በሞያቸው ሠርተው ገንዘብ የሚያፈሩ ቀጥቃጮች (ባለእጅ) ሸማኔዎች ፋቂዎች አንጥረኞችና አገልጋዮች እየተወደዱ በከተማ አካባቢ ካለው ማኅበረሰብ ጋር ተዋሐዱ። የሚገርመው ሥልጣኔ እየገፋ በመግባቱ እንደ ጉድፍ ማጠራቀሚያ (ጋርቤጅ) ይቆጠሩ የነበሩት ወይጠዎች መንጃዎች ዋቶዎችና ፋጋዎች እንደ ሰብአዊ ፍጡር የማይታዩትን እንኳ ማኅበረሰቡ አቅፏቸዋል።

በአንድ በኩል መሠረታዊ የሆኑ ዴሞክራሲያዊ መብቶች እየተፈለጉ በሌላ በኩል የጎሪጥ እየተያዩ ተሰባስቦ በመተባበር የማይታገል ሕዝብ መብቶቹን እንዴት ሊያገኝ ይችላል? በፖለቲካ ውዥንብር እርስ በርስ እየተጠላለፉ እንዱ ሌላውን ሰርጅቶ ለመጣል በመደባባት ወይንም ስም በማጥፋትና በመናናቅ በከንቱ ግዜ ማባከን እንጂ ጥቅም አይገኝበትም።

ቆራጥ አገር ወዳዶች ለፍትሕና ለዴሞክራሲያዊ ሥርዓት ሲታገሉ ነባራዊ ሁኔታውም ሲፈቅድ መልካሙን የትግል አዝመራ ተቀናቃኝ በጎን እየተቋቋመ አጫጥቶታል። ስለዚህም ነው በሕገ ወጥነት ሥልጣን የያዘው በሕዝብና በአገር ላይ አሰቃቂውን ግፍ ለመፈጸም የልብ ልብ ያገኘው።

ተቃዋሚው ኃይል ተሰግምቶ ለብሔራዊ ጥቅሞች የፖለቲካ ፍልሚያውን ቢያካሒድ ኑሮ ቢያንስ የጥፋት ኃይሎች የሚረዱበትን የዕርዳታ ምንጭ በማንጠፍ ማንበርከክ በተቻለ ነበር። ተቃዋሚ ኃይሎች ተሰባስበው የጋራ ግንባር እንዲመሠርቱ ብዙ ሙከራዎች ተደርጎ ባለመሳካቱ ከመካከላቸው አንዱ በርትቶ ተጽዕኖ ካላደረገ በስተቀር እየተነጣጠሉ ከፖለቲካ አሮንቃ ውስጥ ገብቶ ዳክሮ መቅረት ነው።

ዴሞክራሲ በልመና አይመጣም። ቁጭ ብሎ በመለፍለፍም አይገኝም። ዴሞክራሲ የሚመጣው ሕሊናዊ ዝግጅት በማድረግ እየተንቀሳቀሱ የጠላትን የኢኮኖሚ ምንጮች በማንጠፍ በጠላት ካምፕ ውስጥ ገብቶ እርስ በርስ በማተረማመስ በማዋከብ የትግል ጽንሰ ሃሳቦችን ከአላማ ጋር አዛምዶ የፖለቲካ ልብን የወኔን ሞተር ቀስቅሶ መሪመድ ግብን ያፋጥነዋል።

ሕዝብ ፖለቲካዊና ዴሞክራሲያዊ ዋስትና ከሌለው ኤኮኖሚውም ዴሞክራሲ አይኖረውም። የኤኮኖሚው ክፍል በቀጥታ በገዥው መደብ ቁጥጥር ሥር ከዋለ ሠራተኛውን በመናኛ ስጠታዎች እየደለለ ከማኅበረ ሰቡ በማግለል የሠፈውን ሕዝቦች ጥቅሞች ያመከናቸዋል። የሕዝብ ጥቅምና ፍላጎት ሲዳፈን ትልቅ ችግር ይፈጠራል። ሁኔታዎችም ሲመረመሩ የችግሮች ዋነኛ ምክንያት የዴሞክራሲ መታፈን መሆኑ በግልጽ እየታዬ ይሄዳል።

እንዱስትሪና የንግድ ተቋማት የመሳሰሉ የኢኮኖሚ ምንጮች በገዥው መደብና በሽርኮቻቸው ሲያዝ ምናልባት ከሠራተኛው ክፍልም

አንዳንዶቹ እንጥብጣቢ ቢያነርሷቸውም አገሪቱ ሰላምና ፀጥታ አታገኝም። ያልተደላደለ ሚዛን የሌለው ሠፊውን ሕዝብ ያገለለ ኤኮኖሚ ነፋስ እንደሚያወዛውዘው ሽንበቆ ይናጣል። በሥልጣን ላይ ያለው አመራር የግል ጥቅም አሳዳጅ ከሆነ ለሠፊው ሕዝብ ኑሮና ለአገር አቀፍ አስተሳሰቦች ደንታ የሌለው ስለሚሆን ሁለ መናው ይመሰቃቀላል።

በአለፈው ልምድ እንደታዬው ምስል አስቀምጦ በምስለኔዎቹ የተጨቆነውና የታፈነው ሠፊው ሕዝብ ለመብቱ ባለመከራከሩ ነበር። አሁን ደግሞ ይባስ ብሎ ተከታትለው በጠመንጃ አፈሙዝ ሥልጣን የያዙት አምባ ገነን ቡድኖች እያወናበዱና እየዘረፉ ዴሞክራሲን አፍነው ግፍ የሚፈጽሙትን አስወግዶ ትክክለኛውንና እውነተኛውን ዴሞክራሲ ለመተካት አስቀድሞ እያንዳንዱ ሕሊናዊ ዝግጅት ማድረግ ሰብዓዊ ሕጎችን ማወቅ አገር ወዳድነትን በልቡ ጽላት መቅረጽ እስከ ሞት ለዓላማ ታምኖ ቃል ኪዳን መግባት ያስፈልጋል። ስለ ሐቀኝነትና ታማኝነት በትምህርት ቤት ይወሱ ይሆናል። የፍትሕና የነፃነት ብሎም የመብት ሃሳቦች የሚመነጨት ግን ከእውነተኛ ግንዛቤ ከልብ ማሕሌት ነው።

የዓላማ ቀጥተኛነት በስሜት ባሕር ውስጥ አያሰጥምም። የአንድ ጎን አገር ወዳድነትንም (ጎሰኝነትን) አይቀበልም። ሕይወታዊ ግንኙነቱም በትልቅ ኃላፊነት አንድነትን በልቡ መቅረጽ ነው።

አምባ ገነኖች የግል ፋብሪካዎችንና የዕደ ጥበብ ሥራዎችን በማስፋፋት የጦር ኃይል በመገንባት ትልቅነት የሚሰማቸው ግዜ ጠብቆ የሚፈነዳ ፈንጂ በጉያቸው ያስቀምጣሉ። በተግባር እንደታዬው ጨካኝ ሠራዊት ከኃይል ጋር አገናኝተው እሳትና ጭድ በመሆን በልቶ ጠፍቷል። የተራማጅ አገር ወዳዶችን እንቅስቃሴ ያሰናክላሉ አድኃሪ ኃይሎችም ቅጣቸው ጠፍቷል።

በመስታወት ቤት ውስጥ ዘምነው ይኖሩ የነበሩ ነዋይ አምላኪዎችም በሞራል ያልገነቡት ሥር ያልነበረው የሰው ላብ የመጠጠው ተቋማቸው በማታለል በማጭበርበርና በመዝረፍ የተገነባ በመሆኑ ተፈረካክሷል።

መቼም አብሮ የኖረን ውስብስ ችግር በአንድ ግዜ አስወግዶ ዴሞክራሲያዊ ሥርዓትን ለመትከል የዳበረ የሕሊና ማሳ የለም። በሁሉም ዘንድ ያለውን ዕውርነት ለማስወገድ ከተፈለገ ወገብን በድግ አስሮ መንቀሳቀስ ያስፈልጋል።

ማኅበረ ሰቡን አዲስ አድርጎ ፈጥሮ በዕውቀት ለማሳደግ የማኅበረ ሰብ ጥናት መሐንዲሶች በሙሉ ኃይልና ፍላጎት በመስራት በየአንዳንዱ ዜጋ የዴሞክራሲን ችግኝ መትከል ይኖርባቸዋል። በአሁኑ ግዜ የዴሞክራሲ ችግኝ የሚፋፋብትን የሕሊና ማሳ አለስልሶ በቅድሚያ ማዘጋጀት ግድ ይላል።

ማኅበረ ሰቡን በዴሞክራሲ አንጾ በዕውቀት ገንብቶ የመብቱ ጌታ ለማድረግ በእውነተኛው ሳይንሳዊ እምርታዎች ማራመድ የምሁራንና የአገር ወዳዶች ቀዳሚ ተግባር ነው። ቀደም ብሎ አገር ወዳዶች ሕዝቡን ለመብቱ እንዲንቀሳቀስ መገፋፋትን ዓይነተኛ ዓላማ አድርገው የተንቀሳቀሱ ብዙ መሰናክል እየገጠማቸው እስከ ሕይወታቸው ፍጻሜ እንደ ታገሉት፤ አሁንም ለሕዝብ ዴሞክራሲያዊ

መብቶች ቆመናል የሚሉ ሁሉ ተስፋ ሳይቆርጡ በመታገል በአድኅሮት ኃይላት ላይ በመራመድ ሠፊውን ሕዝብ በሥልጣን ዙፋን ላይ ማስቀመጥ ይጠበቅባቸዋል።

የዴሞክራሲ ጽንሰ ሃሳቦች ሁሉንም እኩል የሚያስተናግድና የሚያሳትፍ የሁሉንም መብት የሚያስከብር በመሆኑ ቢያንስ ቢያንስ ስብዕናን ለማወቅ ይርዳል። ሠራተኛውም ለዴሞክራሲ አወንታዊ መልስ መስጠት የሚችለው ችግሩን በሠፊው እንዲያውቅ ሲደረግ ነው። እያንዳንዱ ለመብቱ እንዲንቀሳቀስ አስቀድሞ ዓይኑን የጋረደውን ውረግርግ (ካተራክት) ገፍፎ መጣል አለበት።

ከሰውነት ጋር አብሮ የተፈጠረን መብት ከሰውነት ላይ ተገፍፎ ሲወሰድ ዝም ብሎ መስጠት ምን ይባላል? ከዓለማወቅ ከግንዛቤና ከማስተዋል ጉድለት ነው። ያለ ትምህርት ዴሞክራሲ ያለ ዴሞክራሲ ትምህርት ሊኖር ስለማይችል ትምህርትና ዴሞክራሲ እንደሥጋና ደም ተዋሕደው እየተደጋገፉ ካልሠሩ ሁሉም ነገር ይኮላሻል።

በመንግሥት ሥልጣን ላይ የወጡ ወንጀለኞች ስለሆኑ ዴሞክራሲያዊ ሥርዓትና ፍትሕን ይፈራሉ። ሠፊው ሕዝብ በተስፋ ይጠብቃቸው የነበሩትን የዴሞክራሲያዊ ሥርዓትንና የፍትሕ አዝመራን ተባይ ሁነው ወንጀለኞች አጥፍተዋቸዋል።

የገዥ መደቦች የራሳቸውን ግላዊ ፍላጎት ከማርካት በስተቀር የማኅበረ ሰቡን ችግር ከመሸከም ይልቅ ማሸከምን፤ ቁስሉን ከመፈወስ ይልቅ ማቁሰልን፤ በረኃብ አለንጋ መግረፍን፤ የነቃውን ለማስተኛት የዓወቀውን ለማደንቆር ጥበበኞች ናቸው።

ማኅበረ ሰቡን አንቀሳቃሽ ሞተር ምሁር ነው። ምሁር የብርሃን ጎዳናም ነው። ያለምሁር መሪነት ዴሞክራሲያዊ ማኅበረሰብ ለመገንባት አይቻልም። ያለፈው ሥርዓት የፈለፈላቸው መሪዎች ዴሞክራሲን ለራሳቸው ተከፋፍለው በመያዝ ሠፊውን ሕዝብ በድንቁርና ዘግተውታል። ሰው ሠራሽ አጉራዎችንም ጥሶ በማለፍ ወደ ዴሞክራሲ ለመድረስ በሰዎች መካከል ያለው መከፋፈልም ተጨማሪ መሰናክል ሁኖ ቆይቷል።

በስነ መለኮት ትምህርት በግብረገብ ያልተገራን በአቢዮታዊ ሠሪፍ ከሞራል ጋር ፊት ለፊት በማገናኘት ሳይንሳዊ አቅጣጫን በማስያዝ ግትልትል ሽቀን ተሸክሞ ከመቅበዝበዝ ያድናል።

ያልነቃ ሰው ራሱን በራሱ ከሚያጠቃው ይበልጥ ሌላ አያጠቃውም። ሰው ሁለት ዓይን የተሠራለት በአንድ ዓይን ራሱን አይቶ ኑሮውን እንዲያስተካክልበት ነው። በሁለተኛው ዓይኑ ሌላውን አይቶ የሚረዳበት ሲሆን፤ በሁለቱም ራሱን ብቻ የሚያይበት ከሆነ ግን ተፃራሪ ስለሚበዛበት ሁለቱንም ያጣል።

በአእምሮ የሚመላለስና የሚያሰላስል ሰው ወደፊት በመጓዝ ወይስ ወደ ኋላ መራመድ ወይስ በመዳህ ላይ ነኝ ብሎ ራሱን ጠይቆ ያስተካክላል። በአሁኑ ግዜ በአስተሳሰብና አመለካከት ጉድለት በሺታ አመንጭና ተሸካሚ ማኅበረሰቡ ነው። ከመካከሉ የወጡ ወንበዴዎችን ከመቃወም ይልቅ አቅፎ ይዟል። በአገርና በሕዝብ ላይ በአንደበት ሊገለጽ የማይቻለውን አሰቃቂ ግፍ ሲፈጽሙም ተሸክሟቸዋል።

ለ፡ <u>ትምህርት ለሠፊው ሕዝብ</u>

ቅድመ ሳይንስና ቴክኖሎጅ ጥበባት መከሰት ትምህርት ሃይማኖትን መሠረት አድርጎ ተጉዟል። ባህሎችንና ልማዶችን ተመርኩዞ ያደገው ስነ ጥበብ ቀስ በቀስ በሒደት ወደ ማኅበራዊ አገልግሎት እየተለወጠ ሔዶ ድንቅና ግሩም የሆኑ የኢንዱስትሪ ጥበባት ከፍተኛ ሚና እየተጫወቱ መልካም ውጤት በመስጠቱ ለብዙ ዓመታት የተሠራበትን ነባሩን ልማድ በማሻሻል መራመድ ተችሏል።

ወደ አዲሱ ለመራመድ አሮጌው መንደርደሪያ ነውና ሁሉንም በየመልኩ ካስተናገዱት በአሮጌውና በአዲሱ መካከል ቅራኔ አይኖርም። ማኅበረ ሰቡን ማስተማር የማይወድቅ ኃይል መገንባት ነው። ማኅበረ ሰቡን በአዲስ መልክ አደራጅቶ ብቁ ዜጋ እንዲሆን አድርጎ ማነጽ ሕይወት ያለው መብት መስጠት ነው። ሳይንሳዊ ሐቁም ይኸው ነው።

በሥልጣን ላይ ያለ መንግሥት ሕዝብ እንዲደራጅና እንዲነቃ ምን ጊዜም አይፈልግም። በዚህም ምክንያት ወጣቶችን በአገር ፍቅር ኮትኩቶ ለማሳደግና ለማስተማር በጣም አስቸጋሪ ሁኖ ቆይቷል። ይህ ዓይነቱ ተጽዕኖ ላለበት ሕዝብ የብርሃን ጭላንጭል ለማስገባት አንዳንድ አገር ወዳዶች ሕሌናቸው አስገድዷቸው ቀጥታ ባልሆነ መንገድ (በሕቡዕ) ለመቀስቀስ ተገድደው ባደረጉት ሙከራ የማይናቅ ውጤት አስገኝተዋል።

ፊደል ካልተገጣጠመ ድምፅ መስጠት እንደማይችል፣ እንዲሁም ሰው አንዱ ሕይወት ከሌላው ሕይወት ጋር ባለ መያያዙ የስቃይ ሰለባ ሁኖ ቆይቷል። ወደ ፊት ግን የትምህርቱ አሰጣጥ ዘዴ ሁለመናን አያይዞ በመገጣጠም ኅብረታዊ ኃይልን በሚገነባ ላይ የተመሠረተ ሊሆን ይገባዋል።

በዚህ በ20ኛው ምዕተ ዓመት መገባደጃ አስፈላጊ ያልሆኑ የወጣቶችን አእምሮ የሚበክሉ መርዛም ስብከቶች ተነዝተዋል። ከአገር ወዳድነት ይልቅ ያገር ጠላትነትን፣ ከኅብረት ይልቅ መነጣጠልን፣ በራስ ታሪክና ነፃነት ከመመካት ይልቅ በባዕዳን ታሪክ መመካት (የቅኝ ገዥን ታሪክ እንደራስ ታሪክ አድርጎ መውሰድ) የመሳሰሉትን የሚያስተምሩ አንዳንድ ጎጠኛ ባንዳ መምህራን መከሰታቸው አልቀረም።

እነዚያ በሬ ወለደ ታሪክ የሚያስተምሩ ወደ ጥፋት የሚመሩ በማኅበረ ሰቡ የተናቁ ጉድለት ያለባቸው ናቸው። ያን በጋርዮሽ የኖረ ማኅበረ ሰብን የተበቀልን እየመሰላቸው ማንኛውንም እያጣመሙና እያወላገዱ በማስተማር የውጣቶችን አእምሮ በመጥፎ የቀረጹ አያሌ ናቸው። በተለይም በውጭ አገር ሚሲዮን ትምህርት ቤት የሚሰጠው ትምህርት በጎሣና ነገድ ከፋፋይ ነው።

ወጣቱ ትውልድ ነባሩን ሥርዓተ ትምህርት መንደርደሪያ ካላደረገ በስተቀር የአገር ፍቅር ስሜት ሊኖረው አይችልም። ባዕዳን ሚሲዮናውያን መምህራን ያሰለጠኗቸው ጎሰኛ መምህራን የሚያተኩሩት በዘር በጎሣና በቋንቋ በመከፋፈል ላይ በመሆኑ መጠላላትንና መጨቋቆንን በግልጽ እያሳዩ ነው። ይህኑ በኢትዮጵያ ላይ የተከሰተ ከፋፋይ ሥርዓተ ትምህርት ለማስወገድ ከፍተኛ ጥናት በማድረግ ፈዋሽ መፍትሔ ካልተደረገ በአገሪቱ ብርቱ ችግር ይፈጠራል።

የችግሮቹ ሁሉ ምንጮች የጎሰኝነት ትምህርት በመሆኑ ይኸነኑ ተላላፊ ጎሣዊ በሽታ አስወግዶ በመቃብሩ ላይ እውነተኛውን ኢትዮጵያዊ ትምህርት መትከል ያስፈልጋል።

በኢትዮጵያ በተወሰኑ ክፍሎች ኮሌጆችና ከፍተኛ ትምህርት ቤቶች ተቋቁመዋል። ይሁን እንጂ በአገሪቱ እኩል የተዳረሱ አይደሉም። በደቡብ የአገሪቱ ክፍል ማጂንና ገለብን በመሳሰሉ ከፍላት አገር እስከ ዛሬ የትምህርት ፋና አልታዩባቸውም። በዚህ ሳይንሳዊ ዘመን በጨለማ ውስጥ ተዳፍነው በአሳዛኝ ሁኔታ ይገኛሉ። የትምህርት ቋንቋና የመኪና ጩኸት ያልሰማ ጆሮ የሚገኘው ዳር አገር ተብለው በሚጠሩት ደቡባዊው ክፍል ነው። እነዚያን ንጹህ ያልተከለሱና ያልተበረዙ ዜጎች በዘመናዊ ዕውቀት ማራመድ ትክክለኛ ሰብአዊነት ስለሆነ ምሁራን ፊታቸውን ወደዚያ ሊያዙሩ ይገባል። ምንም እንኳ የጥፋቱን መደብል ተሸካሚው በመንግሥት ሥልጣን ያሉ የነበሩ መሪዎች ቢሆኑም፣ በከፊልም ቢሆን ምሁራንን በኃላፊነት የሚያስጠይቁ ናቸው።

ተገንጣዩ ሕዝባዊ ወያኔ ሓርነት ትግራይ በትምህርት ሳይቀር ልዩነት እያደረገ ነው። በትግራይ እስከ 12ኛ ክፍል የመማር ግዴታ ሲወሰን በሌሎች ክፍላት አገር በ10ኛ ክፍል ወስኗል። በትግራይ ክፍለ አገር በኮምፒዩተር ትምህርት ሲሰጥ በሌሎች ክፍላት አገር በቂ የመማርያ መጽሐፍት እንኳ የለም። ወያኔ በዕውቀት ላይም ገደብ እያደረገ ድንቁርናን እያስፋፋ ነው።

ወያኔ "የትግራይ ሕዝብ አርነት ግንባር (T.P.L.F) የሚለውን ስሙን ለውጠ (ሕዝባዊ ወያኔ ሓርነት ትግራይ ሕ.ወ.ሐ.ት) ብሎ ሰይሟል። ወያኔ ብሎ የጨመረው ቃል በትክክል የዓመፅ ግብሩን የሚገልጽ ነው። "ሓርነት ትግራይ" የሚለው ቃል ግን ከማን አርነት እንደሚወጣ አያውቀውም። ኢትዮጵያ የማን ሁና ነው አርነት የሚወጣ? ትግራይስ ኢትዮጵያ ካልሆነች ማነው ኢትዮጵያዊ? አዬ ሞኙ ጅሉ ወያኔ እንዴት ሰው ራሱን በራሱ ይክዳል። ትምህርት የበደለው ወያኔ ራሱ የፈጠረው የጎሣ መቅሰፍት ወደ አንጠሮጠስ ሳያወርደው መቼም አይቀርም።

ወያኔ በጽንሰ ሃሳብ መሠረት ወደ ፊት እየተራመዱ ነው ይላል። ሐቁ ግን በየቀኑ የኋሊት እየሔደ ነው። በግብረ ገብ ትምህርት ያልታነጸው ወያኔ በዚያው ባለው ጠባብ አመለካከቱ ርኅራኄ አልፈጠረበትም። ወያኔ በትምህርት ዓይኑን ባለ መክፈቱ ከራሱና ከመንደሩ አልፎ እንዳያይ ዳፍንት ጋርዶታል።

ማኅበረ ሰቡ ልጆቹን በኢትዮጵያዊነት በአገር ፍቅር በግብረ ገብ ኮትኩቶ ካሳሳደገ ጠላት ይሆኑበታል። እውነተኛ የኑሮ ዋስትናም ሊኖረው አይችልም። ማኅበረ ሰቡዕ ጭዋነትን አትንኩኝ ባይነትን ኢትዮጵያዊነት ኩሩ መንፈስን ሠፊ አመለካከትንና ትልቅነትን፣ነፃነት ባህልንና ታሪክን እየጋተ ካሳሳደገ ስንዴ ዘርቶ እንክርዳድ ማምረት ይሆንበታል።

እየበዛ በመሔድ ላይ ያለው የጥፋት ፋብሪካ ምንጩ ከፈረንጅና ከዓረብ ባህል ነው። ታዲያ የጥፋት ምንጭን ለማንጠፍ የባዕዳን ባህል ተቀጽላ የሆኑትን በማስወገድ ከአምስት ሺህ ዓመታት ጀምሮ ሲያያዝ የመጣን የራስን የነፃነት ቅርስና የማንነት መታወቂያ የሆነውን እንክን የለሹን አገራዊ ባህል ማስተማር የሕልውና ጉዳይ ያስገድዳል።

ቀደምት ኢትዮጵያዊያን አበው ፊታቸውን ወደ ምሥራቅ እንጂ ወደ ሰሜንና ምዕራብ አዙረው አያውቁም። መጽሐፉም

ፊታችሁን ወደ ምሥራቅ አዙሩ የሚለው ተመልከት ዓላማህን ተከተል ባህልህን የሚል መሆኑም መዘንጋት የለበትም፡፡

በዚህ በ20ኛው ምዕተ ዓመት ለማመን አስቸጋሪ የሆኑ ድርጊቶች መከሰታቸው ነው፡፡ ከምሁራንና ከሃይማኖት መሪዎች መካከል በዘር የሚያመልኩ በቋንቋ የሚሰግዱ የጎሳ ድርጅት አባሎች አሉ መባሉ ነው፡፡ ይህን ዓይነት ጀሮ ሊሰማው የማይገባ ነው፡፡ ምክንያቱም ምሁር ማለት ዓለምን በአንድ ቅርጫት ውስጥ አስቀምጦ አንድ አድርጎ የሚያይ ሠፊ አመለካከትና አስተሳሰብ ያለው በመሆኑ ነው፡፡

ምናልባት አፍሪቃዊ ምሁር ሕሊናውን ቢያጠበው እንኳ በአፍሪቃዊነት ቢከልለው እንደ ከዋሚ ንክሩማ አፍሪቃን አንድ አድርጎ ያያል እንጂ አፍሪቃን በቋንቋና ጎሣ በጎጥ አይከፋፍልም፡፡ አፍሪቃዊ ምሁር የአፍሪቃ ጠላት ማነው ብሎ በመጠየቅ ያለፈውን ታሪክ መነሻ በማድረግ አሁን ያለውን ታሪክ ሲያበጥር ያፍሪቃ ዋና ጠላት ዓረብና የምዕራብ አውሮጳ አገሮች መሆናቸውን በቀላሉ ይረዳል፡፡

1. የአፍሪቃ ሰሜናዊ ክፍልን የዓረብ በዳዊን ወርሮ አፍሪቃዊያንን አጥፍቶ መሬታቸውን ይዞ አፍሪቃዊ ባህልን አጥፍቶ መላው አፍሪቃን የዓረብ ባህል ሸቀጥ ተሸካሚ ማድረጉን በቀላሉ መገንዘብ ይችላል፡፡

2. ምዕራብ አውሮፓ አገሮች አብዛኛውን የአፍሪቃ ክፍል ወርረው ምድሪቱን በቅኝ ከመግዛታቸው አልፎ አፍሪቃዊ ባሕልንም ጭምር ወርረው የእነርሱን ባህል ተሸካሚ በማድረግ አንግሎፎን እና ፍራንስፎ የሚል ቅጽል ስም ሰጥተዋቸዋል፡፡ ይህ የአፍሪቃውነትን ምንነት ማጥፋት ማለት ነው፡፡ እንግዲህ አፍሪቃዊ ምሁር ማለት አፍሪቃን በጎሣና በቋንቋ ከመሸንሸን አልፎ ዓይናቹ በአፍሪቃ ጠላቶች ላይ ያተኩራል ማለት ነው፡፡

በአጠቃላይ አፍሪቃዊ ምሁር አፍሪቃ እንዳትጠፋ ሕልውናዋን ይዛ እንድትኖር ሕሊናውን አስፍቶ እነ ከዋሚ ንክሩማ አቅደውት የነበረውን "ፓን አፍሪካኒዝም" በአዲስ መልክና ቅርፅ አፍሪቃውያንን ለማዋቀር ይጥራል እንጂ አፍሪቃውያንን ያውም የአንድ አገር ዜጎችን በጎሣና ቋንቋ የሚከፋፍል ምሁር አይደለም፡፡ በተለይም የጥቁር ዘር የማንነት መታወቂያ የሁለመናቸው መገኛ የታሪካቸው መነሻ የሆነች ኢትዮጵያን በጎሣና ቋንቋ የጎጥ መንግሥት ለማቋቋም የሚሯሯጡ ምሁራን ሳይሆኑ አእምሮአቸው የተዘጋ ከዳተኞች ናቸው፡፡

ሐ፡ <u>የሃይማኖት መሪዎች</u>

የሃይማኖት መሪ በእግዚአብሔር ወኪልነቱ ለሁሉም ፍጡር እንደፀሐይ እኩል ብርሃን የሚሰጥ፣ እንደ አክስጃን /አየር/ ለሁሉም እኩል የሕይወት እስትንፋስ የሚሰጥ፣ እንደ መሬት ሁሉን እኩል የሚሸከም፣ ለሁሉም ያለ አድልዎ እኩል የሚያስብ ማለት ነው፡፡ ሃይማኖት በጎሣና ቋንቋ የማይከለል በአገርና በአህጉር የማይገታ ድንበር የለሽ በወገንና በዘመድ የማይለወጥ ሥልጣን የማያግደው ሲሆን፣ አንዳንድ የሃይማኖት መሪዎች ልዩነት ሲያደርጉ ተስተውሏል፡፡ ለምሳሌም በክርስቲያኑ ማኅበረ ሰብ ውስጥ ለእግዚአብሔር ሁለመናውን ሰጥቶ ለማገልገል ሲፈልግ ይመኩሳል፡፡ መኩሴ ማለት ሞተ ከዚህ

ዓለም የለም ተብሎ እንደ ሞተ ሰው ተገንዞ ይመነኩሳል፡፡ አንድ ሰው ከመነኮሰ በኋላ ከዓለማዊ ኑሮ ጋር ግንኙነት የለውም፡፡ አይነግድም ገንዘብ አያፈራም፡፡ አይከስ አይከሰስ በገዳማት ተወስኖ በብህትውና ይኖራል እንጂ፡፡ ከዚያ አልፎ ገንዘብ አሳዳጅ ከሆነ መነኩሴ አይደለም፡፡

አንድ ኤርትራዊ ደጃዝማች " የጠፋ ሰይጣንን ከመነኩሴ ቆብ ፈልገው" ብለዋል ሲሉ ሰምቼ አባባሉን በብርቱ እቃወመው ነበር፡፡ አሁን በቅርቡ ወደ ውጭ ከተሰደዱት መነኮሳት ከዚያም በላይ ሥልጣን ካላቸው ውስጥ ከስንዴ ውስጥ እንክርዳድ እንደሚገኝ አንዳንዶች ከምንኩስና ምግባር ውጭ በመሆን ለነዋይ ከማኅብደድ አልፈው ምዕመናኑን በጎሣና በዘር ሲከፋፍሉ በማዬቴ የደጃዝማቹን አባባል እንድመራመረው አድርጎኛል፡፡ እቴጌ ምንትዋብ " ሳጥናኤል ሚስት አለው ወይ? ብለው ላቀረቡት ጥያቄ ሳጥናኤል እኮ ሚስት የለውም ተረግሞ ነው እንጂ መልአክ እኮ ነው፡፡ የሚል መልስ ቢሰጣቸው፣ "ታዲያ ሳጥናኤል ሚስት ከሌለው ደብተራን ማን ወለደው" አሉ፡፡ ከተባለው ጋር ይህም ተመሳሳይነት ያለው በመሆኑ አባባሉን ይጋራዋል፡፡

በእስልምናውም በኅብረተሰብ ውስጥ የዚሁ የልዩነት ተመሳሳይነት ይንጸባረቃል፡፡ ቅዱስ ጦርነት(ጀሃድ) በሚሉት በጣም በተሳሳተ ፍልስፍና ይመሩበታል፡፡ እስላም ያልሆነውን የገደለ ገነት (ጀነት) ይገባል ይላሉ፡፡ በአንድ በኩል ማንኛውንም ፍጡር እግዚአብሔር ፈጠረው ብለው ያምናሉ፡፡ በሌላ በኩል ደግሞ እግዚአሔር የፈጠረውን የገደለ ይጸድቃል ይላሉ፡፡ እግዚአብሔር የፈጠረውን መግደል እንዴት ሊያጸድቅ ይችላል? በእግዚአብሔር ዘንድ እስላሙም ክርስቲያኑም ኢ. አማኒያኑም እኩል ነው፡፡ የዕውቀት ጉድለት ካልሆነ በስተቀር ሰው ሰው ነው፡፡ ሃይማኖት ሌላ ነው፡፡ ሰው በሰውነቱ ይከበራል ሃይማኖት ለአመኑበት ብቻ ይውላል፡፡

አንድ ድኃ ምስኪን እስላሙን ምዕዋት ቢጠይቀው ክርስቲያን መሆኑን ካወቀ አይመጸውተውም፡፡ ከአሥር አንድ የምናወጣው አስራት ለእስልምና አማኞች ብቻ የሚሰጥ እንጂ ለክርስቲያን አይሰጥም የሚሉ አሉ፡፡ ይህ የንቃት የማስተዋል ጉድለት ካልሆነ በስተቀር የእግዚአሔር የሆነ ሁሉ ለሁሉም መዳረስ ነበረበት፡፡ ደግነቱ ለሁለቱም የሃይማኖት መሪዎች ክርስቲያኑንና እስላሙን በምግብ እንዳይገናኙ አድርገው ያራራቁት ስለሆነ ልዩነቱ አይታወቅም፡፡

በአጠቃላይ መልኩ ሲታይ በኢትዮጵያ የተካሔደውን የእርስ በርስ ጦርነት ያላቋረጠ ሬኃብንና በሺታን ኅሰኝነትንና ተገንጣይነትን የፈለፈለ የትምህርትና የዕውቀት ጉድለት መሆኑ አንድና ሁለት የሚባል አይደለም፡፡ ብዙ ጀግኖች የነበሩባት ታላቂቱ ከተማ አዲስ አበባ ዓርበኞች ጠፍተው ወና የሆነች ወኔ ገንቢ ያገር ፍቅር ትምህርት ባለ መስጠቱ መሆኑን የሚከድ የለም፡፡ ማኅበረ ሰቡ በዴሞክራሲያዊ ሥርዓት በአገር ፍቅር ትምህርት ታንጾ ካልተደራጀ በስተቀር ሕሊናው ተሰልቦ እንደ አለ ሊቆጠር አይችልም፡፡

<u>መፍትሔዎች!</u>

ለሁሉም ነገር መነሻና መድረሻ አለው፡፡ እርሾው ደኅና ከሆነ ሊጡም ደኅና ይሆናል " እርሾው የተበላሸ ከሆነ ሊጡም ይበላሻል "

ተብሏል፡፡ ሁሉም ነገር ከውጥኑ ከመነሻው ነው፡፡ መነሻው ካማረ መድረሻውም ያምራል፡፡

ወላጆች ጥሩ አገር ወዳዶች ከሆኑ ልጆቻቸውን በግብረገ ገብ ትምህርት እንጸው ያሳድጓቸዋል፡፡ ወላጆች በመጥፎ ነገር ተበክለው ሥርዓት አልባ ከሆኑ ልጆቻቸውም የነርሱን ጠባይ ይዘው ስለሚያድጉ ጠባዩ ብልሹ ይሆናሉ፡፡ በመንግሥት ደረጃም እንደዚሁ ነው፡፡ ሚኒስትር ማለት እንደ መዝገበ ቃላት ትርጉም አገልጋይ (SERVANT) ማለት ነው፡፡ ለሕዝብ ማገልገሉን ትቶ ሕዝብ እርሱን እንዲያገለግል ከአደረገ በሥልጣኑ የባለገ ወንበዴ ነበር ማለት ነው፡፡

እንግዲህ በመሪነት ላይ የነበሩ ባለሥልጣኖች በመባለጋቸው ሕዝቡ ባልጓል፡፡ መንግሥት ሒዶ መንግሥት ቢተካም ያ ብልሹ አመራር አብሮ ተላልፎአል፡፡ ምን ዓቢዮት ቢካሔድም ጠርቶ አይጠራም፡፡ ለሁሉም ችግሮች መንስዔው የንቃተ ሕሊና ጉድለት ነው፡፡ በሥርዓት አለመታረቅ ነው፡፡ ሕሊናቸው ባለ መንቃቱ በቅርብም ሆነ በሩቅ የሚያስከትለውን አደጋ አላስተዋሉትም፡፡ ክፉ ሥራቸው መልካም እየመሠላቸው ቀጥለውበታል፡፡ የባለሥልጣንን ክፉ ቀምበር ተሸክሞ የሚሰቃዩው ሕዝብም እንደ ገዥዎች ተመሣሣይ የንቃት ጉድለት ያለበት በመሆኑ የተጫነበትን የግፍ ቀምበር ለማስወገድ አልጣረም፡፡ የግፍ ሥራቸው ነገ ከነገ ወዲያ በእነርሱ ላይ ተመልሶ የሚመጣባቸው መሆኑን ፈጽሞ ስለማያስተውሉት እስከ ግብዓተ መሬት በግፍ ሥራቸው ቀጥለውበታል፡፡ ግፍ አድራጊዎች የዓፄው እና የደርግ ባለ ሥልጣኖች የግፉን ጽዋ ጨልጠውታል፡፡ በቤተሰቦቻቸው ላይ ከባድ ጉዳት ደርሶ ታይቷል፡፡ እነዚህም የግፍ ቀምበር ተሸካሚዎች መብታቸውን ሳያስከብሩ ያገዛዙን የግፍ ቀምበር እንደተሸከሙ ወደ መቃብራቸው ወርደዋል፡፡ ለልጆቻቸውም እንደ ሃብት ያወረሱት የጭቆና ቀምበርና የግፍ ጽዋን መጨለጥ ነው፡፡

እንግዲህ ጨቋኝነትና በዝባዥነት ከመንግሥት ወደ መንግሥት እየተወራረሰ የተላለፈው የጭቆናን የብዝበዛን ሥርዓት ዛሬ ደግሞ ለወያኔ ተላልፎለት በከፋ መልኩ በመቀጠሉ የግፍን ድርጊት ለማስወገድ አገር ወዳዶች በቆራጥነት ታጥቀው በመነሳት ማንኛውንም ስብዕና የሚነጹ ነገሮችን ከሥሩ ነቅሎ በመጣል ሕዝቡን እርነት ለማውጣት ከፍተኛ ጥረት ሊያደርጉ ይገባቸዋል፡፡

ምሁራን የሕዝብ ውክልና ኖራቸው አልኖራቸው ለፍትሕና ለትክክለኛ ሕዝባዊ ሥርዓት በጥብቅና ለመቆም ሞያቸው ያስገድዳቸዋል፡፡ ምሁር ማለት በንቃቱ ላይ ገደብ የማያደርግ እንደ ብርሃን ለሁሉም የሚያበራ እንደ አየር (Oxygen) እኩል እስትንፋስ የሚሰጥ ተራራ የማይጋርደው ውቅያኖስ የማይገታው የጠመንጃ አፈሙዝ የማይለጉመው በመሆኑ፤ ለመላው ሕዝብ መብት የመቆም ኃላፊነት አለበት፡፡

አንድ ሰው ተምሮ የሊቅነትና የሊቀ ሊቃውንትነት (ማስትሬትና ዶክትሬት) ከፍተኛ የፍልስፍና ማዕረግ እያለው ዕውቀቱን ለተገቢው ሥራ ለሠፈው ሕዝብ ጥቅም ካላዋለው በንቃቱ ላይ ገደብ በማድረግ የምሁርነት ማዕረጉን በድከመቱ ገፈፈው ማለት ነው፡፡ በሌላ አባባል ጥይት የሌለው ጠመንጃ ሳይሆን በምሁርነት ያገኘው ዕውቀቱ ጠብመንጃ ልሳኑ ጥይት ሁኖ ሰብአዊ አውሬዎችን መምታት

ይገባዋል፡፡

እውነተኛ ምሁር የአእምሮ ኃይል አለውና የሕዝብን ሕይወት ይፈጥራል፡፡ ምሁር ማለት እኮ ከአውሬነት ወይም ከእንሰሳት የተላቀቀ ዓዋቂ ልዕለ አዕምሮ ያለው አስተዋይ ማለት ነው፡፡ ሕዝብ እየተቆላ እንደ ተልባ ሲንጫጫ ድምፅ ያላሰማ ምሁር ከወንጀለኞች ጋር እንደ ተባበረ ተቆጥሮ የምሁርነት ማዕረጉን ያሳጣዋል፡፡

የምሁር ዓይኖች የሚያተኩሩት የግፍ ድርጊት በሚፈጸምባቸው፤ በኢኮኖሚና በማኅበራዊ ጉዳዮች አድልዎ በሚደረጉባቸው ላይ የማያተኩር ከሆነ ማኅበረ ሰቡ ካብ አይገባ ድንጋይ ብሎ ይጥለዋል፡፡ ምሁር ደንቆሮውን ጨለማ አስወግዶ እንደ ፀሐይ ለሁሉም እኩል ብርሃን ሰጭ መሆን ነው ያለበት፡፡

ምሁር ጨለማውን ድንቁርናን በዕውቀት ጨረር እየገፉ ለማጥፋት የጌትነትና የአለቃነት ሥልጣን አለው፡፡ በአንፃሩም ሕዝብን በጥበብና ሥልጣኔ በብርሃን የመምራት ግዴታና ኃላፊነት አለበት፡፡

ምሁር በምሁርነት ግዴታዎቹ መሠረት እውነትንና ታማኝነትን እኩልነትንና ወንድማማችነትን ፍቅርንና ቸርነትን ሰላምንና ርኅራኄን ነፃነትንና በራስ መመካትን የመሳሰሉትን በሕዝብ ሕሌና ዘርቶ መብትን አምርቶ ማስታቀፍ ከተማባሮቹ ዋነኛው መሆኑ ሊዘነጋ አይገባም፡፡

ለኢትዮጵያ ምሁራን የምመኝላቸው፤ በአንዳንድ አገሮች የተከሰቱ እውነተኛ ምሁራን የደንቆሮውን ጨለማ ሠራዊት ጎሰኝነትንና ዘረኝነትን ከፋትና ጨካኔን ቅንዓትንና ምቀኝነትን ማን አህሎኝነትንና ከማን አንሼነትን ትዕቢትንና ምቀኝነትን ለባዕዳን አጎብዳጅነትንና ሎሌነትን ልክስክስንነትንና ወራዳነትን በቋንቋና በሃይማኖት ከፋፋይነትን ተዋግተው ድል አድርገው ከአገራቸው እንደ አስወጡት እንዲሁም የኢትዮጵያ ምሁራን እነዚህኑ የተጠቀሱትን የድንቁርና ሠራዊት ታግለው ከአገራቸው አስወጥተው ሕዝብን ነፃ እንዲያደርጉ ነው፡፡

ቋንቋ የሃሳብ መግለጫ መሣርያ እንጂ የዘር መለያ ባለመሆኑ መሬትም የይዞታ እንጂ በዘር የመለያያ አይደለም፡፡ አገርም የተለያዩ ብሔረ ሰቦችና ነገዶች የሚኖሩባት መሆኑን ዝቅተኛ ዕውቀት ያላቸው ሁሉ የሚያውቁት ሲሆን በራሳቸው ምንነት የማይተማመኑ የማኅበራዊ ኑሮ ራዕይ የሌላቸው አንድን ሕዝብ በዘርና ጎሣ የሚለያዩትን ግብዞች ማንነታቸውን የሚያዩበት መስታወት ምሁራን በተለይ የታሪክ ሰዎች መስጠት ይገባቸዋል፡፡ ይህ ካልሆነ ምንግዜም ሰላምና ፀጥታ ሊኖር አይችልም፡፡

በመንግሥት ሥልጣን ላይ የነበሩ መሪዎችም ሆነ የፖለቲካ ድርጅት መሪዎች የዘር ማምለኪያ ጣዖቶች አይደሉም፡፡ ዮሐንስ ሲነሳ ትግሬው፤ ቴዎድሮስ ሲነሳ ጎንደሬው፤ ምኒልክና ኃይለ ሥላሴ ሲነሱ ሸዋ፤ ኮምዩኒስት ሲነሳ ኢሠፓ፤ ወያኔ ሲነሳ ትግሬው፤ አነግ ሲነሳ ኦሮሞው፤ መላው አማራ ሲነሳ አማራው ካኮረፈ አንድነትና ሰላም ሊኖር አይችልም፡፡

የመንግሥትና የፖለቲካ ድርጀቶች መሪዎችን ከሕዝብ ነጥሎ ማዬት የተገባ ነው፡፡ ለምሳሌ ያለፉት ንግሥታት በዙሪያቸው ለተከለከሉ መኳንንትና ሎሌዎቻቸው እንጅ ለሕዝብ ደንታ አልነበራቸውም፡፡ እንዲሁም ወያኔ ለአባሎቹ እንጂ ለሠፈው ሕዝብ

የሰጠው ጥቅም የለም፡፡ እንዲያውም ወያኔ ይባስ ብሎ በሠፈው ሕዝብ ላይ ቀምበር ጭኖ ከማሰቃዩቱም በላይ የሕዝብን ሃብት እየዘረፈ አደኃይቶታል፡፡

ሕዝብ ራሱን አደራጅቶ እየሠራ ሃብት በማፍራት ቤተሰብ ለመገንባት ሕጋዊ መብት ያለው መሆኑን ቢያውቅም፣ ታላቂቱንና ዝነኛይቱን አገር ከፋፍሎ መቸርቸር በኢትዮጵያ ጠላቶች የተሸለሙ ጎጠኞች ከጉያው ተሸጉጠው ኑሮውን ሁሉ አሰነካክለውበታል፡፡ የዲሞክራሲን ተስፋም አጨልሞታል፡፡

እስከ መቸ ሕዝብ በተባዮች እየተበላ ጫጭቶ ይኖራል? ይኸን የከፋ ችግር ጠራርጎ ለማጥፋት በየብሔረ ሰቡና በየነገዱ ያሉ አገር ወዳድ ምሁራንና ዴሞክራቶች በአገር አድን/የአደጋ ጥሪ ተሰባስበው በመምከር አስቸኳይ መፍትሔ በመፈለግ በስቃዩ ማዕበል ውስጥ የሰጠመውን ሕዝብ ነፃ ለማውጣት ኃላፊነት አለባቸው፡፡

ያልታደለው ትውልድ የሚበላው እንጂ የሚያበላው የሚገፈው እንጂ የሚያለብሰው የሚያደማው እንጂ የሚፈውሰው የሚከደው እንጂ የሚያምነው መሪዎች አግኝቶ አያውቅም፡፡ መቼም በግማሽ ክፍለ ዘመን ውስጥ ባልታደለው ትውልድ ላይ የደረሰውን ችግርና ስቃይ መከራና ስደት የምገልጥበት ቋንቋና ቃል ያጥረኛል፡፡ እጂግ አሰቃቂ ግፎችን እንዴት አድርጌ ልግለጽላችሁ? በደርግና በወያኔ የተፈጸሙት የግፍ ግፍ በትክክል ቢጻፍ አንድ መቶ መጽሐፍ ይሆናል፡፡

የአገሬ የኢትዮጵያ ምሁራን ሆይ!! ከመንጋው ለይቶ ዕውቀት እንድትገበዩ ያደረጋችሁ ልዑል እግዚአብሔር የተመሰገነ ይሁን፡፡ እንግዲህ የምሁርነት የክብር ማዕረግ ትክክለኛውና የታመነ ነው፡፡ ሊቀበሉትም የሚገባ የምሁር ሕይወት ለሕዝብ እስትንፋስ ሲሆን ነው፡፡ በግዚአችሁ መልካምሥራ ለመሥራት ተሽቀዳደሙ፡፡ ትግሬ አማራ ኦሮሞ ጉራጌ ሲዳማ ከምባታ ወላይታ ከፋ ኤርትራ ሶማሊያ፡ ወ. ዘ. ተ. መባባል ለምሁር የሚገባ ባለመሆኑ ሳትከፋፈሉ ምሁራንን የሚያሰባስብ ድርጅት አቋቁማችሁ በየሞያ ዘርፋችሁ ለዚያ ተቆርቋሪ ለሌለው ጭቁን ኃላ ቀር ሕዝብ ታግላችሁ አርነት አውጡት፣ ትንፋሻችሁን እፍ ብላችሁ ሕይወት በመስጠት ነፍስ ዝሩበት፡፡

ምሁር ጨለማውን ድንቁርናን ለማጥፋት የተሾመ ባለ ሥልጣን በመሆኑ የድንቁርና ብርቱ ጠላቱ ነው፡፡ ንቃታቸውን ሳይገድቡ በብቃት የተወጡ ሁለት ምሁራንን አውቃለሁ፡፡ ከአገራችን ምሁራን አንዱ መስፍን አርአያ ትውልዱ ኤርትራ የሆነ ኢትዮጵያዊ፣ ሌላው ፕሮፌሰር ጆን አስፔንሰር አሜሪካዊ የሆኑ ሁለቱም በየስብሰባው በምሁራዊ አእምሮ እውነተኛ መልዕክት ያለ ይሉኝታና ሥጋት በድፍረት ሲያስተላልፉ ሰምቻለሁ፡፡ <u>ለምሁር ኅሰኝነት የማይበጅ አሳፋሪ መሆኑንም የተረዳሁት እነዚህን ምሁራን ካስተላለፏቸው መልዕክቶች ነው</u>፡፡ እነዚህን ከሌላው ምሁር ልዩ የሚያደርጋቸው ለእምነታቸው እንጂ ለስሜተኞች ሕገ ወጥ ድርጊት ተገዝ አለመሆናቸው ነው፡፡

ኦሮሞው በኦሮሞነት ትግሬው በትግሬነት አማራው በአማራነት ኤርትራው በኤርትራዊነት እየተደራጀ እርስ በርስ ለመጋደል በዘረጋው ዘመቻ ምሁር ሁኖ ተካፋይ መሆን የለቤለት የአረመኔ ጠባይ ነው፡፡ በጎሣና ቋንቋ መከፋፈልማ አድኃሪ ተራማጅ ከበርቴ ላብ አደር እያሉ በመመደብ መከፋፈሉንማ መሃይሞች በጨለማ ተጓዦች የአስተሳሰብ

ድሆች አስመሳይ ግድ የለሾች ደርግ ሻዕቢያና ወያኔ አድርገውታል፡፡

ምሁር ከጎሣና ቋንቋ በላይ ነው፡፡ በሰው አፈጣጠር ልዩነት ሳያደርግ በትምህርት (በዕውቀት) ቋንቋ የተወያዩ በአርቆ ተመልካችነት ሁኔታዎችን እየመረመረ አገርንና ሕዝብን የሚጎዱ ነገሮችን ለማስወገድ በመድረክ ውይይቶች የመከራከርን ባህል በማዳበር መሠረታዊ ዕውቀት የሌላቸውን ጥራዝ ነጠቆችን አስመሳይና አጨበርባሪዎችን ማሕበረ ሰቡ እንዲተፋቸው ማድረግ የምሁር ተግባር ነው፡፡

የኦሮሞ ምሁር በቅኝ ገዥዎች (ኢጣሊያ) በላቲን ፊደል ያስተምራል ቢሉኝ ራስን መካድ ጤና ቢስነት ነው አልኩ፡፡ የትግራይ ምሁር ጎጠኛው ያክሱምን ታሪክ የካደን ወያኔን ይደግፋል ቢሉኝ ቅዥት ነው አልሰማም አልኩኝ፡፡ አማራው በአማራነት ተደራጀ ቢሉኝ ዋ ቴዎድሮስ የሰማ እንደሁ ያፈርሰዋል አልኩ፡፡ የኤርትራ ምሁር ተገንጣይ ሻዕቢያን ደግፎ ኢትዮጵያን ክዷል ቢሉኝ ግዜው ከአላበለ በቀር የአገር ወዳዱ ጀግና የዘርዓይ ደረስ ጎራዴ ይቆራርጣቸዋል አልኩ፡፡

ምሁር ዕውቀቱን ገድሎ ጎሰኛ ሁኗል ብሎ መርዶ የነገረኝ ጠላቴ ደመኛ ነው አልኩ፡፡ኤርትራውያን ኢትዮጵያን በጠላትነት ፈርጀዋል ቢሉኝ ኤርትራውያን ዛሬም ነገም ኢትዮጵያውያን ስለሆኑ መስሚያ ጆሮ የለኝም አልኩ፡፡

ይህች መጽሐፍ ከምታስታውሳቸው አንዱ በአልሰሩት ጥፋት የግፈኞችን ወንጀል ተሸክመው ስለሚቅበዘበዙ አሳዛኝ ከንቱ ሰዎች ነው፡፡ መቼም የአድርባይነት ጠባይ ያላቸው በሉሌነትና በጋሻ ጃግሬነት የሚያገለግሉ ሰዎች ለምንም ነገር የማይታመኑ ግዜ አይተው የሚከዱ ስለሆኑ ከአደጋዎች ሁሉ የከፉ አደጋዎች መሆናቸውን ለማስተዋል ችያለሁ፡፡ ከእነርሱ መጠንቀቅ ያስፈልጋል፡፡

መጽሐፍዋ ሌሎችንም መንቻኮችንም (ፋናቲኮችን) አልፎ አልፎ ትጠቃቅሳቸዋለች፡፡ የመጽሐፍዋን ነፍስ የፈጠረው ኑዛዜ ነው፡፡ ማለት ሊታወቁ የሚገባቸውን የጥፋት ኃይሎች አስሳለፍ ዝርዝር ሁናቴ በየፈርጁ ገጽታውን በማሳዩት የጠፋን ሕይወት ለመፈለግ እንዲረዳ ነው፡፡

ማንኛውም ነገር ያለ ዕውቀት አይሆንምና ዕውቀትን ለማስፋፋት መግፋት ያለባቸው መሆኑን የተጠቆመበት ዋና ምክንያት እስከ ዛሬ ባላቸው የዕውቀት ኃይል ሠፈውን ሕዝብ ያልጠቀሙት ስለሆነ ጥፋታቸውን ተናዝው ያለምንም ቅድመ ሁኔታ የሚጠበቅባቸውን ምሁራዊ ግዳጅ እንዲያግኙ ነው፡፡

መጽሐፍዋ ምክንያት እየደረደሩ በንቃታቸው ላይ ገደብ የሚያደርጉትን አጥብቃ ትቃወማለች፡፡ ምንም እንኳ ዕውቀትን ማሟላትና በሠፈው ማሰብ አስፈላጊነቱ ቢታመንበትም ከሊቀነትና ከሊቀ ሊቃውንትነት ማዕረግ ከደረሱ በኋላ ለሰብአዊ መብቶች አገር ወዳዶች ከፍተኛ ውጊያ በሚያካሒዱበት ቀውጢ ወራት ማቄን ጨርቄን እያሉ የውጊያው ተካፋይ አለመሆን የምሁርን ክብር ከንቱ ያደርገዋል፡፡ ምሁርን እኮ ገንዘብም ሆነ ሥልጣን አይገዙትም፡፡ ምሁር ለሰውነት የቆመ ሰዋፍ ነውና፡፡

ጉድሎቶችን ማሟላት ሕዝብ ሰብአዊ ፍላጎቱን የሚያሟላበት ንቃት መስጠት ሕይወት የሚጠይቀውን ሁሉ እንደ አስፈላጊነቱ ማሳካት በድብብቆሽና በመላ ምት የሌለ ነገር አስመስሎ በማቅረብ የማኅበረ ሰቡን ክብር የሚጎዱ እርካሽ ነገሮችን እንዲወርስ ያደረጉትን ማጋለጥ ሲሆን፣ ከሁሉም ቅድሚያ ሊሰጠው የሚገባ የዕውቀት ጽንሰ ሐሳቦችን በማስፋፋት ሁሉም ነገር ሚዛናዊ እንዲሆን ማድረግ ነው።

የምሁር ዕውቀት ሒደቱን ጨርሶ ተሰናብቷል ካልተባለ በስተቀር ለእኔ እንደሚገባኝ ምሁር ማለት የዕውቀት ሠራዊትን አሰልፎ በድንቁርና ላይ የሚዘምት እንደ ግዜው ሁኔታ ዘዴውንና ስልቱን እየለዋወጠ የድንቁርና ሠራዊትን ኅሰኝነትን ዘረኛነትን ወገኖዊነትን ዘራፊነትን ስግብግብነትን አድላዊነትን የሚያጠፋ ነው።

ሌላው የምሁር ሚና የዕውቀት ብርሃን እንዲያይ የተዘጋውን የገጠሩን ሕዝብ አእምሮ ከፍቶ የዕውቀት ጭላንጭል ማስገባት ሲሆን ብርሃን በመርፌ ቀዳዳ የሚያዩውን የከተማ ኗሪንም ብርሃን ማያውን ቀዳዳ በማስፋት የተበለጠበትን የዓለም ሥልጣኔ እንዲያይ ማድረግ ነው።

ቁጥራቸውን ወደ ምሁር ያስጠጉ አንዳድ ሰዎች ተምረው ባገኙት ዕውቀት ስለአልሠሩበት አእምሮአቸው ዝጎ ስለሻገተ የዕውቀት መተላለፊያ የደም ሥሮችን ስንፍናቸው አጥብቦ ስለዘጋው እውነተኛ በተግባር ላይ ያሉ ምሁር በቀዶ ጥገና ጥቀርሻውን ጠርጎ አውጥቶ የዕውቀት ኃይል እንዲንሸራሸር ማድረግ የተገባ ነው።

በዛሬይቱ ዓለም የሚገኙ ምሁራን በሳይንስና ቴክኖሎጅ ምርምር ተራምደው የአሉበት ዓለም ጠባቸው ሌላ ዓለም ፍለጋ ሰማዩ ሰማያትን በሚዳስሱበት ሳይንሳዊ ዘመን የኢትዮጵያ ምሁራን በደንቆሮው ጨለማ ውስጥ ዕውር ድንብራቸውን በኅሣ ፖለቲካ ይተራመሳሉ የሚል ከመስማት የበለጠ አስደንጋጭና አስፈሪ ከቶ ምንም ነገር ሊኖር አይችልም።

ለምሁር ኅሣ ምኑ ነው? ቋንቋ ምኑ ነው? ዘርና ቀለምስ ምኑ ነው? እነዚህን የምሁር ጠላቶች (የአድኅሮት በሺታዎች) በመራመድ ነው ምሁር የተባለው። የምሁር አእምሮ ለዘለዓለም የማያልቅ የውቂያኖስ ውኃ ነው። ፀሐይ ምድርና ውቅያኖስ የሚሰጡት አገልግሎት ዓይነት ምሁርም እንደነርሱ ያለ አድልዎ አገልግሎት ይሰጣል።

ለመሆኑ ምሁር ማነው? በተለምዶ ተምሮ ብዙ ቋንቋዎች የሚናገር በምጣኔ ሃብትና በፖለቲካ ከፍተኛ የምሁርነት ማዕረግ ያለው በፈጠራ ሥራዎች በሳይንስና ቴክኖሎጅ የተመረቀ ምሁር በመባል ይታወቃል። ከነዚህ ሁሉ የሚልቅ ከጨለማው ድንቁርና የተላቀቀ የኅሣና ቋንቋ ደዌ የሌለበት ነው እውነተኛው ምሁር ይባላል። በባዕዳን የስለላ ሰንሰለት ታስሮ አገሩን የሚጎዳ ደግሞ ከአእምሮው የተሰናበተ እብድ ይባላል።

እኔ ምሁርን የማውቀው እንደ አፍሪካዊው ክዋሚ ንክሩማ ለአፍሪካ እድገትና ሥልጣኔ የታገለ አህጉር ወዳድ ምሁር እንጂ በኅሣና ቋንቋ እየከፋፈለ እርስ በርስ የሚያጋድልን ምሁር ነው አልልም። ያልሰለጠነ አውሬ እንጂ የምሁርነት ማዕረግ አይሰጠውም።

ይህች መጽሐፍ በየአረፍት ነገሮች አሰልች የሆነ ንቃት -

ንቃት የሚል ቃል በብዛት ተደርቶባታል። ለመሆኑ ንቃት ምንድን ነው? የታመቀ መሬት ፈንድቶ እሳተ ገሞራ ይተፋል። በጭቃ የተለሰነም ግድግዳ ለመተንፈስ ሲነቃ አይተናል። እንዲሁም ክፉና ደግ የሚለየው የሰው ኅሊናም ታፍኖ መተንፈሻ ሲያጣም ከዕንቅልፉ ይነቃል። የነቃ ኅሊናም (Consciousness) መብቱን ያስከብራል። ወተት ሲገፋ (ሲናጥ) ቅቤ እንደሚወጣው የሥርዓት ለውጥ ያመጣል። ግፍንና ጭቆናን ያስወግዳል። ችግሩ ማን ቀስቅሶ ያንቃ ነው። ኅሰኝነት ገንጣይነት ከፋፋይነት የድንቁርና የጦር መሣርያዎች በመሆናቸው ምሁር የብዕር ቀስት ሊወረውርባቸው ይገባል።

መጽሐፍዋ ያለፉትን የሰቆቃ ዓመታትንና ያሁኖቹንም የክፉ ድርጊቶችን በመጠኑም ቢሆን ታወሳለች። ወደ ፊትም ስለሚሆነው ብርቱ አደጋዎች (ራዕዮችን) ትጠቁማለች። የሚመጣውን መቅሰፍት ለመከላከል ምሁር የተባለ ሁሉ ከዝቅተኛ እስከ ከፍተኛ የተማረ ንቃት የተባለውን የጦር መሣርያ ታጥቆ ወደ ጦር ሜዳ ዘምቶ ጠላቱን ድንቁርናን ወግቶ ማጥፋት አለበት። የምሁር ብርቱ የማይታረቅ ጠላቱ ድንቁርና ነው። የጥፋት ሁሉ ምንጭ ታላቁ መቅሰፍት ድንቁርና በመሆኑ ለደረሰው ጥፋት ሁሉ ተጠያቂ ነው። የራሳቸውን አገር እንዲያጠፉ ድንቁርና ባሰለፋቸው ላይ ምሁር የተባለው ሁሉ በጋራ ጠላቱ ላይ ተባብሮ እንዲዘምት መጽሐፍዋ ጥሪ ታቀርባለች።

በአሁኑ ግዜ አሉ የሚባሉ ምሁራን አብዛኛዎች በየክልሉ በኅጠኝነት የተሠለፉ በመሆኑ የድንቁርና መሣርያዎችን ኅሰኝነትን ገንጣይነትን ከፋፋይነትን በብርቱ ተታውሞ ጦር የሚሰብቅባቸው አለመኖሩ ነው። በድንቁርና ላይ የዘመቱ ቢኖሩም በጣም ጥቂቶች ናቸው። የአክሱምን ሐውልት ያቆሙ የላሊበላን መቅደሶችን ከቋጥኝ ድንጊያ ፈልፍለው የሠሩ የጎንደርን ግንቦች ያነጹ መሐንዲሶች በአሁኑ ግዜ ቢኖሩ ሰውን ከማነጽ አልፈው ፈረንጆችን ቀድመው ወደ ሰማዩ ሰማያት (ስፔስ) በተጓዙ ነበር። አሁን ከመቅጽበት ሰውን የሚያንጹ የቴክኖሎጅና የሣይንስ መሣርያዎች ለኢትዮጵያ ያስፈልጓታል።

መፍትሔዎች ሲጠቃለሉ

1፡ <u>ርስት የሕልውና መሠረት፣ የአገር አንድነት</u>

ለኢትዮጵያ ዘላቂ መፍትሔው፣ ከርስቱ የተፈናቀለውን ሕዝብ ወደ ርስቱ መመለስ፣ ርስት ለሌለውም ርስት መስጠት ነው። የአገር ሉዓላዊነት ሊከበር የሚችለው ሰላምና ደኅንነት እድገትና ብልጽግና ሊኖር የሚችለው ሁሉም ርስት ኑሮት በአገሩቱ ሃብት ተጠቃሚ ሲሆን ነው። ርስት የሌለው ሕዝብ /በተለይም በኢትዮጵያ/ ለአገሩ ታማኝ ዜጋ አገር ወዳድ ለነፃነቱ ታጋይ አይሆንም። ሕዝብ የእኔ ነው የሚለው የሚመካበት የኑሮው ዋስትና መድን የሚሆነው ርስት ከሌለው ከመሬቱ ከተነቀለና ከመሸበት አዳሪ ከሆነ ለምንም ነገር ደንታ አይኖረውም።

አገር ተብሎ የሚጠራው የተመሠረተው በርስት ላይ በመሆኑ ርስት ከሌለ አገርም የለ ማለት ነው። ምክንያቱም አገር በመልከዓ ምድር ተከልሎ የተያዘው ከግለ ሰብ ርስት ክልል ተወስዶ ነውና እያንዳንዱ ዜጋ ርስት እንዲኖረው ካላስፈለገ አገርም አያስፈልግም ማለት ነው። ያለ ግለሰብ ርስት አገር በአገርነት አይቆምምና ርስት

ለባለ ርስቱ ካልተመለሰ በአገሪቱ ከፍተኛ አደጋ ያስከትላል። አገር አለሁልሺ የሚል ተቆርቋሪ ባለቤት ትፈልጋለች፣ አለሁልሺ የሚል ባለቤት ከሌለ ትጠፋለች።

2፡ ሃይማኖት የተጠናከረ የመከላከያ የብረት ምሽግ

ሃይማኖት ለኢትዮጵያ ሉዓላዊነትና አገራዊ ነፃነት ዋና የመከላከያ ምሽግ ሁኖ ለዘመናት ያገለገለ መሆኑን ታሪክ ያረጋግጠዋል። አሁንም ሆነ ወደፊት ሃይማኖት የአገሪቱ ዋና የመከላከያ ኃይል ሁኖ እንዲቀጥል አስፈላጊ በመሆኑ ይኸው የኢትዮጵያዊነት ዋና መታወቂያ የሆነው ሃይማኖት እንዲዳብርና እንዲስፋፋ ነፃነት ወዳድ የሆነው የኢትዮጵያ ሕዝብ የማንነት መታወቂያውን ተግቶ መጠበቅ ይገባዋል። አገር ያለ ሃይማኖት ሃይማኖት ያለ አገር መቆም አይችልምና።

በአሁኑ ጊዜ አጋጣሚን ተጠቅሞ ሠርጎ የገባ የውጭ አገር እምነት አገር ወዳድነትንና ባህልን እየሸረሸረ በመሔድ የመንግሥትንም ሆነ የማኅበራዊ ኑሮ ሥርዓት ክፉኛ ተጠናውቶታል። የሃይማኖት መሪዎች ይኸን አደገኛ እርምጃ ለመግታት ለሥልጣን የሚያደርጉትን ውድድር እና ለምንግሥት ባለሥልጣን ማኅብደድን እርግፍ አድርገው በመተው ሕዝብ አገር በቀል ለሆነው ሃይማኖቱ ተገዥ እንዲሆን የእምነት አድን መርሃ ግብር አዘጋጅተው ሞራልንና ምንነትን ለማስተማር ሳይዘገዩ ፈጣን ርምጃ ሊወስዱ ይገባቸዋል። እምነታቸው ከአደጋ ላይ ሲወድቅ የማይከላከሉ "አይጽፍ ደብተራ ክንፍ የሌው አሞራ" ማለት ናቸው። ካህናት ተስማምተው ፈጣን ርምጃ ባይወስዱ ግን ኢትዮጵያዊ እምነትና ባሕል እንደ ሰም ቀስ በቀስ ቀልጦ ይጠፋል። አሁን በቅርቡ ተከስቶ የታዩው የቤተክርስቲያን አገልጋዮች ካህናት እርስ በርሳቸው እየተሰራጀጁ የጎዷትን ያህል ሌላ የጎዳት የለም። በአሁኑ ጊዜ ያሉ ካህናት መሷይት የማይደፍሩ ፈሪዎችና ግብዞች በመሆናቸው ቤተ ክርስቲያኗን የጥቃት ሰለባ አድርገዋታል። ከዚህም የተነሳ በቀዳሚነት ሃይማኖት መሥራች የነበረችው የጓሊት ተገዥ በመሆኗ አዲስ የተፈለፈሉት ሊውጧት አፋቸውን ከፍተዋል። ምክንያቱም ሃይማኖት በራሱ የቅድስና ሕግ በሲኖዶስ ባለመመራቱ ነው።

3፡ ግም ለግም ተያይዘህ አዝግም፡

በኢትዮጵያ ታሪክ ዘር ቆጥረው የነገሡና በልዩ ልዩ አጋጣሚ ከትቢያ ተነስተው ሥልጣን የያዙ ሁሉ በኃይል እንጂ በፈቃዳቸው ሥልጣን ለቀው አያውቁም። እንደ መኾገር ከሥልጣን ይጣበቃሉ፡ በሞት ይለያሉ እንጂ ዕድሜ ገፍቶ በርጅና ምክንያት መምራት ቢሳናቸውም በሽተኛም ቢሆኑ ሥልጣናቸውን መልቀቅ አይወዱም።

የጆርዳኑ ንጉሥ ሁሴን የሞሮኮው ሐሰንና የታንዛኒያው ፕሬዝዴንት የነበሩት ጁሊስ ነሬሬ በመከታተል ሲሞቱ ሕዝባቸው ተሠልፎ በክብር ሲቀበሩ ያዩ አንድ አገር ወዳድ ኢትዮጵያዊ "በአለ መታደል እኛ ኢትዮጵያዊያን መሪዎቻችንን እንኳ በክብር መቅበር አልቻልንም " ብሎ የተሰማውን ኃዘን ነገረኝ።

በድሮ ጊዜ ለመንግሥት መሪነት የሚመረጠው ሰው በስነ

ምግባር የታነጸ ወፈፈና ክልፍልፍ ያልሆነ መንፈሱ የረጋ አስተዋይ ፈሪሃ እግዚአብሔር ያለው አእምሮው ጤናማ የሆነ እንከን የማይወጣለት ነበር። በሊቃውንት ጉባዔ ተመርምሮ መመዘኛውን ያለፈ ምርጥ ሰው ነበር ሥልጣን የሚይዝ።

ከቅርብ ግዜ ወዲህ ግን በተፈጥሮ የሽረት ሽረት ሕግ መሠረት ያለፈው ተሽሮ አዲሱ ሲተካ አእምሮው ያልስከነ ወፈፈ ጤናው የታወከ ከሥልጣን ላይ እየወጣ በሕዝብና በአገር ላይ ከባድ ጉዳት አድርሷል።

ለወደፊት ግን ለምንግሥት መሪነት የሚታጨው ሰው በስነ አእምሮ ሐኪም ተመርምሮ ጤናማ መሆኑ ሳይረጋገጥ ምግባሩ ሳይመረመር ከእፅዋት ሱስኝነት ነፃ መሆኑ ሳይታወቅ ቂመኛና ተበቃይ ጎሰኛና ዘረኛ መሆንና አለመሆኑ በሚገባ ሳይረጋገጥ ከሥልጣን ላይ ማውጣት ዶቄትን ለንፋስ አደራ እንደመስጠት ነው።
በተለይም በትምህርት አንስተኛ የሆነ በማኅበረ ሰቡ ወግና ልማድ መሠረት የበታችነት የሚሰማው ርኅራኄ የሌለው ክፉ ተበቃይ ስለሚሆን ከሥልጣን ላይ ቢወጣ አገር ያፈርሳል። የሕዝብ ኑሮ ያመሲቃቅልና እንከን ያለበት ሰው ከሥልጣን ማራቅ ያስፈልጋል። ከሁሉም የከፋ ጎሰኝነት አደገኛነቱ ለኢትዮጵያ ብቻ ሳይሆን ለመላው አፍሪቃም ነው።

4፡ ለአንድ አገር አንድ ብሔር፡

በጎሣና ነገድ የተከፋፈለ ሕዝብ ሲገጣጠም አንድ ብሔር ይሆናል። ይህም ማለት ፊደል ሲገጣጠም ድምፅ እንደሚሰጥ እንዲሁም በነገድና ጎሣ የተከፋፈለ ሕዝብ አንድ ብሔር ሁኖ ሲከሰት አገር ይሆናል። የኅብረት ሕይወት የሚከሰተው በስነ ልቦና ነፃነት ነው። ማናቸውንም ነገር በውይይት ማስተናገድ ለልዩ ልዩ መፍትሔዎች መከሰት በር ይከፍታል። ያለንበት የመድረክ ዘመን ነው። በመድረክ ተከራክሮና ተወያይቶ ማናቸውንም አስቸጋሪ ነገር ማስተካከል ይቻላል።

መጀመሪያ ከአእምሮ ነጥሮ በሚወጣ መሠረታዊ ዕውቀት ሐቁን የመቀበል ችሎታ ያስፈልጋል።

ሁለተኛ ዓላማን ከዕውቀት ጋር በማገናኘት ተጨባጭ ሁኔታዎችን ማገናዘብ መቻል ሲሆን በቅርብና በሩቅ ከሚታዩ አገራዊ ሁኔታዎች ጋር ዕውቀት ሲገናኝ ያለ ጥርጥር ትክክለኛ የሆኑ ዘላቂ መፍትሔዎች ነጥረው ሲወጡ መተማመንና መስማማት ይቻላል።

5፡ የምሁር ዕውቀት ያነከሳል እንጂ አይሞትም

ወጣት ምሁር የምሁርነት የምሥክር ወረቀቶችን (በፍሬም) ከግድግዳ ላይ ሰቅሎ ሲወጣና ሲገባ እያዩ ይከራል። እንግዳም ሰው እነዚያኑ በግድግዳ ላይ የተሰቀሉትን የምሥክር ወረቀቶች አንብቦ አድናቆቱን ይለግሳል። በዚህ ላይ የድንቁርና ሠራዊት እነማን አህሎኝነት? ከእኔ ወዲያ ምሁር ለአሳርነት እነ መኮፋፈስ እነ መኮራረፍ እነ መኩራራትና መናናቅ እነ ጎሰኝነትና ዘረኝነት ጓዛቸውን ይዘው ሲገቡ በእርስ በርስ ንትርክ የምሁርነት ዕውቀት ችሎታ ይገታል።

ምሁር ዕድሜው፡ እየጨመረ ሲሔድ በትኩስ መንፈስ በስሜት

በጠባብ አእምሮ መገፋትን እያቆመ አእምሮውን በማስፋት ከጠባብ ክልል ወጥቶ ዓለም አቀፍ ሁኔታዎችን ወደ መመራመርና ማገናዘብ በመራመድ በድንቁርና ላይ እየተራመደ እውነትን ያነግሣል፡፡

እውነት ምንድን ነው? እውነት ማለት ሰብአዊ ፍጡርን እኩል አድርጎ ማዬት ለሁሉም እኩል አገልግሎት መስጠት ለሕዝብ በጥብቅና ቁሞ መሟገት ግፍንና በደልን አድልዎንና ሕገ ወጥ ድርጊቶችን መቃወምን የመሳሰሉ ናቸው፡፡

አገራችን ኢትዮጵያን በርስ በርስ ጦርነት የማገዳት ለረኃብና በሽታ አሳልፎ የሰጣት ዕድገቷን ቀጭቶ ወደ ኋላ የጎተታት በድንቁርና ልጓም የሚጎተቱት ተማርን የሚሉ (ጠላት የፈለፈላቸው) ጠባብ ጎሰኞች ናቸው፡፡ እነዚሁ ጠባብ ጎሰኞች በድንቁርና የሚገፋውን ስሜታቸውን እርግፍ አድርገው ካልተው የእርስ በርስ ብጥብጥ ረኃብና በሽታ እያገረሹ ይቀጥላሉ፡፡

ሌላው የኢትዮጵያዊነት ትልቁ ማስረጃ የኢትዮጵያ ሕዝብ አንድ አገር አንድ ሕዝብ ሁኖ ሲወርድ ሲዋረድ ተያይዞ የመጣ መሆኑን መቀበልና ማመን መቻል ነው፡፡ የሕዝብ ሰብአዊ መብት እየተረገጠና ሕዝብ የደም እምባ እያለቀሰ እያለ ያልተከላከለ ምሁር በኃላፊነት ከመጠየቅ የሚያመልጥ ብቻ ሳይሆን በታሪክም በትውልድም ተወቃሽ ያደርገዋል፡፡

ጥር 22 ፣ 1975 ዓ.ም

ከወዳጅ ወንድማ ከጐሉ ነሳ ከአፍታ ክንፋ ፣

እስቲ ደግሞ የአከብሮት ሰላምታዬን አቀርባለሁ ።

የታጋይ ኢሰብአ ደሞሳር መሰድኑን የሰማነው ባክዲሞ ሐዘን ነው ። እስከን ደስ ሲል የምናውቀው ደግሞ ሐዘኑን የሰሙ ይሆናል ።

ወደ ፅሑፍ የደረሰን ወዲ እንደ ሚነሳ ከተው ፡ "የአህአፓ ጋዜጣ ከተከሉ ለሕዝቡ ተገኝቶ ተቸ ነበር" የሚል ነው ። አዚህ ወሬ ተስፋን የገመገመው ሰድር የሚነሳው ነው ። ለጥር 13 ፡ ጐሎ ፡ እንደ ከሃዳሞ ከሰሃሳኑ ፡ ከሊኑ ፡ ችቶ ፡ ደሞ ፡ ከዱ ተዉ ፡ ነበር ። እና ፡ ደሐጎ ፡ ከሳን ፡ የገመገሙ ፡ ጥንቃቄ ፡ ጐድሎ ፡ ነበረው ፡ ለሳሳ ፡ ጐባሊ ፡ ነበር ። ቦሶ ፡ ደህ ፡ ወሬ ፡ ነሰማ ፡ ሳሳ ፡ ~~ከ~~ ጐደጋዊ ፡ ጠከ ከተከሉ ፡ ሰዎች ፡ ቀጥር ፡ እንዲሁ ፡ የአህአፓ ደሊርሮ ፡ ሐሳሰዎሰ ፡ የሚሉት ፡ ጥሩ ወገ ፡ ጐኑ ፡ ሐሳ ፡ ሐሠ ፡ ደ ፡ ከሳሉ ፡ ከሳ ፡ ገ ፡ ሳ ፡ ። ከ ፡ ሳ ፡ ከ ፡ ጐ ፡ ሌ ፡ ከ ፡ ከ

እንደሚያሳዩ ይህንንም እርሱም እንደሚፈቅዱ ምርጥ የሆኑም ሁሉን ያሟሉ አባል ሁለት እንዳይሰጡት ሰዎችን ስንግግት እንዲሁ ስንግ ስንግ እንደሚያስፈልግ አስከሆነም ከሚፃፉት ስግግግትና ጥሪዎች ደመደቃል ጥሪዎች ከሃሪዎች በፈጠሩት ችግሮ ሳይ ሁለርስ የሚችሉን ጉዳዮ ስማቀረቧ ለህዝባ ችን ከፍተኛ መቀማት እንስጠፋ ስከሃሪዎች ሠራ ስንግግግ ስሚከሰሉ ጋብር ግን ታሪክ ይጋር የማይሉን ስህተት እንሉ ሳሉ ስኖ ስክል ደህደ ስመሆ ጉዳዩ ለመሆ እይችዕም ከሃሪዎቹ ሆደኖ መደምሰስ ግን የኛም ተባባር እንደሆነ ወስ ነ ።

ማሳሰቢያ

ይህን የአፍሪካን የኢህአፓ የመፅሃፍ ክፍል ከማሳተሙ ከመብት የተነሣ መስካክ ተጋኝ የተጣለ ፡ ሄዶ ጋዜጣ ፡ ሰለሰ ፡ ጀ ፡ ከ ፡ ኩ ፡ ከ ፡ ሩ ፡ ሠ ፡ ሀ ፡ ሩ ፡ ሠ ፡ ሀ ፡ ሩ ፡ ሠ ፡ ሀ

ከዚህ በላይ በማቸው የተጠቀሰው ይገባኝ ባቆች የተከሰሱበት ወንጀል ነገር በአተጻጻፍ ወንጀለኛ መቅጫ ሕግ ቁጥር 248/1_2/36/81/ 249 የተጻረሩን በመተላለፍ በገጉ ሠ ነገሰቶ ሕይወት አደጋ ጥለው ዘዙሩነገ ተርታ ለማፈለስ ወይም ለመለወጥ ሲያቅዱ ተገኘ ተብሎ በማለት ሆኖ ከናታኖው ፍርድ ቤት ቁርበው ዕምነት ከደት ሲወየቅ ወንጀሉን አለ ሠራገም ብለው ከደው ተከራከረዋል::

ዐቃቤ ሕጉ ማስረጃ አለኝ ሲለ 21 የሕገ ምስክሮች አቅርቦ አስመስክሯል::በ ተጨማሪም ከአገው አስከ ስድስት ተራ ቁጥር በማቸው የተጠቀሰው ተከሣሾች በቀጣዩ ምርመራ ፖሊስ ቁቢያ ረባቸው ጸረው የሰውተገ የአምነት ቃል ማስረጃ አጽርጉ አቅርቦአል::

ይገባኝ ባቆም ከሻለቃ ታደሰ ዓሊ በተከተቁር ለሱቆ በየከሳቸው ጭከሳከያ ምስክሮች አቅርበው አሰምተዋል::

የከናታኖው ፍርድ ቤት ዐቃቤ ሕግ ያቀረባቸው የሕገ ምስክሮች የሰጠት የአምነት ቃልና ተከሣሾቹ በጽሕፍ የሰጠት የዕምነት ቃል ለከሱ በቂ ማስረጃ አጽርጉ ተቀብሎ ጭ ከሳከያ ምስክሮችን ሰይቀበል ተከሣሾቹ ጥፋተኞች ናቸው ሲል ቀጣታቸውን ባስቶት ደረጃ ከፍሎ 1ኛው ይገባኝ ባይ በቀለ ሥም በአሥር ዓመት እሥራት 3ኛው ሌ/ኮሎኔል ዕምሪ ወገሣ 5ኛው ሻምበለ ዘውዴ ወለደ ቁ ቅ 6ተኛው ሻምበለ ደገፈ ማሪ 8ተኛው ሻምበለ ሸረሪው ከበደ 10ኛው ሻምበለ ፈገቶ በቀለ በቁጥር 817/57 ፍ/ዘገባ የተከሰሰው ሻለቃ ታደሰ ዓሊ እነዚህ ስድስቱ ተከሣሾች እያገላገላቸው በስባት ዓመት እሥራት ሌ/ኮሎኔል አስፈ አገላርጌ ሻምበለ ጥሳሁን ዳምወርና ሌ/ኮሎኔል አስናቀ ሰገገላ እነዚህ ስስት አ ያገላገላቸው ስለምስት ዓመት እሥራት አገዲቀው ስለረረደባቸው ፍርቀን በመቃወም ከሳይ ቀጥሬ ቸው የተጠቀሰውን የይገባኝ ወዘገባቸ አስከናቱው ያቀረቡ ቅሬናቸውን ተመለከተናል::

በከኑሉም ዐቃቤ ሕጉ ቅሬቱ አገቦአል ሲል ከሻለቃ ታደሰ ዓሊና ከሌ/ኮሎኔል አ ስናቀ አነገላ ስስተቁር ባለየረስው ስዘጠነኛው ተከሣሽ ስመቶ አለቃ ነጋሽ ዘሰማ ጥምር ስለሱቆ ተከሣሾች ሳይ ይገባኝ ስቁ ስቁር 468/59 ወዘገስ ይገባኝን አቅርቦአል::

ይገባኝ ባቆች ከከናቱው ፍርድ ቤት አሳገባስ ፈረደስገ የሚሉስተገ ምስገያተ ስመዘርዘር አያገላገላቸው ጸረው ስጠስያቸው አሣቢይነት አቅርቦው ከጋዘገቡ ጋር ተያይ

የተከሰሱ::

የይገባኝ ባቆች ጠስያ አተ ጋታሁገ ሁነናቸው ቁርስው ማመለከቻ ዐቃቤ ሕጉ ይገ ባኝ ያቀረስው ጊዜው ካለፈ ስጋሊ ነው ሲለ ሕገ ጠቀስ ተቃውሞ ነበር::ነገር ገገ ይገ ባኝ ያቀረስው ከጊዜው ሆኖ ስለተገኘ ይገባኝ ይቀያለ ሲለ ጨዘ ይገባኝ ስማቸ ፍርድ

ቤተ ውሣኔ ስየቶ ይገባኝ አገዲቃይ ሆኗለ::አገዲሙ ሻለቃ ታደሰ ዓሊና ሌ/ኮሎኔል አስናቀ አገገላ ስስና ተናቸውም ፍርድ ቤተሀነ ስዘሠዎ ስይገባኝ ስማቸ ፍርድ ቤተ ወዘገስ ቸው ስተለይ የቀረስ ሆኖ ስገገኘዎ የተከሰሱበተ ወንጀለ ነገር ከነዚሁ ከቀረቡተ ይገባኝ ባቆች ጋር ሆኖው ወንጀለ ስሠረ ተገኘተዋለ ስማለተና ስስሙም የተጠቀሰስባቸው አገተለ አ ገዱ ዓይነት ስለሆነ ስዚህ ቁጥር 467/59 ስሆነው ወዘገስ ተወቃሉ ይገባኝ ባገዱነተ አገዲቃይ አስፈላጊ ስመሆኑ ስሰስቱም ስናለ የተከረተውን የይገባኝ ወዘገስ ባገዱ አቁም ረገ ከከናተኖው ፍርድ ቤተ የፈረደስተን ኖኖውን ወዘገስ ብድስተ ይገባኝ ባቆች ስፖሊስ ቁቢያ ሲወየቶ ጸረው የሰውተ የአምነተ ቃለና ምስክሮችን አመስክስር አገዲሙ ይገባኝ ባቆች ስየስኩሳቸው ያቀረቡተን የይገባኝ ማመለከቻና ዐቃቤ ሕጉም ያቀረስውን ስርስር አ ገዱ ስገዱ ወርምረነዋል::

ይገባኝ ባቆች ባቀረቡተ የይገባኝ ማመለከቻ ስቃለም ያመለከተተ ፍሬ ነገረ የተ ከሰሰገስተን ወንጀለ ስናአም አስሠራገዎ የሕገ ምስክሮች ይመስከረስገ ስቆስተ ነው ስም ርመራ አምነዋል አተሻለውም ያመነው ተገድደገ ነው ማስረጃ ሊሠገስገ አይገባም:: የመከሳ ከያ ምስክሮቻቸን ይገረው መስከረውአናል ስነፃ መለጣቸ ይገባናል ስማለተ ነው::ስተለይም ሌ/ኮሎኔል አስናቀ አገገላ ወንጀለ ሠር ተሃለ ስተባለስስገ ቁገ ስጥር 13/56 ዓ.ም ቆረር ወቀሳይ ገዛተ ስሥራ ፍ ሳይ ለመኖረ የከናለ አለቃቹ የሆኑተ ጄኔራል ይገነሀ ጉገሣ ስተጨማሪ ቁርስው ይመስከረለት ሲለ ለስናቀተኖው ፍርድ ቤተ ያመለከተ ስሠገም ወንጀሉ ተ ሠር ቶአለ ስተከለስተ ኖገ ቆረር ጠ/ገዛተ ቆሥራው ሳይ አገደነስረ ስይስተ ጭከሳከያ ም ስስርቶ አቅርቦ ያስመስከረ ስለሆነ ከከናቱው ፍርድ ቤተ ይሀገኑ ለማፍረተ ሲለ ስሥራው ሳይ ሆኖ ፍረረመው ወይም የሳፈው ማስረጃ አገላለ አገዲቀርስለተ ለከፍሉ መሥያ ስተ ፕያቁ አስርጉ ከጥር 7/56 ዓ.ም እስከ ጥር 15/56 ጎ.ም ድረስ የውሉ አስለም ሆነ ለሳ የሳረው ደስላስ አለመገኘቶገ ገለጽ መሳስ የሰጠ ቃሆኑና ይለቅገም ጄኔራል ይገነሀገ አ ስ ተጨምም ስመስላከያ ምስክርነተ ያለቶጠራቸው ስለሆነ አሠገ ይመስከረለኝ ሲለ ያቀረስውን ሦብ አለተቀበለነውም ብሎ ፍርድ ቤተ ውሣኔ የሰጠ መሆነገ ተመለከተናል::

ሆኖም ይህ ይገባኝ ስማቸ ፍርድ ቤተ ነገረገ ለማጣራተ ያህለ የይገባኝ ባቆገ ወስተ ስመጠስተ ጄኔራል ይገነሀ አገዲቀርቡ አስርጉ ምስክርነተ ቃሳቸውገ ተቀብሎ አቀቶለ::

አናቢቶቹም ስስቱ ምስክርነተ ቃለ ጥር 13/56 ዓ.ም ተከሣሹገ ቆረር ሙሠራ ስታችገ አይ ጄቶለሁ ያሉ ሠሠገ ከዚያ ስጋሊ ተከሣሹገ ወኔ አገላገገኘሁተ አሳስታውስም ጥር 13/56 ዓ.ም ሲፃየለስተገዎ ለይ ቶ ሊረጋገጥ አልቻለም ብለዋል::ከዚያም ሌላ ተከሣሹ ከጥር 7 እስከ

ቁር 15/569-ዎ የፈረመበት አለመኖረን ከሁን በፊት በጽሑፍ ያስተላለፍኩት እነ ነገ ያሉ ስለሆነ በአርገተ በጥር 13 ቀን ዓ.ዐ ተጭቃለ ብሉ ለማመን ተሚአስደፍር ሆኖ አሳገ ፕነውም::በሥራው ላይ ቢገኘ ቁር የፈረመበት ወይም ራሱ የጻረው ጽሑፍ ሳይገኝ አገደግ ይቁር ሚታመን ነው::

ወደ ፍሬ ነገር ገብተን ኮሚቴዎችን አመሰግናለሁ በገመለከተ ከአገዱ አስከ ሰይ ስት ተራ ቁጥር ስማቸው የተጠቀሰው የዐቃቤ ሕግ ምስክሮች በተጻሚ ምርመራ አምነዋል የ, ተጠሉት ተከሣሾች በፖሊስ ቁጢያ ያሳቸውን ነጠቀት ሳይገደዱ በፈቃዳቸው ነው ሲሉ ቅሬ ከረ ስሆኑ ከሰባት አስከ ስያ አገዱ ተራ ቁጥር ስማቸው የተጠቀሰውና አገዛም ቁጥር 617/57 በሆነው ቃለዝገብ ስማቸው የተጠቀሰው አረተ ምስክሮች ያቅተገን የሰውተን ቅሬ ስከረ የማይን ምስክሮች ናቸው::

ከነርሱም ከፊሉቶ በተለይም የጀለለያ ነጋቶ ከሰደ የተሸለው ሰባተኛው ምስክር በሰጠው ምስክርነት ቃለ አስቀጥሎ የወገደሉ ተገባር አንደተፀነሰ ወዲያው ለስናለ አለያ ቸው አመለከተው ለወገደሉ ሥራ ተባባሪ ወይም ተሳሪ መሰለው አስከ ጋዜጠኛው ሁኔታውን አገኝተታሉ ተነገርአቸው ተከሣሾች ስብሰባ በሚአደርጉበተ ሥፍራ ሁሉ አብረው አ የተገኙ ይሆንን የተከሰሱበተን ወገደሉ ለመፈጸም ቃለግዛታቸውንና ዓቀፋቸውን ዐገደሉንም ከፈጸሙ በኃላ ስለ አሳ አስባ አስባ በተባ አመባበት ሞሠራ ስተን ሚሰገ ግቢባታቸውን ብወናሳሳው ተከሣሾች ለመሥራት ያተቆታገ ሁሉ በሰፊው ዘርዘረው ቅመስረ ለመሆናቸው ከመዝገቡ ላይ ተመላክተናል::

የአመ:ከራቸው ዘርዘር ሁኔታ በስናተኛው ናርቅ ቤተ መዝገብ ላይ ሰናር ስለ - ሚገኘ ድጋሚ ለማተተ ስፋ ያለ ጊዜ የሚወስድ በመሆኑ መዝገቡን ብቻ መመለከተ ይበቃል ብለን ሁኔታውን አለፈነዋል::እነዚህም ምስክሮች ሰመስክረ የሆነውን በየጊዜው ዕለት ስዕ ለት ለበላይ አለቃቸን በሪፖርት አስታውቀናል ያሉ ስለሆነ ይህ ይገኘ ስሚ ናርቅ ቤተ ነገረን ለማውራት ስልጸረናል ያሉትን ሪፖርት አስናርበ ተመለከተአለ በተወማሪም የከናለ አለያቸው የነበረተ ስሉነለ ዕገቶ ኃይለ መስቀለ ቁርበው ምስክሮች ለበላይ አመለከተው በየጊዜው ሪፖርት ያቀረቡ መሆናቸውን በመቆለ አረጋገጠዋል::

በተጻሚ ምርመራ በፖሊስ ቁጢያ የዕምነት ቃለሰጥተዋል የተባሉተም ተከሣሾች በራባ ... ስር ጽሑፍ የሰጡተን ቃለባገመለከተው ያሳቸውን የሰጠተ በስሱ ዓይነት ሳይሆን የ ነገረን ቆለስ በመለወጥ ስገርማዊነታቸው ዕይሚ በኃላ ለአተዳደያ ሕዝብ በዝዛ ተለያይተ አገደ ከሌን አገዳይሆነና ስለዐል አለጋ ወራሽም ላይ ተታሚ ቢነሣ የሚወገልበተን ምስ

ገያተ ለማገኘተ መጀመሪያ ጽርጅቱን ለማቋቋም አስበን ለዚሁ ጉዳይ ባስበን አደርገን ሚ ስተረን ለናዋወና ለገስከው ተማምነናለ ብለው አምነው ጽረው የሰጠተ መሆናቸውን ያስረዳሉ::

ዐቃቤ ሕጉም ማስረጃቸውን ካስቃ በኃላ ከሚለያ ታደሰ ዓ.ሊ በስተቀር ለሌሎች ተከ ሣሾች እያንዳንዳቸው ቅመከሳከያ ምስክሮች አየርስው አስመተዋል::

በወየሳሳው የክሱን ሁኔታ ዐቃቤ ሕጉ ያቀረባቸውን የሕገ ምስክሮችና ቅመከሳከያ ምስክሮችን አመሰከከር ስናመዛዘን ይገባኘ ባ ዋቸ ወገደሉን አለሠሬገም ብለው ሚጉ ሲሠ ገም ዐቃቤ ሕጉ ያቀረባቸው ሕገ ምስክሮች በሰጠተ ስገቡ ዓይነተ ስሆነ አመሰከከር የ መሰከረባቸው ሰመሆኑ መዝገቡ የሚያስረዳ ሆኖ አገኘተነዋል::

ይገባኘ ባ ዋቸም ባቀረቡተ የይገባኘ ማመለከቻ ላይ የዐቃቤ ሕጉ ምስክሮች ቅመ ከረባን በሕበተ ነው ከሚሉ በስተቀር በመዝገቡ ላይ ሰናር አገደሚገኘው ሁሉ ቅመከረባ ቸው መሆናቸውን አስከማም::በተጨማሪም በፖሊስ ቁጢያ ሰመረመረ ራባቸው ጽሑፍ ያመነትገ ቃለ ስገመለከተው የጻፉት የዕምነተ ቃለ በስሱ ናይነት ሳይሆን ወገደሉ አገዳለሠረ በማ ስመሰለ የአተዳደያ ሕዝብ በዝዛ ተለያይተ አገደከገጉ አገዳይሆን በለዐል አለጋ ወራሽም ላይ ቆቃያሚ ቢነሣ ለማስወገድ የሚታለበትን ዘዴ ለመሥራትና ለማደረጀት ስስሰባ ብደረገ ተማምለናል ስናለተ ስለሆነ አውነተ ተገደደው ሰሠገ ቁር ቃለ ቸውን የሚሰጡተ አገደ ከሱ አቀራረብ አገዚ ይህን ከሱ የተለየ ስነጋገር አገሚሰው ይገደፃሉ ብሉ ለናገን ሚያስ ደናር አለሆነም::

ስለዚህ ተገድደገ ነው ቃሌቸገን የሰጠነው ሲሉ ያየረቡትን ምስገያተ አለ ተቀበል ነ ሙ::ሆነም የተከሰሱበትን ወገደሉ ስ ተ ቃ ቃ ገ ም ከሳይ ተደጋጋሚ አገደተገለጠው ሁሉ ስስሰባ አደርገው አገዳይከፋፋሉ ሥስ ስ ... አገዳይው ግዳሚ ትን አስ ነው ስራ ባቸ ስዕር አ የሚና የስሙ ስለሆነ የትይን ምስክርም ሆነው ቅመስረተ የዐቃቤ ሕግ ምስክሮች የሰጡተነ ምስክርነተ ቃለ ምክደገና ማስረጃ ለሠገ ባቸ ችሉለ::

ከዚህም ሌላ ከከናተኛው ናርቅ ቤተ አገደተቸው ሁሉ ከይገባኘ ባ ዋቸ ጋር ወገደሉ ገ ሠረ ተ ዋለ ስ ተ ከ ከ ሉ ተ አገ ተ ስ ስ ስ ... ስ ራ ሉ የገደለ ሲሠገ ሁለተኛው ይገ ከ ከ ... ስ ... ...

የዐቃቤ ሕጉን ምስክሮች ቃለ አምና የተቀበለው ከመሆኑ በላይ አመሰከከራቸው ተከሣሾች የተከሰሱበትን ወንጀል ነገር እንደፈጸሙት የሚአስምን በመሆኑ ምስክርነታቸውን ፍመከሳ ከያ ምስክሮች የጭምተብሱት ወይም የሚፈርሱት ሆና አሳገኘነውም::

እዚህ ሳይ የነገረን ሁነታ ስናመዛዘን ከላይ በሰፈው አገደ ተገለጠው ሁሉ ቁጥር 817/57 በሆነው መዝገብ የተከሰሱት ሻለቃ ታደሰ ዓሌና ሌ/ኮሎነል አስናቀ አገገፋ የተከሰሱበት ነገር ከሌሎች ይገባኘ ባ ፍች ጋር ሆነው አገድ ዓይነት የሆነውን ወንጀል ባገዱነት ሠር ተፃፍ በማለት ሰሠን ፡ ከስናቸው ፍርዱ ቤት የነገረን ሁነታ አመዛዘና አገ ፋሠራራቸው በሶስት ደረጃ ፈጽሞ ትቂቅን ሰወስን ዐቃቤ ሕጉ እነዚህን ሁለቱን ተከሣሾች ተቶ በተለይ በሌሎች ተከሣሾች ሳይ ባታ ትቂቶ አገቡአለ ሲለ ይገባኘ የወየቀው ትከከለና አስ ተደየተ ነው ለማለት ሚአስበደናር አልሆነም::

ሆናም መዝገቡ አገደሚአስረፃው ሁሉ አገደርው ተከሣሽ በቀለ ሥም የወንጀሉ ተ ገባር ዋና አመገጥና አገናኘ ሆኖ የተቀረተም ተከሣሾች በስሱ የተመለከቱን ወንጀል ለ መረጸም የአስማውና ያቀፉ ከመሆናቸውም ሌሣ ወንጀሉን ከፈጸሙ በኋሳ ስለ ከተማው አመ ስት ኘሳን ያወቁ መሆናቸውን ምስጥርም አገላይወቁ የተማማሉ ለመሆናቸው የተመስከረባቸው ስለሆነ ይገባኘ ባ ፍች በነፃ ልገለፁ ይገባናል ሲሉ ያቀረቡትን ክርክር አለተቀበለናቸ- ውም::

አገዛሙ ሰባተኛው ይገባኘ ባይ ሻምበለ ጥሳሁን ፣ምጠው የተባለው በምስክሮች አ ገደተነገረው ሁሉ እስት ሠዉ ይሆን የተከሰሱበትን ወንጀል ነገር ሲነጋገሪ ከሰማ በኋሳ ይሆን ቅሰለ ነገር አለፈለገም ወደፊተም እስቱ አትምጠበገ በቀለ ሥ ም መኖር ሰው ነው ና ከሱ ጋር ካተገናኙ ሲለ የሰነዘረውን ሠነ ገና ተከተ አፃር ቢያዘለቅው የተሻለ ሕሠሠ ነ ነበር ነገር ገገ በዚህ ነገር የሚሰበሰቡ መሆናቸውን አያወቁ ሁለቶና ወደ አገጨመ ገፀፃ በተሰሰሰበበተ ፃገ አሰርአቸው አዚያው ዶረስ የሠደ በመሆኑ የወንጀሉ ደጋፊ አገ ደሆነ የሚአስረፃሳበተ ሆና አገኘተነዋል::ስለዚህ ዐቃቤ ሕጉ ያቀረበውን ይገባኘ ተቀበለ ነዋል::

ከዚህም ሌሣ ዐቃቤ ሕጉ ትቂቶ አገቡአለ ሲለ በሌሎች ተከሣሾች ሳይ ይገባኘ ቢ ወደቶ በሻለቃ ታደሰ ዓሌና በለ/ኮሎነል አስናቀ አገገፋ ሳይ ምገም ይገባኘ ያለወየቀ ::

ሰሠገም ይገባኘ ይገባኘ ብለው የቀረቡ ስለሆነና ወንጀሉገም የፈጸሙት ስና በሌ አገደተ ገለጠው ሁሉ ከሌሎች ተከሣሾችጋር በአገዱነት ተባብረው ስለሆነ በተለይ ከነሱ የሚነወሉ ስት ጭብጥ ያተ ከለመኖረ ይገባኘ ሰማው ፍርዱ ቤት ትቂት ለመወመር ወይም ለመተነስ አገ ገደሚችል በወንጀለና መቀጫ ሥነ ሥርዓተ ሕገ ቁጥር 195 ገዐስ ቁጥር 2 የተደነገገውን ሕገ ተመለከተን ከዚህ በሳይ በተዘረዘረተ ምስገያቶች ሁሉ ተከሣሾቹ የፈፀሙት

በመገኘታቸው ትቂቶም ሊወሰንባቸው የሚገባው አገደ ወንጀል አሠራራቸውና አገደ ግስረኛቸው አቅራረብ በመሆኑ የነገረን ሁነታና የማስረኛውን አቅራረብ ተመለከተን ምገም የተከሰሱበ ተ የወንጀለና መቀጫ ሕገ ቁጥር 248 ገዐስ ቁጥር 1 ግገም ሰው በማናቸውም ሁነታ ቢ ሆን በገንዘ ነገሥ ትና በአቅጋደ ወይም በሰጀታቸው ነፃነት ወይም ፀጥታ ወይም በሰውነታ ቸው ወይም በመገነታቸው ሳይ አደጋ የፍሰ ወይም ለመፍሰ ፈቀደ አገደሆነ ከአምስት አስከ ሃያ ዓመት ሊደርስ በሚችል ፅኑ እሥራት ይቀጣሉ፤ ይህ በሰውነት ወይም በመገነት ሳይ አ ደጋ ቅመፍሰ ጉዳይ በወንጀለናው አሰበ በነገረ አከባቢ ሁነታና በተገለገለበተ ዘዴ ዓይ ነት ከባዱና ነዋሪ ሆና የተገኘ አገደሆነ የፅኑ እሥራት ቀጣት ከአሥር አስከ ሃያ አም ስት ዓመት ይደርሳለ፤ የሚለ ሲሆን ደገሙ 25ኛው ገዐስ ቁጥር አደጋ ቅመፍሰ ጉዳይ የታ ተደው በሕይወታቸው ሳይ የሆነ አገደሆነ ከአሥራ አምስት ዓመት አስከ እድሜ ለክ በሚደ ርስ ፅኑ እሥራት ወይም በቦት ይቀጣሉ ይሳሉ::

አገዛሙ ቁጥር 249 ግናቸው ሰው ገዝ ነገሥትን ለመለወጥ ወይም በኃይል ሥራ በዛኘ በመያለት ወይም በማናቸውም ሕገወጥ በሆነ አዛሁነ የዙፋኑን አወራረስ ተርታ ለማፈለስ ወይም ለኃላወጥ ያቀደ አገደሆነ ከአምስት ዓመት አስከ እድሜ ለክ ለመድረስ ቢሚችል ፅኑ እሥራት ወይም ነገሬ በቆም ከባድ ሰሠገ በቦት ናርዱ ይቀጣሉ ሲለ የሚወሰ ገ ሰሠገም ወደ ከባቱ ቀጣት ስናለና ምስክረገ በተርብ የሰማው ከናተኛው ናርዱ ቤት አ ገደ ወንጀሉ አሠራርና ግስረኛ አቀራረበ አመዛዘና ባስበተ ደረጃ ቅደደውን ተከተሎገ በተዉማሪም የወንጀለና መቀጫ ሕገ ቁጥር 184 ተመለከተን አገደና ይገባኘ ባይ በቀለ ሥ ም ለወንጀሉ ቅና አመገጥና አገናኘ ለመሆኑ በምስክሮች የተመስከረበተ ስለሆነ ፡ ከስና ተኛው ና/ቤተ በወሰነበተ አሥር ዓመት እሥራት ሳይ አምስተ ዓመት ተወምር እኝ ከተያዘ በተ ቀን ጀምር በአሥራ አምስት አመተ ፅኑ እሥራት ፤ 3ና/ ይገባኘ ባይ ሌ/ኮሎነል አምረ ወገፃ 5ኛው ሻምበለ ዘውዴ ወለዴ ቴርቅ 6ኛው/ ሻገበለ ደገፈ ቻረ 8ኝኛው/ ሻገበለ ሸረራው ከበደ 10ኛው/ ሻገበለ ፈገተ በቀለ በቁጥር 688/59 መዝገብ 1ና/ ይገባኘ ባይ የሆነው ሻለቃ ታደሰ ፀሌ እነዚህ ስድስቶ ይገባኘ ባ ፍች ከከናተኛው ናርዱ ቤት ከወሰነባቸው ሰባተ ዓመት አሥራት ሳይ ሰበተ ዓመት ተወምር እኝቸው ከተያዘበተ ቀን ጀምሮ ያጸፃፀፃቸው በአሥር ዓመት ፅኑ እሥሬተ 4ኛው ይገባኘ ባይ ሌ/ኮሎነል አስፈ ለጋፍገ ሚኛው/ ሻምበለ ጥሳሁን ፣ምጠው በቁጥር 688/59 መዝገብ 2ና/ ይገባኘ ባይ የሆነው ሌ/ኮሎነል አስናቀ አገገፋ እነዚህ ሰበቶ ይገባኘ ባ ፍች ከከናተኛው ናርዱ ቤት

376

November 2, 1992

His Excellency Florian Krenkel
Chairman 3rd Committee
47 session of General Assembly (U.N.)

Excellency,

We Ethiopians have learnt with great disappointment that the 47th session of the United Nation General Assembly is about to adopt a resolution on United Nation role in the referendum process in Eritrea.

We understand that United Nation involvement is based on a request by the Transitional Government Of Ethiopia. However the Ethiopian people and entire spectrum of the Ethiopian political opposition is categorically opposed to the holding of a referendum in Eritrea under the present condition in Ethiopia. The present Government in Ethiopia is one that came to power solely by the power of the gun. It is unrepresentative and lacks the popular democratic mandate of the Ethiopian people to determine the future of Ethiopia.

In view of the extremely grave consequences of United Nation involvement in Eritrea under the circumstances we request for an urgent meeting with your excellency to present to you the views of the Ethiopian opposition before the General Assembly adopts the draft resolution.

The Joint Diplomatic mission of the Ethiopian opposition includes representatives of the long established multi-ethnic political organizations as well as prominent community leaders. included in the delegation are:-

1. Archbishop Melke TsadeK, Dean of the Holy Trinity College
2. Colonel Asnake Engida
3. Dr. Asrat Feleke
4. Mr. Genenew Assefa
5. Mr. Tegege Moges
6. Mr. Tekeba Habtewold, representative of Hibre Hizb Party
7. Commodor Tasew Desta, representative Of Ethiopian People Democratic Alliance
8. Major Eyasu Ayalkibet, representative of Ethiopian Democratic Union

8. Major Eyasu Ayalkibet, representative of Ethiopian Democratic Union

9. Mr. Mersha Yosef, representative of Ethiopian Peoples Revolutionary Party
10. Mr. Abera Yemane Ab, representative of All Ethiopian Socialist Movement

Should Your Excellency find it difficult to meet with the Joint Diplomatic Mission of the Ethiopian opposition, we strongly request that a decision on the draft resolution on the United Nations involvement in the Eritrean referendum be postponed until we present our views to your Excellency.

Please accept, excellency our highest consideration.

The Joint Diplomatic Mission of the
Ethiopian Opposition

for:-

Colonel Asnake Engida

ሸ76

UNITED NATIONS NATIONS UNIES

POSTAL ADDRESS—ADRESSE POSTALE: UNITED NATIONS, N.Y. 10017
CABLE ADDRESS—ADRESSE TELEGRAPHIQUE: UNATIONS NEWYORK

REFERENCE:

Post-it™ brand fax transmittal memo 7671	# of pages ▸ 2
To COL. ENGIDA	From Renato Lohia
Co. COALITION OF	Co. C24, CHAIRMAN
Dept. ETHIOPIAN DEM. FORCES	Phone # (212) 8320843
Fax # (202) 3325461	Fax # (212) 8320918

10 November, 1992

Col. Asnake Engida,
Coalition of Ethiopian
Democratic Forces (COEDF),
P O Box 21307,
WASHINGTON D.C 20009.

Dear Colonel Engida,

I am in receipt of your letter of 2 November, 1992.

The issues addressed in the above letter do not fall within the mandate of the Special Committee on Decolonization.

However, the matters you raise can be addressed to the President of the UN Security Council or the President of the General Assembly for their appropriate consideration and action.

Please accept, Sir, the assurances of my highest consideration.

RENAGI R. LOHIA, OBE.,
Chairman
Special Committee on the Situation with regard
to the Implementation of the Declaration on the Granting
of Independence to Colonial Countries and Peoples

ሸ76

ካርቱም
ቁጥር ሀ/ኢ/ድ2.
ሕዳር 12 ቀን 1972 ዓ ም

ከኢትዮጵያ ሕዝብ ዲሞክራሲያዊ አንድነት ጊዚያዊ ያደራጅ አካል
ካርቱም/ሱዳን

በአሜሪካ ለሚገኙ የኢትዮጵያ ሕዝብ ዲሞክራሲያዊ አንድነት
የአመራር አባላት፡-
ዋሺንግተን. ዲ.ሲ .

ጉዳዩ፡ - ስለ፡ ድርጅታዊ፡ አሠራር፡ አቋም፡

ልባዊ የትግል ሠላምታችን ይድረሳችሁ፤

ቀደም ሲል እ አ. አ. በስኔ 16 ቀን 1981 ዓ.ም፡ በዚህ ድርጅት ስም አለን ለሚሉት ለነኮ/ር ጣሰው ደስታ የድርጅትን ሥራ አስመልክቶ ስንጽፍ ግልባጭ እንዲደርሳችሁ ያደረግን መሆኑ የሚታወስ ነው ::

የጽሑፉ ዓላማ እንካ ስላንትያ አሉባልታን ለመጋበዝ ወይም ለንትርክ በር መክፈት ሳይሆን በመቻቻል መታገል እንዲቻል ጥረት እንዲደረግና ማንኛውም በኢትዮጵያ ሕዝብ ስም እንቀሳቀሳለሁ የሚል ሁሉ ድርጊቱ የሕዝቡን ፍላጎት የሚጻረር ሆኖ ሲገኝ ማሳሰብና ማስታወስ ግዴታ በመሆኑም ጭምር ስህተትን ለመጠቆምና መልካም መንገድን ተከትሎ ለስቃይ ለተዳረገው ሕዝብ በመተባበር ተገቢ መፍትሔዉን ለመሻት ነበር::

የኢትዮጵያ ሕዝብ ያለበትን ስቃይ በመገንዘብ አግባባዊ ያልሆኑ መሠረት የሌላቸውና ወቅታዊ ያልሆኑ ውዝግቦችን በፍጥነት በማስወገድ ዐቢይና ቅዱስ ለሆነው ሕዝባዊ ዓላማ ትኩረት በመስጠት ቀልጣፋና ትክክለኛ ድርጅታዊ ሥራ ማከናወን እንዲቻል የድርጅቱን ሕይዎት በጤና ጠብቆ ወደፊት ለማራመድ ቅድሚያ ለድርጅት ይሰጥ ስህተቶች ባላሰለሰ መልክ ይታረሙ በአባላት መሀከል ያሉ ቅራኔዎች በድሞክራሲያዊ ውይይት ይፈቱ ወዘተረፈ፡ - ስንል የድርጅቱን አመራር ለማቃናት ወሰን በሌለው ትዕግስት ብርቱ ጥረት አድርገን ነበር:: ዳሩ ግን ለአቀረብናቸው ጥያቄዎችና ሀሳቦች ከ 4 ወራት ዝምታ በኋላ የተሰጠን " መልስ " (መልስ ብለን ከጠራነው) በቃላት የተደረተ ሸፍጥ ነው:: እታገላለሁ የሚል ቀርቶ ከትግል ውጭ ያለ እንኳ ሊፈጽመው የማይገባ የተራራቁን ለማቅረብ ሳይሆን የተቀራረቡን ለማቃረንና ለማጣላት የታለመ በተራ የመንደር ወሬዎች የተሞላ አሉባልታ የከበደው መረን የለቀቀና ፀያፍ ያሽኮለሌ ደብዳቤ በመሆኑ ስህተታቸውን አርመው ከኢ.ሕ.ዴ.አ. አባላት ጋር ለመታገል ይቅርና ትግሉ ከባሕሪ ምንጫቸው ጋር ያልተያያዘ በመሆኑ ጥፋትን በፀጋ መቀበል የአጥፊ ተባባሪ መሆን ብቻ ሳይሆን የጥፋት መልእክተኞችን ማበረታታት እንዳይሆን በማለት ከሰፊ ውይይትና ጥሞናዊ ግምገማ

መቀበል የአጥፊ ተባባሪ መሆን ብቻ ሳይሆን የጥፋት መልእክተኞችን ማበረታታት እንዳይሆን በማለት ከሰፊ ውይይትና ጥሞናዊ ግምገማ በኋላ እስከአሁን በድርጅቱ ስም ላደረጉት ደባና የሙስና አሠራር ቀጥተኛ ተጠያቂ እንደሆኑ አስክረን በማመን ድብቁን ጠባያቸውን እንደያዙ ከድርጅቱ እንዲወገዱና በዚህ አካባቢና በአገር ቤት ባሉ አርበኛ አባሎች ምንም አይነት የውክልና መብት እንደማይኖራቸው ተወስኗል፡፡

በአኳያውም የትግሉን ሂደትና አቅጣጫ በመገምገም በውጭ (አሜሪካ ካላችሁ አባላት ጋር እስካሁን ያለውን ቦግ እልም ያለ ግንኙነት ትክክል አለመሆኑን በመገንዘብ ሥርዐት ያለው ድርጅታዊ ግንኙነት እንዲቀጥልና እንዲሁም ይህ ግንኙነትና ድርጅታዊ ሥራዎችንም ለማቃናት የበለጠ ትኩረት ለመሥጠት ይቻልና ያመች ዘንድ በዛ በኩል 1ኛ/ ኮ/ል አለማየሁ አስፋውን 2ኛ/ ሻለቃ ዮሴፍ ያዘውንና 3ኛ/ ሻለቃ ጌታቸው የሮምን ስለወከልን በኮሚቲ መልክ እንዲሠሩና የኮሚቲ አባላትን በማሳደግ ተገቢው ድርጅታዊ እንቅስ ቃሴ እንዲከናወን እንዲያደርጉ በአጠቃላይ በድርጅቱ ሥም በሙሉ ውክልናቸው እንዲንቀሳቀሱ ወስነናል፡፡

በኢ. ሕ. ዴ. ኣ . ፕሮግራም ይዘነው የተነሳነው የብሔራዊ አንድነት ትግላችን መርህ አገር ወዳዶችንና ዲሞክራሲያውያንን ማሰባሰብ በመሆኑ በሕዝብ ላይ ልዩ በደል ያልፈጸሙ ኢትዮጵያውያንን በትግሉ ተሳታፊ ማድረግ ከምን ጊዜውም ይበልጥ አሁን ግዴታ እየሆነ የመጣበት ወቅት ነው፡፡ ስለሆነም፡፡

1ኛ/ ሦስቱ አባላት በተጣለባቸው ሙሉ የውክልና ግዴታ የኮሚቲ አባላትን በማሳደግ ድርጅታዊ እንቅስቃሴዎችን እንዲያከናውኑ፡-

2ኛ/ የፃላማና የአመለካከት አንድነት ያላቸውን አገር ወዳድና ዲሞክራሲያዊ ኢትዮጵያውያንን እንዳመችነቱ በግልጽም በሕቡዕም እንዲያሰባስቡ፤ እንዲያደራጁ፤

3ኛ/ ከዚህ በፊት የፖለቲካ ፕሮግራም አዘጋጅተው በድርጅት መልክ ከሚንቀሳቀሱ ዲሞክራሲያዊ ኃይሎች (በተለይ ከኢ.ሕ.ነ.ብ.ን - NAMLEP)ና ልዩ ልዩ ቡድኖች ውይይትን በማፋጠን ውህደት እስከመፈጸም ስልጣን ስለተሰጣቸው በተቻለ በቅድሚያ ከኢ. ሕ. ነ.ብ.ን. ጋር የውህደት ፍጥጥም ጨርሳችሁ ውጤቱን እንድታሳውቁን፡፡ የድርጅታችን ስም አወዛጋቢና በስሙም ምንም እንኳ የንፁህ ታጋዮች ደም የፈሰሰበት ቢሆንም በአንፃሩ ብዙ ወንጀሎች ስለተፈጸመበት መቀየር እንዳለበት በመሠረቱ በሃሳብ ደረጃ ስምምነት ስላለ ይህንንም ጨምራችሁ እንድታስቡበትና አስቀድማችሁ እንድታስታውቁን እናሳስባለን፡፡

አጠቃላይ ሥራዎችን በማፋጠን ድርጅቱ ቅርጽና መልክ ይዞ መጓዝ እንዲቻል ሕጋዊ አመራር መፍጠር አንገብጋቢ ጥያቄ ነውና ለዚሁ መድረኩን እንድታስተካክሉ በተጨማሪ እናሳስባለን፡፡ የኢትዮጵያን ሕዝብ ለረሀብና ለችግር አጋልጦ የሰጠው የደርጉ ችሎታ ማነስና ደካማና ሽንካላ አሠራሩ መሆኑ በዓለም ህብረተሰብ ዘንድ

የታወቀ ቢሆንም ፈታኙ ወቅት ሁሉንም በየመልኩ እየዳሰሰ ነው፡፡

ስለዚህ ለትግል አመችው ወቅት በኛ ላይ የሚጨፍሩብን ጎታች ድርጊቶችን አስወግደን በሁኔታዎች ለመጠቀም ከፍተኛ ጥረት ያስፈልጋልና በርቱ፡፡

የኢትዮጵያ ሕዝቦች ችግር በጠንካራ የተባበረ ክንድ ይፈታል፡፡

ስለ ኮሚቲው

ታጋይ ኮ/ል - አስናቀ እንግዳ
" አብደል ቃድር
" አያል ሰው

ኅ ፃ ፮

ካርቱም ሰኔ 16 ቀን 1981. ዓ.ም

ለኮሞዶር ማሰው ደስታ
ለአቶ ደረጀ ደሬሣ
ዶ/ር አደም አብደላ

ከዚህ በፊት በጽሑፍም በቃልም ያቀረብነውን እንጠቅሳለን፡ እንደሚታወቀው ቀደም ሲል ይህ የአሁኑ ድርጅታችን የኢትዮጵያ ብሔራዊ ዴሞክራሲያዊ ግንባር (ኢ.ብ.ዴ.ግ.) በሚል ስም ተመስርቶ የቆየ ቢሆንም ድርጅቱን ማስፋትና የማንኛውም አገር ወዳድና ዲሞክራሲያዊ ኢትዮጵያዊ እንዲሆን በነበረው አጠቃላይ ስምምነትና ዕምነት በ1973 ዓ.ም. የኢ.ብ.ዲ.ግ. አባላት የነበሩ ኮ/ል አለማየሁ አስፋውና ሻለቃ ዮሴፍ ያዘው በአውሮጳና አሜሪካ ለሚገኙ ኢትዮጵያውያን በድርጅቱ (በትግሉ) እንዲሳተፉና ለሀገራቸው ነፃነት የጋራ ትግል እንዲያደርጉ ጥሪ በማድረጋቸው «ፕሮግራሙ ተሻሽሎ ስሙም ከተለወጠ እንሳተፋለን» ስለአሉ ለመታገልና ለዲሞክራሲያዊው ትግል አስተዋጽዖ ለማድረግ ፍላጎት ያላቸው ኢትዮጵያውያን (እናንተም ጭምር) ባሳሰቡት መሠረት ከብዙ ውጣ ውረድና ጥረት በኋላ የኢ.ብ.ዴ.ግን. ፕሮግራም መነሻ በማድረግ «የኢትዮጵያ ሕዝቦች ዲሞክራቲክ አንድነት» በሚል መመሪያ መንደርደሪያ ፕሮግራሙ ተዘጋጅቶ ተልኮልን በአካባቢው የምንገኝ አባላት በሰፊው ተወያይተንበት የሚጨመረውንና የሚቀነሰውን በመጥቀስ በመጨረሻ ጊዜ ታትሞ እንዲመጣልን መላካችን ይታወሳል፡፡

ፕሮግራሙም በመጨረሻ መልኩ ታትሞ በአስቸኳይ እንዲላክልንና የድርጅቱም ዋነኛ የትግል መስመሩ ትጥቅ ትግል መሆን እንዳለበት ለአንዳንድ ጉዳዩን አያምኑበትም ለተባሉ አባላት በውይይት እንዲያሳምኑ በተጨማሪም በአገር ቤት ድርጅቱ ሀ - ብሎ ሲመሠረት የመሠረቱና በስሙም ለሚታገሉ ታጋይ አርበኞች አስፈላጊውን እርዳታ የሚገኝበትን ጥረት እንዲደረግ በማለት ከጊዚያዊ አመራር ኮሚቲ ሁለት አባላትን ወክለን ልከን የነበረ መሆኑ የሚታወስ ነው፡፡

ሆናም «አውቆ የተኛን ቢቀሰቅሱት አይነቃም» እንደሚባለው ሆነና የአካባቢውን ሁኔታ በትክክል አስረድተው ተማምናችሁ አንድ ወጥ የሆነ ትግል ለመታገል የነበረንን ጉጉት በውጭ ያላችሁት ሰዎች እንደጣዖት እንድትመለኩ ወይም ካለእናንተ የኢትዮጵያ ሕዝብ ነፃ ሊወጣ እንደማይችል በመገመት ይመስላል መልዕክቱንና ጥሪው ሁሉ ችላ ተብሎ በአካባቢያችሁ ባለ ሁኔታ ብቻ በመዋጥና የሠፊውን ታጋይ አባላትና ከዛም የአጠቃላይ የኢትዮጵያ ሕዝቦችን ብሶትና ፍላጎት ወደጎን በመተው ይባስ ተብሎ አንድነትና ስምምነት ለመፍጠር የተላኩት መልዕክተኞች ጭምር ከሁለት ተከፍለው ድርጅቱ ተገምሶ የሚል መርዶ ሆነ ምላሹ፡፡ ከአንድነቱም መለያየቱ ከመሰባሰቡ መበተኑ ቀደመ፡፡ ይህም መርዶ ለነፃነት ወዳድና ለንፁህ ኢትዮጵያውያን ከባድ ሀዘንን ለጠላት ደስታን ሰጠ፡፡

በውነቱ የኢትዮጵያን ሕዝብ ችግር ካለመረዳትና የምንቸገረኝ የዝብሪት ሥራ በመሆኑ እጅግ አሳዘነን፡፡ ልዩነቶች በአንድ ድርጅት ውስጥ የነበረ ያለና የሚኖርም ነው፡፡ ሆኖም በመሠረታዊ ባልሆኑ

በአንካሳ ግልብና ግላዊ ምክንያቶች በጉጉት የሚጠበቅን ድርጅት አጉል ማድረግ ከባድ ወንጀል ሆኖ አግኝተነዋል፡፡ ድርጊቱን በመቃወም ነገሩ ሥር ሳይሰድና የጠላት ወገንን ሳያስፈነድቅ አለ (ነበር) የተባለው ቅራኔ በውይይት እንዲፈታ ጥረት በምናደርግበት ጊዜ እንደገና «ወኪላችን ነው፡ እሱ ያላችሁን ፈጽሙ» ተብለው በበታው ካስቀመጣችኋቸው ከኮ/ል እምሩ ወንዴ ጋር የነበራችሁን ግንኙነት ስታሻክሩና ቀጥሎም ግንኙነታችሁን ስትበጥሱ በአገር ቤትና በሱዳን የሚገኙትን የድርጅት አባላት ኮ/ል እምሩን በምታዩበት ዐይነት በማየት ሳታቋጥሩ በመቅረታችሁና በካርቱም ሲሠራ የነበረውንና ተግባሩን ያላቋረጠውን ጊዜአዊ አመራር ኮሚቲን ሕልውና በመማሰሳችሁ በድርጅቱና በአጠቃላይም በትግሉ ላይ ከፍተኛ ጉዳት አድርሳችኋል፡፡ ከሁሉም የሚያሳዝነው የነፃነት ታጋዮችን ከግለሰብ ጋር በማያያዝ እንደ ጌታና ሎሌ ግንኙነት አድርጋችሁ አወናግራችሁ ማየታችሁ ነው፡፡ ድርጅቱን የእልህ መውጪያና መፎካከሪያ በማድረግ የተፈጸመው አስከፊና አፀያፊ ድርጊት ከጥንቱ የምስለኔ አሠራር የከፋ ሆኖ ይታያል፡፡ ድርጊቱ በጣም ቢያሳዝነንም አሠራሩ ከማስገረም አልፎ ቢያንገፈግፈንም ሰፋና ራቅ አድርጎ በማየትና ትዕግሥታችን ለከት በማሳጣት ድርጅቱን ከአስከፊ የመበታተን አደጋ ለማዳንና የታጋዩን ብሎም በተሰፋ የተንጠለጠለውና ለሥቃይ የተዳረገውን ሕዝብ ሞራል ለመጠበቅ ስንል ሀላፊነታችንንና ግዴታችንም በመሆኑ ከኮ/ል እምሩም ሆነ አሜሪካ ከሚገኙ አባላት ጋር ያለው አለመግባባት በውይይት እንዲፈታና ሁሉም በየበኩሉ የያዘው ተራ ዘመቻና ሺማያ ቆሞ አንድነታችንን ጠብቀን ትግላችንን በወጉና ጠፈፍ ባለ መልክ እንድንቀጥል የታጋዮች አጠቃላይ ስብሰባ ይደረግ ስንል ለኮሞዶር ማሰው - ለወ/ሮ ሀና ይልማ ለዶ/ር አደም አብደላና በሱዳን ለወክላችኋቸው ካፕቴን ሀሰን አሳስበናል፡፡ በመከታተልም ማናቸውም ሁኔታ ጤናማ በሆነ ውይይት ይፈታ ዘንድ መንደርደሪያ የሚሆን ጽሑፍ አዘጋጅተን ልከን ነበር፡፡

ቅድሚያ ለድርጅቱ ተሰጥቶ የድርጅቱን አባላት መሰብሰብና በቅጡ ማሠማራት ያስፈልጋል ስንል ላቀረብነው ሀሳብ «መንገድ ሰለጠኝ ብላ ገበያውን አልፋው ሄደች» እንደሚባለው "ፖሊሲ ነክ ነውና ፖሊሲ አውጪዎች ካዩት በኋላ ነው መልስ ማግኘት የምትችሉት" ተብሎ በዶክተር አደም ሲነገረን በእንቆቅሉሹ ብንገረምም ጉዳዩ የግል አይደለምና ለማስጨረስ ከፍተኛ ትዕግሥት አድርገናል፡፡ ያም ሆኖ ያቀረብነው ጥያቄና ሀሳብ ክብደት አግኝቶ መልስ ባለማግኘቱ መላሽ ሳይኖር ጥያቄ ተቀባይ ሳይኖር ሀሳብ ማቅረብን እንደ ስህተት ቆጥረነዋል፡፡

ድርጅቱ ከስህተቱ እየተማረ ተጠናክሮ ትግሉን እንዳይቀጥል እያደር ወደ ቡድን አመራር ተጉዞ እነሆ በእሳፋሪ ሁኔታ ላይ ይገኛል፡፡ ይህን የመሰለው የተዛባና አቅጣጫውን የሳተ አስራር የብዙሀኑን አባላት ሚና በመናቅ ድርጅታዊ መብትና ተሳትፎ በመነፈጉ የታጋዮችን መንፈስ ክፉኛ ተፃሯል፡፡

ይኸውም 1) በአገር ውስጥ በአርበኝነት በትጥቅ ትግል ላይ ያሉ አባላት ከፍተኛ የማተሪያል ችግር እያለባቸው ተደጋጋሚ

ማኅሰቢያዎቻችን ጆሮ ዳባ ልበስ ተብለው ታልፈዋል። የአርበኛ ታጋዮችን ሁኔታና ስለሚያስፈልጓቸው አስቸኳይ እርዳታዎች ከቦታው በመገኘት ሰፋ ያለ ዘገባ አቅርበን አንድም የተፈጸመ ነገር አለመኖሩም አይዘነጋም።

2) በሱዳን ውስጥ የሚገኙ አባላት ይከፈላቸው የነበረው የኑሮ መደጎሚያና የድርጅታዊ ተግባሮች ወጪ እንዳይከፈል ታግዶ ለሌላ ድርጅት አባሎች መስጠት ድርጅትን ከማፍረስ አንፃር አይታይምን? ያውም በአገር ውስጥ ኢ.ሕ.ዴ.አ.ን. በጽሑፍና በቃልም በየአጋጣሚው ላወገዙና የድርጅቱን ታጋይ አርበኞች ካደሙትና ከውጉት ጋር ተባባሪ ለነበረው ቡድን «ርዳታ» ማድረግ ከትግል ድርጅት አንፃር ሲታይ ምን ሊባል ነው? እንደእውነቱ ከሆነ በበጎ አድራጎት አሠራር መሰለፍን ገሀድ ያደርጋል። ይህም «የቆጡን አወርድ ብላ የብብቷን ጣለች» እንደሚባለው እንዳይሆንና በቅጡና በወጉ ጊዜውን ጠብቆ እንዲደረግ በሚገባ በተደጋጋሚ አሳስበን ነበር።

3) ኢ.ሕ.ዴ.ኣ. የብዙሀን አባላት ድርጅት በመሆኑ ቆርቶ በቡድን ሠልፍ መሥመር ላይ መሆኑን ዋሽንግተንና ለንደን የሚገኙ አባላትና እነሱው ኢ-ዲሞክራሲያዊ በሆነ አሠራራቸው «በበጎ ፈቃዳቸው» የሸሙአቸውና የየግል ሰላይ አድርገው የተከሷቸው የሚሰሩት የማይታወቅ «ጡረተኛ» ግለሰቦች በገንዘቡና በዲሞክራሲ ትግል ስም በመጣው ገንዘብ የፈለጉትንና የትግል ቀርቶ በአጠገቡም ማለፍ ለማይችል ተግባር ሲያውሉትና ሲናኙት ይታያል።

4) ታጋይ አርበኞች ታግለው ነፃ ባወጧቸው ቀበሌዎች ድርጅታዊ ድጋፍ እንዲደረግላቸው ጥያቄ አቅርበው ሳይደገፉ በመቅረታቸው ድርጅቱ በአካባቢው የነበረውን መሠረት ከፉኛ አዛብቶታል። መሠረት ለሌለው ሀሜትና አሉባልታን ለመሳሰሉ መናኛ ነገሮች ትኩረት እየተሰጠ የኢትዮጵያ ሕዝብ ትግል «ለስሟ መጠሪያ ቁና ሰፋች» ካልሆነ ገሸሽ ተደርጓል።

5) ከውቅያኖስ ባሻገር ከአውሮጳና አሜሪካ «እየተደራጀን ነው» "መጣን" «ደረስንልህ» በሚል ስንኩልና ከሀት የራቀ ጽሑፍ 3 ዓመታት ሙሉ በጀርባ በታዘለ አሠራር መጓተት የአርበኞችን ትግል አሰናክለ፣ በአጉል ተስፋው አንኮላሽ፣ የበሰለውንም የትግል ፍሬ አረገፈው።

አይሆንም ተው ትክክለኛና ወቅታዊ አይደለም ፈጽሞ ተገቢና ቅድሚያ የሚሠጠው አይደለም በማለት እያሳሰብንና እያስጠነቀቅን በማን አለብኝነትና በትዕቢት ርካሽ ወረቀቶች ወደከተማ እየተላኩ በሰበቡ ብዙ ንፁህ አባላት ለፋሽስት ሠይፍ እንዲዳረጉ ተደረገ። ይባስ ተብሎም "ይህ የሥራ ፍሬአችን ነው" ተብሎ ተፎከረ። አይታፈርም ወይ??።

<u>ለመጨረሻ ጊዜ የምናሳስበው!</u>

ድርጅቱን ቅርፅና መልክ ሰጥቶ ህልውናውን ለመጠበቅ ትግሉንም ለማራመድ ኃላ ቀር የሆኑ አሠራሮችንና ቡድናዊ ርምጃዎችን ለማስወገድ፡

1. እስካሁን ለቀረቡት ጥያቄዎችና ሀሳቦች ሙሉ ምላሽና የተጓተቱበትን ምክንያት እንዲገለጽልን።

2. ድርጅቱን ወክላችሁ በውጪ ያላችሁ አባላት ስለአከናወናችኋቸው ድርጊቶች ማብራሪያ እንዲሰጠን።

3. ከዚህ በፊት ደጋግመን እንዳቀረብነው የድርጅቱ አባላት ተሰብስበው ውስጣዊ ቅራኔ በውይይትና በመግባባት ይፈታ ዘንድ ካርቱም ላይ ጉባዔ እንዲደረግ።

4. አድልየ በሌለበት መንገድ ጉባዔውን ለመሰብሰብና ወቅታዊውን ሁኔታ አባላት በያሉበት እየሄዱ ለማስረዳት ቢያንስ ለሦስት ሰዎች አውሮጳና አሜሪካ አድርሶ የሚመልስ ገንዘብ እንዲላክ እንጠይቃለን።

5. የድርጅቱ አባላት ሳያውቁት በጎን ..... ከድርጅቱ ውጭ ላሉ ቡድኖችም ሆነ ግለሰቦች የሚደረግ የገንዘብ "ርዳታ" እንዲቆም።

6. ለዚህ አካባቢ ተምድቦ የነበረው ሥራ ማስኬጃ በምን ላይ እንደዋለ እንዲገለጽልን እናሳስባለን።

ላቀረብናቸው ጥያቄዎች እስከ ነሐሴ15 (July 15)1984ዓ.ም.(እ. ኣ. ኣ.) መልስ የምንጠብቅ መሆናችንን እንገልጻለን።

የኢ.ሕ.ዴ.ኣ. ጊዜአዊ አመራር - ኮሚቲ
ካርቱም

ስለ

ኮ/ል አስናቀ እንግዳና
አያል ሰው ደሴ

<u>ግልባጭ</u>

- አሜሪካ ለሚገኙ የድርጅቱ አባላት በሙሉ፣
- ሊጋዳሪፍ ቀጠና አስተባባሪ ኮሚቴ፣
- በአገር ውስጥ ለሚታገሉ ክፍል አንድ ታጋዮች አመራር ኪሚቴ
- ለኮ/ል እምሩ ወንዴ
- ለካፒቴን ሀሰን

<u>በያሉበት</u>

ኮ/ል እምሩ ወንዴ

እረፍት ያጣ ሕሊና
(ከልዩ ማስታወሻዬ)

" ብረት - ብረትን እንዲስል ሰውም ባልንጀራውን ይስላል" (ምሳ 27 ፡ 17) አእምሮዬን በየዕለቱ ይስሉ የነበሩት ሁለት ጓደኞቼ ኮሎኔል እምሩ ወንዴንና የመቶ አለቃ አያል ሰው ደስዬን አደንቃቸዋለሁ። እነዚሁ ሁለት ታጋዮች ሕሊናቸውን የእሳት ማቃጠያ ምድጃ አድርገው (ሰውነታቸውን) ያለ ማቋረጥ ያቃጥሉበታል።

ከኮሎኔል እምሩ ወንዴ ጋር የተዋወቅነው በ1951 ዓ.ም. ነው። ኮሎኔል እምሩ የክብር ዘበኛ ባልደረባ በመሆኑ እኔ የጦር ሠራዊት ስለ ነበርኩ በተለያዩ የጦር ክፍል በመሰለፋችን አንተዋወቅም ነበር። ከተዋወቅንበት ቀን ጀምሮ በምንገናኝበት ግዚያት ሁሉ የምንወያዩው ስለ አገራችን ጉዳይ ነበር። ኮሎኔል እምሩ ከፖለቲካ ውጭ የሚያነሳው ነጥብ አልነበረውም። የሚያነሳቸው ነጥቦችም፡"ኢትዮጵያ በሥልጣኔ ወደ ኋላ የቀረችው በሳይንስና ቴክኖሎጂ የተበለጠችው እኔን ብቻ ይድላኝ የሚል ዓላማ በነበራቸው ስግብግቦችና ግብዞች የአመራር ያመራር ጉድለት እንጂ ሁኔታው ለዕድገት አመች መሆኑን አዘውትሮ ይናገር ነበር። የኢትዮጵያን ሕዝብ ብልህነት ያደንቃል።

የተማሩሰዎችበብዛትባይኖሩምእነዚያውየነበሩትነፃ ሁነው ቢንቀሳቀሱ እርሾ በመሆን አገሪቱን ወደ እድገት ይመሯት ነበር እያለ የአገሩን ችግርና ብሶት ከመናገር የማይታክትና የማይሰለች ነው። ኢትዮጵያ በሥልጣኔ ወደ ኋላ መቅረትና መበለጥ የሚያስቡ ብዙ አገር ወዳዶች ነበሩ፡ ኮሎኔል እምሩ ግን ያበዛው ነበር።

የሚገርመው በዓፄ ኃይለ ሥላሴ ዘመነ መንግሥት 15 ዓመት፡ በደርግ 11 ዓመት በድምሩ 27 ዓመት መሆኑ ነው፤ በወህኒ ቤት 5 ዓመት አብረን በነበርንበት ግዜ ከወህኒ ቤትም ከወጣን በኋላም ሁልግዜ የሚያነሳቸው ነጥቦች ኢትዮጵያን ከኋላ ቀርነት ለማላቀቅ ምን መደረግ አለበት? የሚል ጥያቄዎችን ያነሳ ነበር።

ጥያቄዎችን በማሰላሰል ከብዙ አማራጮች ውስጥ የተሻለ ሁኖ ያገኘነው የትጥቅ ትግልን ነበር። ምንም እንኳ የትጥቅ ትግል እንደ አማራጭ መውሰድ ተገቢ ባይሆንም የመፈንቅለ መንግሥት ሙከራ ብዙ ግዜ የከሸፈ በመሆኑ ሕዝቡን በትጥቅ ትግል አደራጅቶ መብቱን እንዲያስከብር ከማድረግ ሌላ መፍትሔ ባለመኖሩ ውይይታችን በትጥቅ ትግል ላይ ያተኮረ ነበር።

ሕዝቡን እያነቁ የትጥቅ ትግል በገጠር አካባቢ ለመጀመር ለግዜው የተሻለ ሁኖ ያገኘነው ከውጭው ዓለም ጋር ለመገናኘት እንዲያመቸን በሱዳን ጠረፍ እርሻ አቋቁመን በእርሻው ሽፋን ተዋጊዎችን አሰልጥነን በሕዝቡ ውስጥ በማሰማራት ቅስቀሳ በማድረግ የሽምቅ ውጊያ ለማካሔድ ዓቅደን ነበር። ይኸንኑም ዕቅዳችንን እንዳይከሽፍ እርሻውን ለማቋቋም

ኮ/ል እምሩ ወንዴ

የገንዘብ ዕርዳታ ሳደረጉልን ለልጅ አያሌው በዛብህና ለዶክተር ተፈራ ወንዴ እንዲሁም በፖለቲካ ምክንያት ታስረን በዓለም በቃኝ ወህኒ ቤት አምስት ዓመት አብረን ለአሳለፍነው ወንድሞቻችን አልገለጽንላቸውም ነበር፡፡

ለሽፋን እንዲሆነን የማኅበረ ሥላሴ ገዳም ከሚያስተዳድረው ማጠቢያ ወረዳ መሬት ጠይቀን ሃያ ጋሻ መሬት እንድናለማ ማኅበሩ በኮንትራት ሰጥቶን ጉባኤ ከተባለው ቦታና ሺንፋ ተብሎ ከሚጠራው ወንዝ ዳር መንደካ አራት ጋሻ መሬት በዘመናዊ ግብርና በትራክተር አርሰን ጥጥና ሰሊጥ እያመረትን ለትግል የሚሆን ገንዘብ ማጠራቀም በጀመርንበት ግዚአት ያልታሰበ ድንገተኛ ሕዝባዊ ዓመፅ በ1966. ዓ.ም. ሲፈነዳ ዕቅዳችን ሁሉ ተሰነካከለ፡፡ እርሻ የጀመርነው የወይዘሮ አፀደ ታፈረ መሬት ተሸጠ ነበር፡፡

ደርግ ያምፃል ብሎ ኮሎኔል እምሩን አሰረው፡፡ ትራክተሮቻችንና ልዩ ልዩ የእርሻ መሳርያዎችን የኢትዮጵያ ዲሞክራቲክ ኅብረት (ኢዴኅ) ጀሌዎች ተሻምተው ወሰዱት፡፡ ተለቅሞ የተከመረውን 1250 ኩንታል ጥጥ የደርግ ጦር አቃጠለው፡፡ ይህን በመሳሰለ እንቅፋት ዕቅዳችን ተግባራዊ ሳይሆን ቀረ፡፡

ኮሎኔል እምሩ እጅግ ከፍተኛ የጋለ የማይበርድ የአገር ፍቅር በሰውነቱ ውስጥ ተዋሕዶታል፡፡ ተናግሮ የማሳመን ችሎታውም ከፍተኛ ነው፡፡ ለማወቅ የማያደርገው ጥረት የለም፡፡ ራሱን በራሱ ያስተማረ ታታሪና ንቁ ነው፡፡ ዓለም በቃኝ ወህኒ ቤት ታስሮ በነበረበት ግዚያት እንኳ ተስፋ ሳይቆርጥ ከውጭ አገር ዩኒቨርስቲ ጋር በመጻጻፍ (በኮርስፖንዳንስ) በሕግ የመጀመሪያ (BACHELOR) ድግሪውን አግኝቷል፡፡ ሕሊናው ብሩህ ነው፡፡ ሠፊ አመለካከት አለው፡፡ ኅሰኝነት ዘረኝነት አይስማማውም፡፡ (አላርጅኩ ነው) ኮሎኔል እምሩ አንዳንድ ድክመቶች ቢኖሩበትም ጠንካራ ጎኖቹ ይሸፍኑለታል፡፡

ኮሎኔል እምሩ ለውጥ ፈላጊ ነው፡፡ በሁል ግዜ አብዮት ያምናል፡፡ ጨካኝ ባለመሆኑ ከአብዮቱ ጋር አጋጭቶታል፡፡ ለሰው ይራራል፡፡ ለጋስ ነው፡፡ ከሰው ጋር የመግባባት ችሎታው የላቀ ነው፡፡ ለማኅበራዊ ኑሮም ተስማሚ ባሕርያት አሉት፡፡ ከማንኛውም ሰው ጋር ለመተዋወቅም ግዜ አይወስድበትም፡፡ ለቆመበት ዓላማ ታማኝ ነው፡፡ ማንኛውንም ችግር መቋቋም ይችላል፡፡ እራሱን አንቱ ያሰኜ በመሆኑ የመለማመጥና የአድር ባይነት ጠባይ የለውም፡፡ ትልቅ የመሆን ፍላጎቱ በአቢዮታዊነት እንዲፀና አድርጎታል፡፡

ኮሎኔል እምሩ ለመታወቅ የሚያደርገው ጥረት ዕድሉቹን አሰናክለውበታል፡፡ ራሱን ለመሪነት ያዘጋጀ በመሆኑ ሥልጣንን በተመለከተ ማንንም አያምንም፤ ተጠራጣሪ ነው፡፡ መብለጥን እንጂ መበለጥን አይወድም፡፡ በአጠቃላይ ኮሎኔል እምሩን ከሌላው ልዩ የሚያደርገው ስለ ፖለቲካ እንጂ ስለ ሌላው ኑሮ ደንታ የለውም፡፡ የአገሩ ወደ ኋላ መቅረት እያበሳጨውና እያስቆጨው ስለ ፖለቲካ መወያዩት አይሰለቸውም፡፡

የሚያስደስተውም ስለ ፖለካ መወያዩት ነው፡፡

ከኮሎኔል እምሩ ጋር አብረን በምንታገልበት ወቅት በድርጅታዊ አሠራር በልዩነት ብንለያይም በማይበርደው የአገር ፍቅሩ ለሰው ባለው ርኅራኄ ለእምነቱ ሳያወላውል ቀጥ ብሎ በመቆሙና ራሱን ለግል ጥቅም ባለመለወጡ ከፍተኛ ክብር የሚሰጠው እውነተኛ ኢትዮጵያዊ በመሆኑ አከብረዋለሁ፡፡ኮ/ል እምሩ ሠፊ ታሪክ ያለው በመሆኑ በአጭር ማስታወስ ብቻ የሚወሰን አይደለም፡፡ ስለ እርሱ ይህችን ማስታወሻ ሳቀርብ ኩራት እየተሰማኝ ነው፡፡

ለ/ የመቶ አለቃ አያል ሰው ደስዬ

ከሐረር የጦር አካዳሚ ምሩቅ ጋር በ1972 ዓ.ም.ከተገናኘንበት ግዚያት አንስቶ እስከ ዛሬ 1993 ዓ.ም. 21 ዓመት መሆኑ ነው። በኢትዮጵያ አገር ወዳዶች ዴሞክራሲያዊ ድርጅት (ኢ.አ.ወ.ዴ.ድ) እና በኋላም በኢትዮጵያ ሕባዊ ዴሞክራሲያዊ አንድነት ድርጅት (ኢ.ሕ.ዲ.አ)አብረን በትግል ላይ በነበርንበት ግዚያትና አሁንም በሰደት በአለንበት በተገናኘን ቁጥር የሚያነሳልኝ ኮሎኔል እምሩ ከሚያነሳቸው ነጥቦች የተለየ አይደለም። ኢትዮጵያ በጎሣና ቋንቋ መከፋፈሏ የኤርትራ ከኢትዮጵያ መገንጠል በእርስ በርስ ውጊያ ከፍተኛ ጉዳት በመድረሱ በሕዝብ ላይ ረኃብና በሽታ የሚፈራረቁበት በመሆኑ እያሳዘነው ሌት ከቀን ከመተከዝ ያቋረጠበት ግዜ የለም።

ሌላው የአያል ሰውን የሕሊና እረፍት የነሳው በምዕራባ ውያን ቡራኬ ሥልጣን የያዘው ወያኔ ያወጣው ሕገ መንግሥት ነው። ሕዝባዊ ወያኔ ሓርነት ትግራይ ብሎ ራሱን የሚጠራ ቡድን አንድ ወጥ አስተሳሰብና አመለካከት የነበረውን የኢትዮጵያ ሕዝብ በጎሣና ቋንቋ ከፋፍሎ የአንድነት ኃይልን በማዳከሙ ከመጠን በላይ እየ ከነከነው የወያኔውን የጎሣ መግሥት ለማስወገድ የሚቻልበትን ዘዴ ከመፈለግ የባዘነበት ግዜ ያለ አይመስለኝም። በኢትዮጵያ ዴሞክራሲያዊ ኃይሎች ቅንጅት (ኢድኃቅ) እና በኢትዮጵያ የሰላምና የዴሞክራሲ አማራጭ ኃይሎች አባል በመሆን ብዙ ጥሯል። ጉባኤ አበውንም ለማቋቋም በሥራም በሃሳብም ረድቷል። አሁንም ተስፋ ባለ መቁረጥ "የኢትዮጵያ ሕዝብ ፌዴራል ዴሞክራሲያዊ አንድነት ፓርቲን (ሕብረ ሕዝብ) ሲቋቋም ከመሥራቾቹ አንዱ በመሆን ያለ ዕረፍት በትጋት በመሥራት ላይ ነው።

ይህችንአጭርማስታወሻእንድፅፍያስገደደኝከአያልሰው ጋር ተገናኝተን ስለ አገራችን ጉዳይ በምንወያይበት ግዚያት ሁሉ አጥንት ሰብሮ የሚገባ አሳዛኝ ኃይለ ቃል እየወረወረ (በእሳት ላይ ቤንዚን ማለት ነው።) መንፈሴን እያሻቀለው በሕዝብ ላይ ክፉ ድርጊት ሲፈጸም እየሰማሁ መታገስ ከማልችልበት ሁኔታ ላይ እየደረስኩ እራሴን ለመሷይትነት ያዘጋጀሁት ግዜ ስለ ነበር ነው።

በእርግጥም በተገንጣዮቹ በጎሣ ድርጅቶች በወያኔና ሻዕቢያ በደርግ መካከል በሚደረግ ውጊያ በሕዝብ ላይ ይፈጽሙት የነበረው አረመኔአዊ የሚዘገንን ጨካኝ ድርጊት ወኔው ላልበረደ እንደ አያል ሰው ላለ ወጣት ቀርቶ ወኔው ለበረደ እንደ እኔ ያለውን ሽማግሌ መንፈስ ሳይቀር እየገሸለጠ የሚቀሰቅስ ነበር። አያል ሰው ባህሉን አክባሪ ጠፍ ያለ የማይልከሰከስ በጭዋነቱ አገሩን የሚወክል መኮንን ነው። ወደፊት ኢትዮጵያን ከሚገነቡት አንዱ እንደሚሆን አልጠራጠርም። ግራና ቀኝ የሚያይ አስተዋይ ነው።

1ኛ. ተገንጣይ ድርጅቶች የትግራዩ ወያኔና የኤርትራው ሻዕቢያ ያስለፉትን ሠራዊት በስልትና ዘዴ ሳይመሩ የሰው ቁጠባ

በሌለበት ከተጠናከረ ምሽግ ውስጥ እያስገቡ የጥይት መቆስቆሻ አድርገው እየማገዱ በግፍ በማስጨፍጨፋቸው

2ኛ. በእርስ በርስ ጦርነት ሠላማዩውን ሕዝብ በጦርነት ስለ አሰቃዩት ሕይወቱን ለማዳን ሦስት ሚሊዮን ያህል ሕዝብ ወደ ጎረቤት አገሮች ተሰድዶ ከብርቱ ችግር ላይ ስለ ጣሉት

3ኛ በጦርነትናበድርቅጉዳትየደረሰበትጎጃምሥራቅትግራይ ሕዝብ ከቦታው አፈናቅለው የዕርዳታ መለመኛ ለማድረግ ወደ ሱዳን አግተልትለው ወስደው ለጤና ተስማሚ ካልሆነ ወባና ልዩ ልዩ የበረሃ በሽታ ከሚፈላበት ውድ ኮሊና ውድ ሺፈር ከተባለው ቦታ አስፍረው ከሰላሳ ሺህ በላይ የሚሆን ሕዝብ ረግፎ የሱዳን መሬት ማዳበሪያ ሁነው በመቅረታቸው።

4ኛ.በዘመናዊባሪያፍንገላየተሰማራውየእሥራኤልየስለሳ ክፍል የኢትዮጵያን አይነተኛ ዜጎች ነገደ ፈላሺያን ወደ ቅድስቲቱ አገር እየሩሳሌም ትገባላችሁ እየተባሉ በስነ ልቦና ሰለባ 10 ሺህወችን በአንድ ግዜ አግተልትለው ወደ ሱዳን አስገብተው ዶካ (ኡምራኩባ) ከተባለው ቦታ አስፍረው በምግብ እጥረትና በልዩ ልዩ በሽታዎች በተለይም በመረተ በርሜል ውኃ እያደሉ አንጀታቸው እየተበጣጠሰ ከ4 ሺህ በላይ የሚሆኑ በአሳዛኝ ሁኔታ በማለቃቸውና ተቆርቋሪ የሌለው የኢትዮጵያ ሕዝብ በከንቱ በመጥፋቱ።

5ኛ. በ1970 ዓ.ም. ደርግ በታሪክ ያልተሰማ በየትኛውም ዓለም ክፍል ያልተደረገ ለዴሞክራሲያዊ ሥርዓት ብሎም ለሕዝብ መሠረታዊ መብቶች ጥያቄ የወጣውን ሠላማዊ ሠልፈኛ በጥይት ገድሎ ሬሳ በገንዘብ ለወላጆች በመሸጡ የአፍሪካ አንድነት ድርጅትና የዓለም ኅብረተ ሰብ ዘግናኙንና አሰቃቂውን ድርጊት ባለ ማውገዙ ኢትዮጵያ ደጋፊ የሌላት ብቸኛ አገር መሆኗ እጅግ ያሳዝነዋል።

6ኛ. ኢትዮጵያዊያን ወጣት ልጅ አገረዶች በአገሪቱ በተፈጠረው ቀውስ ከችግር ላይ በመውደቃቸው ቤተሰባቸውን ለመርዳት የባህልና የእምነት ግንኙነት ወደ ሌላቸው ወደ ዓረብ አገር ሒደው ለመሥራት ከግንባራቸው ላይ የመስቀል ምልክት (ውቅራት) ያላቸው ምልክቱን ለማጥፋት በአሲድ ሲፈገፍጉ ብዙዎች መልካቸውን አጥፍተዋል። (በዓረብ አገር የመስቀል ምልክት ያለው ስለ ማያስፈልግ) ሒደው በግርድና ሲያገለግሉ አንዳንዶቹ ክብረ ንጽህናቸውን በማስገደድ እየተደፈሩ አንዳንዶቹም በጭካኔ እየተገደዱ በመጣላቸው።

ኢትዮጵያ ያፈራቻቸውን አገር ወዳድ ትውልድ "አባቱ የኢትዮጵያ ዴሞክራቲክ ኅብረት (ኢ.ዴ.ኅ) ልጁ የኢትዮጵያ ሕዝባዊ አብዮታዊ ፓርቲ (ኢ.ሕ.አ.ፓ) እያለ ደርግ ያለ ፍትሕ በመደዳ ከጨፈጨፋቸው ያመለጡ ወደ ጎረቤት አገር ሱዳን ተሰድደው ድርጅት አቋቁመው ትግል የጀመሩትን አገር ወዳድ ድርጅቶች በጠላትነት እየተመለከቱ ለተገንጣይ የጎሳ ድርጅቶች ለወያኔና ሻዕቢያ ግን የምዕራቡ ዓለም በግናቸውም አቅርቦት እየ ረዳ ለአገር ወዳድ ድርጅቶች ግን ምንም ዓይነት እርዳታ ባለ መስጠቱ በኢትዮጵያ ላይ የውጭውም የውስጡም በጠላትነት

የተሰለፉበት ሁኔታው እጅግ አሳሳቢ በመሆኑ።

ኢትዮጵያዊያን አገር ውዳዶች በአገር ውስጥ በጭፍን ብሔርተኛው በደርግ እና በተገንጣይ የጎሣ ድርጅቶች በመዋከባቸው። በውጭ አገር በምዕራባዊያን ኢምቴሪያሊስት ኃይሎች /ኢትዮጵያን ለማፈራረስ ታጥቀው በተነሱ) ከባድ ተጽዕኖ ተደርጎ እንዳይንቀሳቀሱ በመደረጉ ከሁሉም በላይ የሚያስገርገመውና የሚያስደንቀው ጭፍኑ ብሔርተኛ ደርግ ተገንጣዮችን ወያኔንና ሻዕቢያን የውጭ ኃይል ከጎላ ሁኖ የሚገፋቸው (ያሰለፋቸው) መሆኑን ሳያውቅ የትም አይደርሱ እያለ በመናቅ በቸልታው ኮትኩቶ እያሳደገ ለኢትዮጵያ ሉዓላዊነት የሚያስቡትንና የሚቆረቆሩትን አገር ወዳዶች በመደዳ እየጨፈጠፈ አገሪቱን ያለ ተቆርቋሪ ሁነኛ በማስቀረቱ አያል ሰውን ያንገበግበው ነበር።

ወጣቱመኮንንአያልሰውለአገሩአርቆየሚያስብትልቅሰው ነው። በመንግሥቱ ኃ/ማርያም ላይ በተደረገው መፈንቅለ መንግሥት ሙከራ በተገደሉት ጀኔራል መኮንኖች ለብዙ ቀን አዘንተኛ ሁኖ ነበር። ዘመዶቹን ሲረዳ አዝኖ የማያውቀው ለመጀመሪያ ግዜ በጀኔራሎቹ መገደል ግን መሪር አዘን ተሰምቶት ነበር። ምክንያቱም ኢትዮጵያ ምርጥ አገር ወዳድ ልጆቿን አጣች በሚል ነው።በተለይም በእንግሊዝ የጦር አካዳሚ አንደኛ ሁኖ የወጣው ጀኔራል ተስፋዬ ትርፌን የመሰለ ልዕለ አእምሮ የነበረውን ማጣት ለኢትዮጵያ ትልቅ ጉዳት ነው። እያለ እስከ ዛሬ እንዳዘነ ነው።

አያል ሰው ደስዬ የሰው ቃርሚያ አይደለም አይነተኛ ኢትዮጵያዊ ነው። ለአገሩ ትልቅ ራዕይ ያለው መሆኑን በሚናገረውና በሚሠራው ለማወቅ ችያለሁ። አያል ሰው በውትድርና ሞያው በፈረንሣይ የጦር ትምህርት ቤት ልምምድ ሲያደርግ በሰውነቱ ላይ በደረሰበት ጉዳት አንዳንድ ግዜ እያገረሸ ቢያመውም በውትድርና ሞያው ይኮራበታል። ለአገሩ ሉዓላዊነትና ነፃነት ለፍትሕና ዴሞክራሲ ሥርዓት ለመታገል በገባው ቃል መሠረት ማንኛውንም ሕይወት የሚጠይቀውን ትግል ሁሉ ከፍሎ ለመታገል የቆረጠ መኮንን ነው።

አብዛኛው ሰው ለስልትም ይሁን አምኖበት አንደ ንፋስ በየግዜው ሲዋገዥቅና፡ ሲለዋወጥ፡ አያለሁ። አያል ሰው ግን ከተገኘ በት ቀን ጀምሮ እስከ ዛሬ የሚያምንበት ዓላማ ፈጽሞ አልተለወጠም። በማተቡ የጠና ዓይነተኛ ኢትዮጵያዊ በመሆኑ የሚያኮራ ነው።

የአገሬሰው"ስምንመላክያወጣዋል"እንደሚለውአያልሰው ስሙንና ምግባሩን አዋሕዶ የያዙ ብዙዎችን የሚወክል ሰው ነው። ሱዳን ውስጥ በነበርንበት ግዚያት ሱዳኖች ጨዋነቱንና ስብናውን እያዩ የንጉሥ ልጅ ነው ብለው ጠይቀውኛል። አያል ሰው ምንም ይሁን ምን የፈለገው ቢሆን ድርጅታዊ አሠራሮችንና ድርጅታዊ ምሥጢሮችን ይጠብቃል። እንደቡቱ የታረመ ነው። የስብሰባ ውይይቶችን ከስብሰባው ውጭ ለማንም ሰው አይዘክዝክም። ቁጥብ ነው። አርቆ ተመልካች አስተዋይ ነው። አዲስ ሃሳቦችን ማፍለቅ

ይችላል ሠራዊት ለመምራት የሚያስችል ዕውቀትና ጠባይ አለው።

ሥልጣንአፈንፋኝአይደለም፡እንጂቢፈልግየድርጅትመሪ ሊሆን ይችላል። በድርጅት ውስጥ አብረን ሥንሠራ ሌሎችን ያስቀድማል እንጂ እርሱ ሥልጣንን ለእኔ የሚል አልነበረም። እርሱ ለሌሎች ይሞታል እንጅ ሌሎች ለእርሱ እንዲሞቱለት አይፈልግም። ማለት በሰዎች ደም ሥልጣን መያዝን ይቃወማል፡ ማለት ነው።

ይህች መጽሐፍ ሰዎች አሉ ትላለች እውነት ነው?

ሰውን ሰው የሚያሰኙ መመዘኛዎች ምንድን ናቸው? ሰው ማለት እኮ ከእንሰሳት የተላቀቀ የአውሬነት ጠባይ የሌለበት ዕውቀቱን በጎማና በቋንቋ ያልከለለ ከድንቁርና በሽታ ፈጽሞ የተላቀቀ የሩቁንና የቅርቡን ማየት የሚችል ሕሊናው የነቃ ፍትሕና ሥርዓት ዓዋቂ ሥልጡን ማለት ነው፡፡

ዶክተር አንድ ዓለም ሙላው

የአገራችን የኢትዮጵያ ሰዎች ልጆቻቸው ወደፊት ምን እንደሚሆኑ ራዕያቸውን የሚገልጹት በሚያወጡላቸው ስም ነበር፡፡ ከዚህም የተነሳ ዶክተር አንድ ዓለም ሙላው ወላጆች ያወጡለትን ስም በተግባር እየተረጎመው ነው፡፡ ሁኔታው ለጨገገባቸው ስደተኞች በሚያደርገው ዕርዳታ አንድ ዓለም አይተውበታልና የረዳቸው ሁሉ ዓለሜ ይሉታል፡፡

በዋሽንግተን ዲሲ (Metropolitan) ዙርያ ላሉ ለተቸገሩ ስደተኞች የኢሚግሬሽን ወረቀት በመጻፍ ሃሳብ በመስጠት ጭንቀታቸውን በማቃለል ወደ ተፈለጊው መሥርያ ቤት በመውሰድና በማስተናገድ ግዜውንና ገንዘቡን እየሰዋ አገልግሎት የሰጠ ምግባረ ቅና ደግ ሰው ነው፡፡ "ለሰው ጌጡ ቸርነቱ ነው" (ምሳ.18፡22) እንደ ተባለው ለሰው ደግ ማድረግ ያስደስተዋል፡፡ ከሁሉም ነገር መንፈሱን የሚያረካው የተቸገሩትን በመርዳት ነው፡፡ ጥበበኛው ሰሎሞንም (መክ.3፡22) "ስው በሥራው ደስ ከሚለው በቀር ሌላ መልካም ነገር እንደሌለ አወቅሁ" እንዳለው ዶክተር አንድ ዓለምም የተቸገረን መርዳት ስለ ሚያስደስተው ደከመኝ ሰለቸኝ ሳይል በፈቃደኝነት በመርዳቱ የተመሰገነ ነው፡፡

ከዕለታት አንድ ቀን ከመኖሪያ ቤቱ እኔና ሻምበል ሳሙኤል ጥሩነህ እህቱ ወይዘሮ ጥየቁ የተባለችው ባለቤቱ ወይዘሮ እሰዩ ደስታ ያዘጋጁትን ምግብ እየተመገብን በማዕድ ዙርያ እንዳልን ራቅ ካለ ስቴት አንድ ሰው ስልክ በመደውሉ ከማዕድ ላይ እንዳይነሳ በማለት ቆይተህ ደውል ብለው ስልኩን ያነሱ እህቱ ስልኩን ቢዘጉት ለምን ዘጋሺው ቢችግርው እኮ ነው የደወለው ብሎ አዝኖ ሲናገር ሰምተነዋል፡፡ እስከዚህ ድረስ ነው ለሰው አሳቢነቱ፡፡

እኔምይችንየግልትዝታዎችንየያዘችድርሰቴንከኮምፒዩተር ተጽፋና ተስተካክላ እንድትታተም ገንዘቡንም ግዜውንም አእምሮውንም በዚሁ ላይ በማዋሉ እንደ ግብዞች ምስጋና መቀበል ቢወድ ኑሮ እጅግ አድርጌ በአመሰገንኩት ነበር፡፡ ይሁን እንጂ መልካም ሥራ መሥራት ዕድል ፈንታው ስለሆነ ለግብዝነት ሕሊናው ቦታ አይሰጠውምና ሥራው ምሥጋና ነው፡፡

ቀደም ብሎ ለኮሎኔል ባያብል ጌታነህ ሃሳቤን ስለገለጽኩለት ልጄ በቃሉ ባያብል ለብውዕ አቡነ መልከ ጼዴቅ በትንሽ ገንዘብ ጽፎላቸው ነበርና አሁንም የእርሶን እንዲጽፍልዎ እነግረዋለሁ ብሎ ተስፋ ሰጥቶኝ ነበር፡፡ እኔም የገባልኝን ቃል መሠረት በማድረግ የጻፍኩትን ረቂቅ ለበቃሉ ላኩለት፡፡ ወጣት በቃሉም ለመጻፍ ሙሉ ፈቃደኛ ቢሆንም እየሠራ የሚማር በመሆኑ ግዜ አጥሮት

ሳይጽፍልኝ ብዙ ወራቶች በማለፋቸው የምተማመንባቸው የትግል ወንድሞቼ የገንዘብ ዕርዳታ እንዲያደርጉልኝ ያዘጋጀሁትን ጽሑፍ ልጄ ጽጌ አይታ ለምን ሰው ታስቸግራለህ የሚጻፍበትን ገንዘብ እኔ ዕረዳለሁ አለችኝ፡፡ ባልንጀራዋ ወይዘሪት ዜና ሲራጅም የጽጌን ሃሳብ ደግፋ አበረታታኝ ነበር፡፡

ይህበዚህእንዳለበመካከሉዶክተርአንድዓለምሙላውረቂቅ ጽሑፉን ከበቃሉ ወስዶ እኔ ለማላውቀው ሰው ስዊድን አገር ለሚኖር ሰው ልኮ አጽፎ እንዳርመው ላከልኝ፡፡ የሚገርምው በዓይኔ ያላየሁት ስሙን ሰምቼው የማላውቅ ሰው ገንዘብ ሳይከፈለው እንዴት በነፃ ጻፈልኝ ብዬ በጣም ተገረምኩ፡፡ ምክንያቱም አብዛኛው ሰው ራሱን በገንዘብ በለወጠበት ማንንቱን እየረሳ ለቆሳቁስ በተገዛበት አስቸጋሪ ወቅት እንዲህ ያለ ሰው ገንዘብ የናቀ መገኘቱ ተአምር ሆነብኝ፡፡ እንግዲህ ዶክተር አንድ ዓለም ሙላው ሰውን ለመርዳት ያለው ፍላጎት ይህን ይመስላል፡፡ ዶክተር አንድ ዓለም ከራሱ አልፎ ሌላውን አገር ወዳድ ደግ ሰው ፈልጎ ይህችን ትዝታዬን የያዘች ትንሿን ድርሰቴን እንድትጻፍ ማድረጉ ሰውን ለመርዳት ያለውን ከፍተኛ ፍላጎት ይገልጻል፡፡ በውነቱ ይህችው ድርሰቴ ዶክተር አንድ ዓለም ሁለመናውን ባያዘጋጀው ለምን ግዜውም የመታተም ዕድል አልነበራትም፡፡

የዶክተር አንድ ዓለምን ገጸ ባሕርይ ለመግልጽ ቃላት ስለሚያጥሩኝና የአገላለጥ ችግር ያለብኝ ቢሆንም ዶክተር አንድ ዓለም ሙላው አገሩ ኢትዮጵያ በመመሰቃቀሏ ሲነድ የማይታይ ረመጥ ውስጣዊ አካሉን እያቃጠለው ነው፡፡ ኢትዮጵያ ከሥር መሠርቷ ተነቃቅላ እንድትጠፋ ብዙ ወንጀልና ጭካኔ እየተካሔዱባት በታላቅ ሜራ ውስጥ ያለች በመሆኗ ማንኛውን ነገር በሆዱ ውስጥ ተሸክሞ ያለ አገር ወዳድ ነው፡፡ ቁጥብ ነው አይዘረከረክም፡፡

አገርወገንወዳድነትብዙመለኪያዎችአሉት፡፡ለምሳሌለአገሩ ክብር ለወገኖቹ ደኅንነት በጦር ሜዳ ሲታገል የሚሰዋ አለ፡፡ እንደዚሁም ለዴሞክራሲ ለሰብአዊ መብት ሲከራከር ራሱን አሳልፎ ለመሷይት የሚሰጥ አለ፡፡ ሌላው ደግሞ በሚችለው ሁሉ ወገኑን ከችግር ለማላቀቅ የሚጥር አለ፡፡ ሌላውም ያገሩን ጥቅም ለማስከበር በዓለም አቀፍ መድረኮች የሚከራከር አለ፡፡ እነዚህን የመሳሰሉትን አገር ውዳድነት የሚያጠቃልላቸው ከአውሬነት የተላቀቀ አስተዋይ አእምሮ ነውና ማኅበረ ሰቡ አሰሱን ገሠሠን ሰብስቦ እንደሚጓዝ ጎርፍ የሚጠቅመውንና የማይጠቅመውን ሳይለይ ሁሉንም አግበስብሶ ከመጓዝ ይልቅ እውነተኛ አገር ወዳዶችን አቅፎ ደግፎ ተንከባክቦ በመያዝ የሚያስፈልጋቸውን ሁሉ ሊያሟላላቸው ይገባል፡፡ በአንፃሩም ማኅበረ ሰቡ በአገር ስም የሚነግዱትን አጭበርባሪዎችን አንጓሎ ከውስጡ ማውጣት ይገባዋል፡፡

ሻምበል ሣሙዔል ጥሩነህ

ሣሙዔል በችግር ግዜ የተገኘ ደግ ሰው ነው፡፡ መቼም እያንዳንዱ ሰብአዊ ፍጡር የራሱ የሆኑ ጠባዮች አሉት፡፡ አንዱ ያልተገራ ክፉ ጠባይ፣ ሌላው ደግሞ በሥርዓት የተገራ መልካም ጠባይን ይይዛሉ፡፡ ክፉ ጠባይ ያለው እንደርሱ ያለውን ሰው በተንኮል ለማጥፋት ወይንም ለመቃወም ሌት ተቀን ተንኮል ይተበትባል፡፡ ሌላው ደግሞ ደጉ ሰው ሌላውን ሰው ለመርዳት ተግቶ ይሠራል፡፡ ጉልበቱንም ገንዘቡንም ለተቸገሩት ያውለዋል፡፡ ስለዚህ ክፉ ሰውና ደግ ሰው እንደዩምግባራቸው ይፈረጃሉ፡፡

ሻምበል ሣሙዔል ጥሩነህ ለሰው ከሚያስቡት ቅኖችና ደጎች ሰዎች አንዱ ነው ብል እውነተኛ ነኝ፡፡ ለማያውቀኝ ምንም ዓይነት ግንኙነት ለአልነበረን ለእኔ ያደረገው ዕርዳታ ለደግነቱንና ለቅንነቱ በቂ ማስረጃ ነው፡፡ "የሰው ሆድ ክፉ ፍሬ ይሞላል፡ ከንፈሩም ከሚያፈራው ይጠግባል፡፡" (ምሳ. 18፤20) እንደተባለው አህጉር አቋርጦ ነፃ አገልግሎት ከመስጠቱም በላይ ትህትናው አቀባበሉና ሰላምታው ሕይወት ያድሳል፡፡ "የደግ ሰው ፊት ሰውነት ያለመልማል" ተብሏልና፡፡ ከባለ አእምሮ ጤናማ ሰው ጋር መዋል እድሜ ይቀጥላልና፡፡

"መረዳዳት ካለ ችግር የለም" ብሎ ደብዳቤ ከጻፈልኝ በኋላ በየግዜው ስልክ እየደወለ መንፈሴን እያበረታታ ከአንደኛ እስከ ሦስተኛ ክፍል ያለውን ጽፎ እንደጨረሰ ጽሑፎቹንና ድስኬቶቹን አከታትሎ ልኮ ለመጨረሻ እርማት ሥራውን ትቶ ከስዊድን አሜሪካ መጥቶ ሁለት ሳምንት ከዶክተር አንድ ዓለም ቤት አርፎ ሌት ተቀን ያለ እረፍት ስህተቶችን አርሞ ጉድለቶችን አስተካክሎ ለእትምት እንደሚመች አድርጎ ወደ ስዊድን ተመለሰ፡፡

በልዩ ልዩ ማኅበረ ሰብ ውስጥ የተመለከትኳቸው ደጎችንና ክፉዎችን ሕሊናቸው የነቃንና በንቃታቸው ላይ የተኙ ሰነፎችን አገር ወዳዶችንና ከዳተኞችን እውነተኞችንና አጭበርባሪዎችን ትሁቶችንና ትቢተኞችን ኩሩዎችንና ልከስከሶችን ትጉዎችንና ልግመኞችን የዋሆችንና ተንኮለኞችን ሃሳበ ጽኑዎችና ተቀልባሾችን ለጋሾችንና መልቲዎችን በሕይወቴ አጋጥሞኛል፡፡ ምንም እንኳ ማናቸውም ነገር ተቃራኒ ያለው ቢሆንም በእኔ ስሌት መልካም ጎን ያላቸው ከመቶ ዘጠና ያህሉ ሲሆኑ፡፡ መጥፎ ጎን ያላቸው ደግሞ ከመቶ አሥር ያህሉ እንደሆኑ እገምታለሁ፡፡ በዚህ ስሌት ካሥሩ ሰዎች መካከል አንዱ ክፉ አድራጊ ነው ማለት ይሆናል፡፡

መቼም ሞራል የሌለው ሰው ኃይል ካላስገደደው በስተቀር የግል ጥቅም ከማፈንፈን አይገታም፡፡ ወራዳ ልከስከስ ሰው ሕግም ሆነ ስብዕና መጥፎ ነገር ከማድረግ አያግደውም፡፡ "በረዶ በበጋ ዝናብ በመከር እንዳይገባ እንዲሁም ለሰነፍ ክብር አይገባውም" (ምሳ. 26 ፤ 1) እንዳለው ሰሎሞን በምሳሌው እንደነዚህ ያሉትን ሰዎች ማኅበረ ሰቡ በመጥፎ ምግባራቸው እንዲያፍሩ ማድረግ አለበት በእንግሩ ደግሞ እንደ ዶክተር አንድ

ዓለም ሙላውና ሻምበል ሳሙዔል ጥሩነህ ላሉት ቅንና ደግ ሰዎች ደግሞ ለሚያበረክቱት ቅን አገልግሎት ማኅበረ ሰቡ ክብር ሊሰጣቸው ይገባል፡፡ እነዚህ አገር ወዳዶች ዶክተር አንድ ዓለምና ሻምበል ሣሙዔል እንዳደረጉት ሁሉም ቢረዳዳ ማንኛውንም ችግር ማስወገድ በተቻለ ነበር፡፡ እርስ በርስ መረዳዳት ካለ ችግር የለምና፡፡

ለምሳሌ ኢትዮጵያን ከውድቀቷ ለማዳን በዩናይትድ ስቴት ኦፍ አሜሪካና ካናዳ አለ ከሚባለው 100.000 ያህሉ ኢትዮጵያዊ በቀን 50 ሳንቲም ቢያዋጣ 0.50 X 100000= 50000.00፤ በወር 50000.00X30=1500.000.00 ይሆናል፤ በዓመት ደግሞ 1500000.00 X 12= 18.000.000.00 ይሆናል ማለት ነው፡፡ ታዲያ ይህን ያህል ገንዘብ ከተዋጣ በኢትዮጵያ ያሉትን ችግሮች ለማስወገድም ሆነ ሕዝባዊና ፍትሐዊ መንግሥት ለማቋቋም የሚያስችሉ ሁኔታዎችን ማመቻቸት በተቻለ ነበር፡፡ መረዳዳት መተሳሰብ ካለ የራቀው ይቀርባል፡፡

የሞራል ድጋፍ የሰጡኝ

"የዘመኖቻችን ዕድሜ ሰባ ዓመት ነው፡፡ ቢበረታም ሰማኒያ ዓመት ነው፡፡ ቢበዛ ግን ድካምና መከራ ነው፡፡" (መዝ. 89፤10) ይላል ነቢዩ ዳዊት፡፡ ኃያሉ አምላካችንና ፈጣሪያችን ልዑል እግዚአብሔር ከማሕፀን ጀምረን ተጉዘን የምንደርስበትን ምዕራፍ /ማይል/ ወስኖታል፡፡ ከዚያ መቀነስም መጨመርም የሚችል የፍጡር ኃይል የለም፡፡ ሰውነትን ለማዳበርና ለማለምለም ግን ከልካይና ተቆጣጣሪ የሌለበት አየርን (አክስጂንን) በነፃ ያለማቋረጥ እንመገባለን፡፡ በእህል የምናገኘው ምግብ ግን ወጥቶ ወርዶ ደክሞ ማዘጋጀትን የሚጠይቅ ቢሆንም የተባረኩ ልጆቼ አስካለ ማርያም ጽጌ ማርያምና፡ መቅደስ (ሙጭት) በሚገባ አዘጋጅተው ስለ ሚመግቡኝ የተወሰነውን ሰማኒያ ዓመት ያለ መከራና ድካም (ይህችን ትዝታዎችን የያዘች መጽሐፍ እስከ ጽፍ ድረስ) በሰማኒያ ሰባት ዓመት ዕድሜ አስከንድቼዋለሁ፡፡

እንደዚሁም ልጆቼም ጓደኞቼም ከሆኑት መካከል ጀኔራል ነጋ ተገኝ፡ ልጅ ዘውዱ በላይ፡ ፕሮፌሰር ዓለም አንተ ገ/ ሥላሴ፡ ልጅ ጠና አለማየሁ ያለማቋረጥ ስልክ እየደወሉ ስለሚያበረታቱኝ ዕድሜዬን ወደ ኋላ እየጠነጠኑት ትኩስ ኃይልና ስሜት እየፈጠሩብኝ ወደ ፊት የምሠራውን የረጅምና የአጭር ግዜ ዕቅዶችን እንዳወጣ ይገፋፉኛል፡፡ በተለይም ጧት ማታ የሚነበኘኝ አያል ሰው በተገናኘን ቁጥር የፖለቲካውን ጉዳይ እያነሳን ስለምንወያይ የጉልበትና የዓይን መድከም የጥርስ መወላለቅ የአንደበት መንተባተብ የማስታወስ ድክመት ሁሉ እየታደለ ከሆድ በቀር ሁሉም በክዳት ላይ የነበረው ሕዋሳት በተሐድሶ በአዲስ ራዕዮች በአዲስ አመለካከቶች ለመጓዝ የኑሮ ምዕራፎች ተከፍተዋል፡፡ ምሥጋና ለሠራዊት ጌታ ይሁን፡፡ ዓሜን፡

በየግዜው ስልክ እየደወሉ የሚያበረታቱኝ!

1. ወይዘሪት አሰፋሺ አርአያ፡
2. ልጅ ፋሲል እሸቴ፡
3. ልጅ ታደሰ በየነ፡
4. ልጅ አማረ አፈለ፡
5. ወ/ሮ ማን አህሎሽ ጎላ
6. ልጅ ሊቁ እጅጉ፡
7. የመ/አ ሳምሶን ጥላሁን፡
8. አባ ወልደ ሰማያት አሉላ
9. ዶ/ር ደስታ ዳምጠውና ወይዘሮ አልማዝ፡
10. ዶ/ር ሹመት ሲሻኝ
11. ወይዘሮ ሙሉ ተፈራ፡
12. ወይዘሮ ለምለም ፀጋው፡
13. ዶ/ር ብርሃኑ መንግሥቱ፡
14. ልጅ ማለደ ዘውዱ፡
15. አቶ ብርሃኑ በላይነህ፡
16. ልጅ /አዣ መራው/መለስ
17. ሲስተር እማዋይሽ ገሪማ፡
18. ልጅ ሙሉጌታ ተሰማ፡
19. ወይዘሮ አልማዝ ተሰማ፡
20. ዶ/ር አክሎግ ቢራራ፡
21. ዶ/ር አምባቸው ወረታ፡
22. ወይዘሮ አምሳለ ወረታ፡
23. ኮሎኔል ባያብል ጌታነህ፡
24. ወይዘሮ አባይነሺ አያሌው፡
25. አባ ገብረማርያም ገ. መ
26. ሻለቃ ጌታቸው የሮም፡፡
27. ልጅ ደምሴ ሙሉጌታ
28. ሻምበል ሽፈራው ከበደ፡፡
29. አቶ አስፋው ነጋሽ

30. ታጋይ ተገኘ ሞገስ
31. ኮ/ል ጌትነት ሊበን
32. አባ ሕይሩይ ፊሊጶስ
33. ዶ/ር ታደለ እውነቴ
34. ኮ/ል ጸጋዬ ይመር
35. ሊቀ ካህናት አማረ መንግሥቴ
36. ልጅ አበበ አምዴ
37. ኮ/ል ዓለማየሁ አስፋው
38. ወ/ሮ ፍቅርተ አስፋው
39. ሻለቃ ዘመነ ታምራት
40. ልጅ ኢያሱ ፍታዬ
41. ልጅ አያሌው በዛብህ
42. ሻምበል አበጀ በላይ
43. ወ/ሮ የዝና ድረስ
44. ልጅ ይርጋ ደስታ (ወደር የማይገኝላቸው መካሪ)
45. ልጅ ሊቁ እጅጉ
46. ልጅ ጠና ዓለማየሁና ወ/ሮ አምለሰት

በመጓጓዣ በኩል የረዱኝ!

1. ልጅ ዳኘው ዓለሙና ወ/ሮ አንቺን አሉ መንግሥቴ
2. ዶ/ር አንድ ዓለም ሙላው
3. ኮሎኔል ጌትነት ሊበን
4. ኮሎኔል ባያብል ጌታነህ
5. አቶ ሚሊዮን ነቅንቅ (ነፍሳቸውን ይማርና!)
6. አቶ አገኘሁ ጎሹ
7. የመቶ አለቃ መስፍን ክብረት

ጉባዔ አበውን በማቋቋም ተሳታፊ በመሆን የረዱ!

ብ ፁዕ አቡነ መልከ ጼዲቅ ከካሊፎርኒያ ዋሺንግተን ዲሲ በመምጣት፡፡
ዶ/ር አክሎግ ቢራራ፡ የእንግሊዝኛ ጽሑፎችን በማዘጋጀት፡
የመ/አ. አያል ሰው ደስዬ በጽሕፈት ሥራዎች፡
ልጅ ኃይሌ አያሌው፡
ዶ/ር ዘመድኩን ወ/ገ፡
አቶ ተፈራ ወየሳ፡
አቶ አባተ መንክር፡
ወይዘሮ አንቀጸ ሳህሌ፡
ዶ/ር አምባቸው ወረታ፡
አቶ ግርማ አሳሮ፡
ልጅ መኳንት ታረቀኝ፡
የኢትዮጵያ ዴሞክራሲያዊ ኃይሎች ቅንጅት (ኢዴኃቅ)

መጽሐፍዋን በተመለከተ አስተዋጽዖ ያደረጉልኝ

1. ይችን ትዝታዎቼን የያዘች ትንሽ መጽሐፍ እንዳዘጋጅ ያበረታቱኝና የገፋፉኝ ፕሮፌሰር ዓለም አንተ ገ/ሥላሴ፡ ልጅ ጠና ዓለማየሁ፡ ልጅ መጽሐፈ ሲራክ፡
2. በሃሳብ የረዱኝ፡ ዘውዱ በላይ፡ አያል ሰው ደስዬ፡ አበበ ዓምዴ፡ ጽጌ አስናቀ፡
3. መጽሐፍዋን በማረምና በማስተካከል ዶ/ር አንድ ዓለም ሙላው፡

በእጅ የጻፍሁትን ረቂቅ በኮምፒተር በመጻፍ ሻምበል ሣሙኤል
ጥሩነህና ዶ/ር ግርማ በቀለ፤
4. ለመጽሐፍዋ ማሳተሚያ ገንዘብ የከፈሉ ጽጌ አስናቀና
ጓደኛዋ ዜና ሲራጅ ሲሆኑ ለሁሉም ከፍ ያለ ምሥጋና አቀርባለሁ፡፡